

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

MATHILDA
MALLING

190

✿

MALIN
SKYTTE

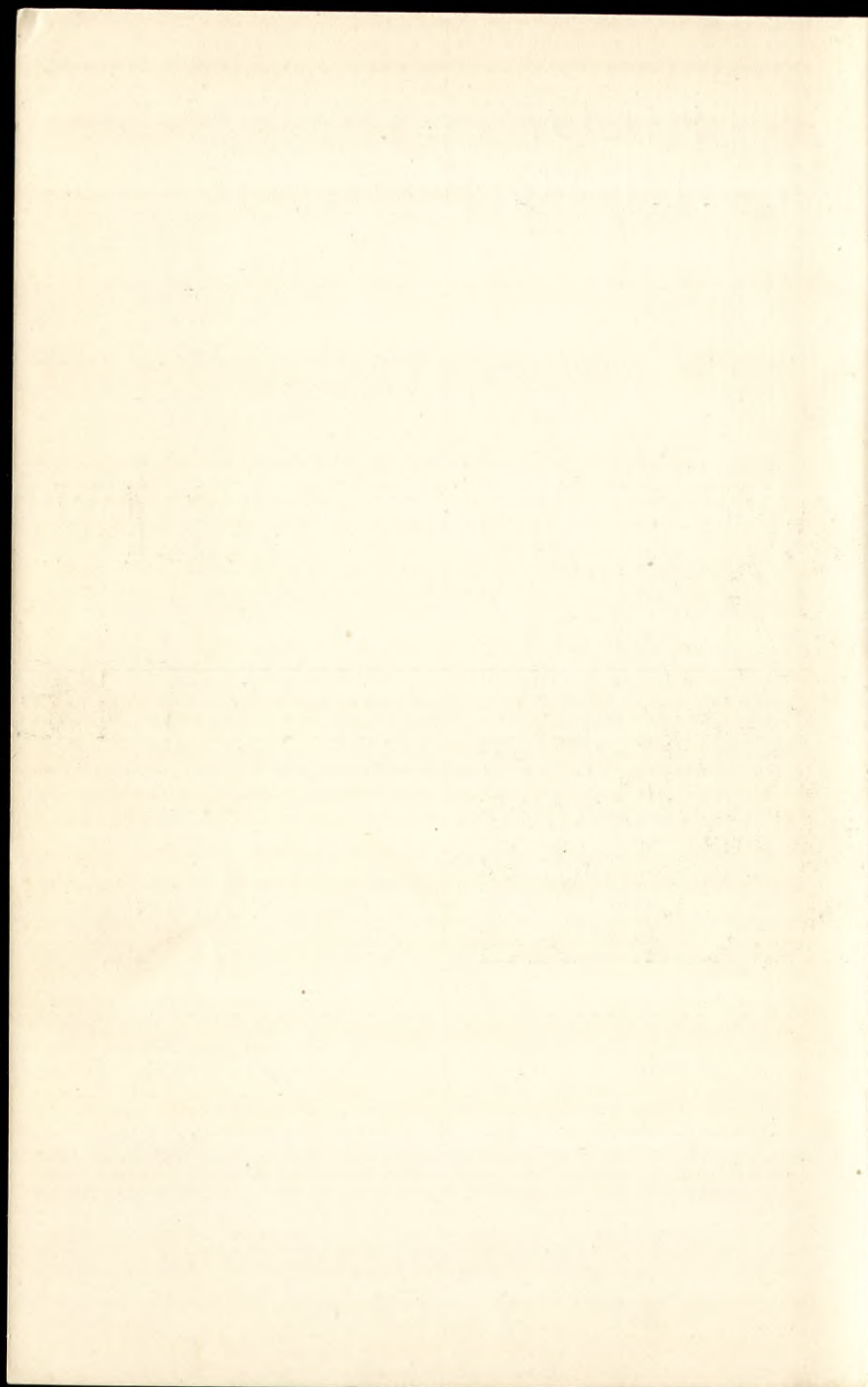
—*—

ROMAN

✿

Stockholm.
Albert Bonniers förlag.

Pris 4 kronor.

MATHILDA MALLING.

MALIN SKYTTE.

MALIN SKYTTE

ROMAN

AF

MATHILDA MALLING.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1900.

I.

I.

De båda yngsta hade nyss kommit från stationen och räckte nu posten — mager som nästan alltid: bara Kristianstadsbladet och »Sydsvenskan» — upp till Malin, som utan hatt, med flätan nedåt ryggen, lutade sig öfver trappträcket och tog emot den.

»Och där fanns intet bref till mig?» ropade hon besviken.

»Joo...» Charlotte sjönk dåsigt och stilla förnärmad, alldeles uppgifven af den starka augustivärmen, ned på det nedersta trappsteget. »Nils!» gastade hon plötsligt energiskt efter brodern, som redan var i fullt språng öfver gården bort till »loggolfvet».

»Nils — mitt bref!» sekunderade Malin lika gällt.

Nils vände sig om, fick fram brefvet ur rockfickan och slängde det med ett vårdslöst »där!» bort emot systrarna. Charlotte, högröd i ansiktet under stråhatten, böjde sig kränkt ned och tog upp det.

»Det är från Mary,» sade hon tvärsäkert, i det hon räckte det upp till systemn.

Malin bröt det genast. Stående på trappan, midt

i solskenet, ögnade hon flyktigt igenom sidorna — allvarlig, intresserad. Fru Skytte kom ut från föförestugudörren.

»Var det något bref?» Hon löste upp köksföförklädet, som var fullt af röda fläckar efter syltningezzen, och såg kritiskt ned mot pekfingret, som hon gmed med den ena flicken.

»Ja, från Mary...» Malin tittade upp, och h i det hon räckte sin mor tidningarna, började hon strarax ifrigt:

»Mamma — jag kan väl få resa? Moster Agnnes och Mary vilja ändtligen ha mig upp till Runefors ett par veckor. Och sedan varar det kanske längge, innan jag ser dem...»

»Ja,» fru Skytte suckade och satte sig trött mened ryggen mot gården ned på den nötta stembänken längs järnräcket på trappafsatsen. »Om pappa bara ger lolof, och du tror, att du kan få dina kläder i ordning, så... Du vet ju... Men Charlotte,» afbröt hon sig, »sitt då inte där i solskenet och få hufvudvärk! — Du vet ju,» hon vände sig åter till Malin, »att jag aldrig sätter mig emot något, som kan göra er nöje.»

Den fjortonåriga Charlotte gick pustande mened hängande armar uppför trappan. Hon tyckte, att saramtalet var alltför intressant att gå ifrån, och satte sisig på själfva tröskeln till ingångsdörren med händerna hopknäppta kring de högt uppdragna knäna.

»Kläderna skall jag nog få i ordning,» tog Malin ifrigt i. »Allting är ju tvättadt, och om jag sjäjäl hjälper till att stryka...»

»Jag kan stryka underkläderna,» erbjöd sig Charlottte beredvilligt, ofantligt intresserad.

»Men den blommiga yllemusslinsklädningen?...» inföll mamma bekymradt tvekande.

»Jag skall själf gå till stationen i kväll och tala vidd sy-Thilda. Jag brukar få henne till allt hvad jag vill... Å, mamma» — Malin tittade upp och såg plöotsligt uttrycket i sin mors ögon, »nog kan jag väl få resa? Nu ha vi talat så länge om det, och Mary skrifver, att de vänta flera främmande under jakttiden. Ooch jag» — hon tittade åt sidan och sänkte rösten — »jag haar ju inte alls haft något roligt i sommar,» ville hon haa sagt, men förstod, att det skulle såra modern, och ändrade det hastigt till: »Och jag har ju ännu aldrig varit på Runefors...»

»Fastän jag så ofta varit bjuden!» tillade hon beedjande, halft trotsigt pockande, då modern icke svarade.

»Där är visst många uppe i år» — fru Skytte gick ovillkorligt in på sin dotters tankegång och uttalade den högt — »så att du finge nog roligt... I synnerhet på de stora jakterna...» Hon såg rakt framför sig utan att möta Malins blick — det var, som om hon för sig själf upprullade en tafla af det lysande sällskapslif, hvori hennes dotter skulle spela en roll. »Jag hörde här om dagen på Marieholm, att Henrik Stjerne också fått förordnande där i trakten...»

»Nej!...» var allt hvad Malin sade, inte tviflande men distrait, ånyo fördjupad i kusin Marys bref.

»Ja, barn,» fru Skytte reste sig upp — litet nmödosamt, med händerna på knäna och köksförklädet

hoprulladt i ena handen — »jag skall tala med pappa.» Hon stod ett ögonblick stilla, innan hon gick, och strök sin långa flicka öfver håret:

»Du vet, att är det möjligt, så...»

Malin blef sittande på stenbänken och läste ännu en gång igenom sitt bref — denna gång mera långsamt och håglöst, medan solen, som redan höll på att gå ned, brände henne i nackgropen. Hon ville inte gå in, förrän modern först talat med fadern. Det var så svårt att be honom om något, som kostade pengar, och... Ja, naturligtvis var det bra egoistiskt af henne att vilja resa sin väg ifrån dem den korta tid hon ännu hade att vara hemma. Hon kunde nästan icke själf begripa, att hon kunde vara så angelägen om det — hon, som för bara tre månader sedan, när skolan slutade, varit så uppriktigt glad och innerligt belåten att åter få komma hem till Munkeboda.

Ty fastän Gud skulle veta, att man inte hade mycket muntert hemma, och fastän det naturligtvis var rysligt nedslående — nu, när man visste, hur Mary och andra flickor hade det — att alltid höra talas om penningebekymmer och se mamma nästan träla ihjäl sig för att få det till att gå ihop, så fanns det ändå intet ställe på jorden, som var så kärt som Munkeboda och — på det stora hela — så genomtrefligt. Hvarje gång hon efter terminerna i Stockholm kom hem — och i synnerhet nu denna sista gången — kände hon, trots sina aderton års egoism och halft omedvetna fruktan för de små och torftiga förhållandena där hemma, en sådan innerlig tillfredsställelse, en sådan hvilande trygghet och värmande glädje i med-

vetand et af att åter vara på Munkeboda, att hon nästan undrade öfver det själf. Ty hon hade på sista tiden — i synnerhet sedan hon blifvit så intresserad af att måla — begynt intala sig själf, att en sådan »ästetisk natur» (detta uttryck tilltalade henne i hög grad) som hennes egentligen fordrade en större, mera konstnärlig milieu, och hon visste ju med sig själf, att hon hade en medfödd aptit på »*toutes les belles et nobles folies de luxe*», hvilken hemma på Munkeboda blott kunde få ringa eller ingen näring. Men hur det nu var: hvar gång tåget höll vid stationen — den tråkiga, kala stationen utan annan trafik än ömkligt pipande spädgrisar i illaluktande träburar och ostiliga tredje-klasspassagerare med torgkorgar, juteväfsnattsäckar och andra ytterst oeuropiska reseffekter —, så förnam hon ögonblickligen denna oförklarliga känsla af välbefinnande, säkerhet och lugn, som alltid brukade betaga henne, blott hon satte foten på hemmets jord. Och när hon sedan lyckligt och väl kommit upp i den gamle holsteinaren vid sidan af pappa och med den outslitliga rödrutiga yllepläden, som hon kunde minnas sedan sin spädaste barndom, öfver knäna raskt körde längs den smala, krokiga landsvägen, kantad med fotshög vildklöfver, gökmat, syror och vildpersilja, begrep hon, att hon ändå, när allt kom omkring, i djupet af sin själ hela vintern hade längtat efter allt detta: efter landsvägen och de låga rödfärgade gårdarna med halmtaken; efter de små spridda, flikiga åkerlapparna, kringgårdade med breda, mossbelupna stengärdesgårdar; efter ljungheden, som tröstlöst stor sträckte ut sig brunröd i kvällsljuset, och de enstaka hvitstammiga björkarna

vid väggkanten. Ja, hon tyckte till och med, att hon längtat efter de gamla göingegubbarnas breda, böjda värkensryggar med det långa stripiga håret under kasketterna och käringarnas blårutiga bomullsdukar bundna i nacken, så att snibbarna i trekanter stodo fram på bägge sidor om öronen. Och när hon äntligen kom hem till Munkeboda! . . . Jo, visst hade hon längtat efter den stora stentrappan, där hon lekt och drömt bort sin barndoms sommarkvällar, efter de nötta tegelstenarna i förstugugolfvet, efter salen och det stora låga köket där hemma med den eviga obestämbara lukten af brändt ler och torfrök och de små osande tranlamporna som lyste svagt och sömnigt uppe ifrån sina träkubbar. Hon hade längtat efter det alltsammans, det kände hon nu, och det var en obeskriflig frid och hvila blott i att återse det oförändradt — oförändradt liksom allting annat där hemma! Ty hemma var alltid allting sig likt, annars hade där ju icke varit »hemma».

Och när hon sedan, hjälpt af modern och alla syskonen, som länge stått på utkik efter henne i kontorsfönstret, äntligen blifvit af med hatt och kapp och kom in i salen med den gammaldags moderatörlampan midt på bordet och mammas fina tekoppar af äkta köpenhamnskt porslin omkring det gamla blankskurade kopparteköket och farmors silfverkorg full med nybakade bullar, så tyckte Malin, att de supéer, som hon ibland fick vara med om hos skolkamraterna i Stockholm, inte hade en hälften så festlig prägel som denna den första kvällsvarden hemma. Senare blef det ju mindre festligt, då duken inte alltid var ren

och man bara fick hafregröt och mjölk eller stekt sill och potatis. Men den första kvällen!...

Och när sedan mamma och Charlotte följde henne upp i »flickornas rum», som Charlotte af hänsyn till hennes »studier» under ferierna alltid helt och hållet afstod åt Malin, och hjälpte henne att packa upp kofferten och beundra hvar ny sak, som hon hade fått af moster Agnes! Malin kände sig som en riktig världsdam, när hon visade fram det nya svarta silkessammetslifvet, som kunde knäppas i ryggen, spetsfichuen och pariserskorna, som varit alltför små både till moster Agnes och Mary... Charlotte stack de utspetade fingrarna in under öfverlädret och kunde inte se sig mätt på dem, under det mamma lät förstå, att innan hon blef gift och sluppet gå dagen i ända i kök och källare och trappor, hade hon haft ovanligt nätta fötter, både mindre och smalare än syster Agnes'...

Men när de äntligen hade gått — klockan var då alltid öfver midnatt, och pappa hade många gånger ropat i trappan, att det var stor synd att hålla tösen så länge vaken — kunde Malin ännu inte på länge bekväma sig att gå till sängs. I peignoir och halfupplöst hår gick hon ännu halftimvis omkring i det ljusa junimånskenet och packade upp och flyttade på möblerna, satte till rätta och lade i ordning. Äntligen var hon i sitt eget rum — sitt eget rum, som hon längtade till, hvar gång något gick henne emot, hvar gång hon kände sig tillbakasatt eller förödmjukad — detta hennes eget rum, som innehöll allt hvad hon i världen kunde kalla sitt.

Det var den stora gafvelkammaren mot söder, som

så länge någon mindes på Munkeboda hade kallats »flickornas rum». Där hade farmor, den vackra Agneta Skytte, hvars urblekta daguerreotypi nu hängde vid sidan af farfars nere i salongen, och grandtanterna på tjugutalet pratat, läst, lekt och skrivit bref, sjungit romanser och broderat. Där hade fastrarna, innan de blefvo gifta och kommo ut i världen hvar på sitt håll, haft sin privata helgedom. Under deras tid — på samma gång den äldsta, faster Agnet-Charlotte, blifvit konfirmerad — hade möblerna blifvit förnyade. I stället för de gamla hvitmålade, som nästan föllo itu och ännu skräpade inne på handkammaren, hade det kommit gulbetsade björkstolar, fabricerade af den supige snickare Rosengren, hvilken gubben Joachim särskildt protegerade, ett toalettbord i samma »stil», som måst slås in med järnkrokar i väggen för att inte genast falla öfver en, när man försökte se sig i spegeln, ett slags skrifbord med lådor och en ohygglig chiffonier med klaff, hvilken under gubben Rosengrens få nyktra ögonblick varit hans stolthet. Dessa tarfliga och klumpiga möbler hade emellertid — förmodligen genom deras oförfalskade göingeursprung och de ungdomsminnen de uppväckte — ett sådant värde för den nu så konstförståndiga faster Agnet-Charlotte, att hon, hvar gång hon kom till Munkeboda alltid bad att få bo inne på flickornas rum. Det gamla marmorbordet midt på golfvet, som stått där sedan slutet af förra seklet, fanns dock ännu kvar, liksom de urblekta målningarna på väggarna från tiden omkring 1809, hvilka ingen nänts bekläda med banala papperstapeter. Och när solen lyste in genom det stora fönstret — och det

gjorde den nästan dagen igenom — så skeno de gula björkmöblerna med glans af guld och silfver, väggarnas himmelsblå hvälfde sig tropiskt klart öfver okända, fantastiska landskaps oändliga perspektiv, månadsrosorna, geranierna och myrträderna blomstrade och frodades i den låga fönsterkarmen. Och midt på det gamla solida marmorbordet, vid hvilket flickorna Skytte många generationer igenom gråtit öfver tidens romaner och skrifvit sina kärleksbref, prunkade i den blå porslinsvasen alla den nordskånska hedens, ängens och skogens blommor. Malin Skytte tyckte då liksom hennes faster Agnet-Charlotte, liksom farmor och hennes systrar, att det på hela den vida jorden omöjligt kunde finnas ett hemtrefligare rum än den stora gafvelkammaren på Munkeboda.

II.

När gamle Joachim Skytte dog i slutet af 1870, öfvertogs Munkeboda af hans äldste son Karl Niklas, hvilken dittills slagit sig fram som förvaltare på ett gods i Östersjöprovinserna. Med de besparingar han under dessa år lagt upp och med hjälp af sin hustrus lilla förmögenhet lyckades det honom att återköpa nästan hälften af den gamla styckade egendomen. Det var ingen briljant affär han gjorde, men det tycktes honom alltför svårt — nästan omöjligt — att låta Munkeboda definitivt gå ur Skyttarnes ägo.

Malin var blott två år gammal, när farfadern dog, och den gamla förfallna gården var det enda hem, hon någonsin kunde minnas. Hon var den tredje i ordningen af syskonen, Joachim och Karl voro ett par år äldre, Nils kom efter henne, och Charlotte var den allra yngsta. Så snart hon blott någorlunda kunde reda sig själf, kröp hon med bröderna omkring i stallar och fähus, vedbodas och lador — framför allt höllo de till i folkstugan. Modern hade alla händer fulla med arbete i kök och visthus och trädgård, dessutom hvi-

lade ju de mindre barnens skötsel nästan uteslutande på henne — de tre äldsta fingo, så godt de kunde, sköta sig själfva. Och de gjorde det förträffligt — deras lif var så fritt och lyckligt de någonsin kunde tänka sig. Om sommaren voro de alltid ute från morgon till afton, vände hö och »kullade» torf och inbillade sig, att de gjorde nytta. De åkte i hö- och halmlass, voro tusen gånger i fara att bli ihjälslagna af lassmedar, hästar, som slog bakut, eller vagnar, som välte, och undsluppo alltid nästan helskinmade. Om höstarna satt Malin timvis ute på »trädan», blåsröd af köld, och lekte bygga hus af gråsten med sin vän »vaktepojken», medan fåren fredligt betade omkring dem och Lars-Anton berättade äfventyrliga och hårresande historier om byskolan och »mäster». Om vintrarna, då det var varmt i kostallet och lyktan var tänd, traskade hon med förklädet fullt af hö i fodergången midt emellan raderna af behornade hufvuden, troget i hälarne på gamle Bengt ryktare, som hade tjänat på gården sedan gubben Joachims tid och kunde tusentals historier om Skyttarna på Munkeboda och Stjernerne på Marieholm och alla de andra gamla Göingesläkterna.

Allt sedan hon var helt liten, var det Malin som satte lif i hela huset, från det hon om morgonen slog upp sina grå ögon, yrvakna och nyfikna, ända tills hon om aftonen motvilligt slöt dem igen. Hon frågade om allt, pratade om allt och skrattade åt allt — hennes klara, litet kvittrande röst hörde man dagen igenom i hela det stora gamla huset — inne i barnkammaren, där hon tidigt om morgonen envisades att

vilja lära sig visan om »Skön-Anna» eller »Hjalmarar och Hulda», medan barnpigian klädde de små, i saleten hos föräldrarna, som hon aldrig lät vara i fred föför frågor, i köket, i folkstugan — framför allt i folkklustugan, som beständigt, i synnerhet om vintern, vavar barnens eldorado. Efter Michaelsmässan, då kvällarnna voro så långa, då torfelden glödde i den inmurade järnkakelugnen och den ensliga tranlampan lyste matatt från »staken», medan snön smälte på träskostöflarnna och röken från Ystads »Ärligt och Godt» steg i taket, höllo de nästan alltid till där ute. Där hörde de på Bengt ryktares och gamla Väf-Annas historier, didär lärde de »känna korten» och bruka dem både i feremkort och tolfva, där fingo de lära konsten att sjpå och visor »tryckta i år», som pigorna fått af drängarna på Röinge marknad, där fingo de se på de kolorerade kistebrefven, som Malin alltid ville rita efter, uppspi-kade i de hvälfda kistlocken eller omsorgsfullt sammanlagda nere i »lädikorna» ihop med psalmboken och den bästa svarta sidenduken. Till gengäld för allt detta nöjsamma spelade Malin och pojarna komedi uppe på det stora golffasta bordet: långa, invecklade skådespel, ytterst direkt lånade från sagorna — senare från Walter Scott och Ingemann — och blott ytligt lämpade efter publiken. Denna utgjordes endast af tjänstfolket, hos hvilka »grebban», som de kallade Malin, alltid var en gunstling — både för sitt utseendes skull, för det att hon var så »levvandes rödklar», och för det att hon var så »märkeligt kloker, att hon visst aldrig kunde lefva».

Emellertid lefde hon vidare utan att det ringaste

generas af sin »märkliga klokhet», som dock allttjämt imponerade i folkstugan och bland statungarna. Ty fastän, efter hand som hon blef äldre, hemmet inomhus och framför allt undervisningen af modern och af gossarnas informator mer och mer lade beslag på henne, upphörde dock ej för den skull det fria utelifvet, icke heller lusten att meddela sig med hela sin omgifning utan undantag. När hon läst något — och vid åtta à nio år slök hon redan allt hvad hon kunde komma öfver af romaner och poesi — gaf hon sig ingen ro förr än hon också på ett eller annat sätt förmått hela hushållet att intressera sig för detsamma som hon: hon berättade, utförde dramatiskt eller tecknade (ända sedan hon kunde hålla en blyerts, hade hon varit tokig med att rita) alla de scener eller personer i böcker, som mest slagit an på henne. Flammande af sin egen entusiasm stred hon oförtrutet mot tröghet, likgiltighet och hvardagsbrådskas; och i allmänhet — trolligen för det att alla, ända från föräldrarna till »vaktepojken» och »gåsatösen» voro så svaga för henne — lyckades hon vinna gehör.

När Malin var ungefär tolf år, inträdde ett slags interregnum i hennes uppfostran. Herr Laurén, informatorn, som hittills läst med henne, kom bort och gossarna skickades till katedralskolan i Lund. Pappa hade uppskjutit det så länge som möjligt — det kostade för mycket —, men mamma, som aldrig gaf sig, hade till slut energiskt genomdrifvit det: hon ville inte, att hennes söner skulle växa upp som bönder. Efter mycket korresponderande, tack vare ett högst inveckladt betalningssystem med fläskskinkor, ägg, smör-

byttor och potatis samt förbindelse att tre månader på året hysa och göda tre bleksiktiga döttrar och frun själf, blefvo de inackorderade hos en prästänka, en aflägsen släkting. Så återstod blott Malin — det var så dyrt att skaffa en flicka fin uppfostran och hon kunde ju hjälpa sig utan. Men hvar gång föräldrarna sågo henne hänga hufvudet öfver en bok, hörde hennes ifriga, vetgiriga frågor, sågo detta sprittande vakna intresse för allt omkring henne, skar det dem i hjärtat. Ända till en gång, då modern funnit henne sysselsatt att afskrifva glosor ur en gammal engelsk ordbok, hvilka hon sedan lärde på egen hand — på måfå, utan plan och ordning — blott för att kunna dem — med ett naivt och hjälplöst försök att förvärfva sig en nyckel till den nya värld hon dunkelt anade i ett nytt språk, då kunde hvarken hon eller fadern längre utvärda att se sin ögonsten gå på detta sätt, utan undervisning och handledning. De sväljde sin stolthet, och redan samma kväll satte sig fru Skytte ned och skref ett långt bref till sin syster i Stockholm — rikt gift med en stor bruksägare — och frågade henne rent ut, om hon inte ville förbarma sig öfver deras lilla flicka. De kunde nog betala terminsafgifterna och hennes toalett, men den dyra inackorderingen hade de rakt icke råd till. Fru Agnes Carter, som hittills icke kostat många tankar på sin systerdotter, kom plötsligt att tänka på, att hon ju var jämnårig med hennes egen enda dotter Mary, att hon kanske kunde vara till nytta som sällskap och kamrat, och svarade välvilligt ja. Malin var då tretton år.

Hon blef både vänligt och hjärtligt emottagen af

sina släktingar, men likväl var det första intryck hon fick af dem så underligt främmande. Møster Agnes kände hon naturligtvis — hon hade en och annan gång kommit hem till Munkeboda — men Onkel (som hon fått lära att säga i stället för »morbror») och kusinerna voro henne fullkomligt obekanta. I det första bref, hon skref hem, berättade hon, att de allesammans voro mycket snälla men »så utländska». Och i själfva verket var det också en hel del mera än »Onkel» och Marys förnamn, som påminte om familjen Carters engelska ursprung — de voro verkligen rätt »utländska», som hon kategoriskt uttryckte det. Allesammans voro de långa, gängliga och groft byggda, med vackra, öppna ansikten och tendens till rödaktigt hår. Gossarna — Thomas och Edward — voro bullersamma, bråkiga och högljudda; Mary allvarlig, blyg och lättstött, ömtålig och en smula pedantisk. Inga flickor kunde vara större motsatser än hon och kusinen: Malin, finlemmad och graciös, lätt intresserad, vaket iakttagande, skratlysten, mild och smeksam, med de klara ögonen under den barnsliga, fint ådrade pannan och det ljusbruna, uppstrukna håret — Mary med sitt rödkindade, ovala och regelbundna ansikte, omgifvet af lockigt, guldgult hår, sina stora, blå, litet släpande ögon och sin fylliga, något uttryckslösa mun, som sällan log. Fru Agnes tyckte alltid själf, att hennes dotter naturligtvis var den vackraste — det kunde det för resten icke vara tu tal om — men hon måste medge, att Malin hade mest »tycke». Den blandning af flickaktig oskuld, rik, fastän brådmogen intelligens och en viss fri, tanklös, litet själfsvåldig oförsiktighet, som låg i

hela hennes sätt att tala och föra sig, verkade alltid i hög grad intagande.

Naturligtvis var Malin aldrig så fint klädd som Mary, men detta bekymrade henne — åtminstone under de första åren — icke stort. Dels var hon hemifrån van vid att alltid betraktas som fin nog, hvad hon så än hade på sig, bara för det att hon var Malin Skytte, och dels hade hon verkligen under sin uppväxt och första ungdom föga sinne för toaletten. Kläderna sågo ofta urväxta ut och hängde på henne som de bäst kunde. Hon hade ännu blott ringa intresse för sitt eget utseende och alldeles ingen hög tanke om det.

Moster Agnes var emellertid, som systerdottern alltjämt oföränderligt skref i hvart bref hem till Munkeboda, »mycket snäll» emot henne. Under den första tiden Malin vistades i hennes hem, förflöt sällan en dag utan att hon gaf henne en liten present: än ett halft dussin fina näsdukar, än en liten fichue till middagsträkten (onkel fordrade rigoröst toalett till middagen), än ett krås eller en halsduksrosett, ett par skor eller handskar o. s. v. o. s. v. Malin tog med tacksamhet emot presenterna men var klok nog att förstå, hvarför hon fick dem, och uppräknade dem aldrig i brefven till modern. Hon skref bara alltid detsamma: att moster Agnes var rysligt snäll, och att de inte skulle vara oroliga för hennes kassa — hon skulle nog få den att räcka till. För resten skulle de icke alls vara oroliga för henne, ty hon trufdes utmärkt.

Detta var också rena sanningen: Malin var själaglad öfver att få vara i Stockholm. Trots sin stora kärlek till hemmet, hade hon aldrig — med undantag

kanske af den allra första terminen — någonsin lidi af hemsjuka. Därtill var hon alltför sund och liflig, för ungdomligt nöjeslysten och för starkt upptagen af den yttre världen. Dessutom lade skolan ända från början starkt beslag på henne — arbetet där och »klassen» upptogo henne under den första tiden nästan fullständigt. »Göingegrebban» blef snart en gunstling bland kamraterna, ehuru hon egentligen långt ifrån tillfredsställde 80-talets unga flickors rigorösa och manhaftiga smak. Hon kunde icke dölja, att hon tyckte om gammalmodiga, sentimentala romaner, om glada och ljusa färger, om skratt och dans och — det värsta af allt — om »dumma komplimanger» och »pojkar». Pojkarna voro visserligen ännu blott gymnasister och kadetter, men de riktigt moderna flickorna — och bland dem var Mary Carter främst — fördömde kategoriskt det andra könet, svärmade för »En Handske» och för att låta bli att gifta sig. Då Malin, som sagdt, var betydligt mera tolerant och i hetsigare ögonblick icke drog i betänkande att stämpla sin kusin som »öfverspänd» och »tillgjord», och denna å sin sida heller inte sparade på kraftiga argument, kom det icke sällan till rätt häftiga duster mellan de bägge flickorna. Stackars Malin kämpade alltid ensam, ty gossarna, som misstänktes för att inte ha någon »öfvertygelse», räknades inte, under det att Elof Hellwer, till hennes stora harm och afund alltid höll med Mary.

Ty Elof Hellwer var en »riktig herre» med stort förråd af extra djup öfvertygelse, medicinare, och redan kandidat vid Karolinska institutet. Han var son af en skollärare på Runefors — Carters stora sågverk —

och hade ända sedan sin skoltid varit brukspatronens protégé, haft kost dagar i huset flera gånger i veckan och på allt sätt fått hjälp af familjen. Fattig, inbunden och skygg som han var, höll han sig under sina fortfarande mycket täta besök hos Carters alltid till de båda unga flickorna, för hvilka han aldrig generade sig och som å sin sida voro smickrade af hans uppmärksamhet. Det var, som fru Agnes sade, »ingenting märkvärdigt med honom» — han var flitig, bestämd, höflig och tillbakadragen i sitt sätt: »en riktigt hygglig ung man». Men han såg bra ut — blond, litet närsynt och magerlagd, med fina regelbundna drag och god hållning. Många flickor tyckte om honom och Mary var i synnerhet ofantligt upptagen af honom. En gång — de höllo på att läsa öfver sina läxor och Elof hade nyss hjälpt dem med matematiken — sade hon oförsiktigt, i ett anfall af ovanlig förtrolighet, till Malin:

»Tycker du inte, att Hellwer är ett bra vackert namn?»

Malin såg upp från boken och tog fingrarna ur öronen:

»Åjo,» svarade hon vårdslöst. »Hvarför skulle det inte vara vackert, när fadern själf har valt sig det . . .»

Hon menade intet ondt, men det fanns i hennes stämman en så omedveten arrogans, att Mary rodnade af förargelse och blygsel.

När brukspatronen och hans fru om kvällarna voro borta — hvilket hände mycket ofta — hade ungdomen, hvaribland Elof Hellwer, som läste läxor med gossarna hvar afton, sitt tillhåll inne i den stora salen omkring den öppna kaminen, och där gick det ofta

hett till under sköldarna. Hellwer var på den tiden djupt intresserad af den nyaste litteraturen, hade läst »Det nya riket» och »Röda rummet» samt de stora norska och danska genombrottsförfattarne, kom med mystiska häntydingar på kvinnans fördärliga inflytande på männen och civilisationen — från hvilka betraktelser han dock personligen decideradt tog afstånd — och svärmade starkt för »Et Dukkehjem». Mary förstod inte hälften af hvad han sade, men höll blindt med på de värsta paradoxer dels för det att det var han, som framställde dem, dels emedan hon af naturen var fanatisk anlagd och gärna gick till ytterligheter. Thomas och Edward sutto grensle på stolarna, tuggade på naglarna och sågo djupsinniga ut, medan de skröto af att vara opartiskt öfverlägsna under alla diskussioner. Men »om de skulle hålla med någon» — hvilket naturligtvis var under deras värdighet — tyckte de, att Malin hade rätt i att »Nora inte borde ränna ifrån sina ungar» . . .

Så höllo de på en hel vinter; ända till fram på vårsidan — det var det året Mary och Malin bägge fyllde sexton år — Elof Hellwer småningom begynte använda en annan taktik i fråga om att omvända Malin. I stället för de föregående lifliga gemensamma dispyterna började han visa stor benägenhet för tête-à-tête, och ehuru de stredo och kifvades lika mycket som förut, tyckte han mer och mer om att draga samtalet från abstrakta ämnen öfver till mera personliga. Likaledes hade han ett sätt att, när andra voro tillstades, bemäktiga sig hennes uppmärksamhet, göra sig till hennes målsman och beskyddare, hvilket nästan irriterade Malin, ehuru hon redan var så pass mycket kvinna, att hon nog

ganska väl förstod att hon egentligen hade all anledning att vara smickrad.

Dagarna gingo med allahanda arbete, prat och diskussion, men om kvällarna, när Malin kom i säng, drog hon täcket öfver hufvudet och »tänkte». Ibland hade hon så roligt åt sina egna tankar, att hon ofta var riktigt rädd att falla i sömn ifrån dem. Hon tänkte på, hur hon skulle resa — hon var alltid, hur otroligt det än efter hennes förhållanden kunde se ut, fullkomligt öfvertygad om, att alla dessa drömmar och planer nog en vacker dag skulle gå i fullbordan — och hon föreställde sig så lefvande sina känslor, då hon första gången skulle se Louvren och Concordeplatsen, Forum och Vatikanen, att det ibland tycktes henne, som om hon redan vore där och hennes ögon i verkligheten skådade all denna drömda härlighet. Hon föreställde sig det kosmopolitiska lifvet på de stora hotellen, glansen och sorlet från de luxuösa table d'hôte-middagarna, promenader i victoria kring sjön i Boulogneskogen, i Thiergarten och på *Promenade des Anglais*. För hennes syn hägrade premiärer på *Théâtre français* och i *Burg*, mottagningar och »at homes» i de londonska palatsen, Longchamps- och Epsom-kapplöpningar, parforcejakter med rödklädda jaktherrar, som naturligtvis alla buro Europas äldsta och stoltast klingande namn. Och hopkrupen som en boll i sin långa nattskjorta med hufvudet djupt nere i kuddarna, så upptagen af sig själf och sina fantasier, att hon ej skulle märkt, om huset stått i ljus låga öfver henne, utmålade hon detaljeradt för sig långa romantiska episoder, i hvilka hon — naturligtvis — alltid själf spelade hufvud-

rollen. Hon hade under denna period af sitt lif, då hon öfver halfva dagen studerade i skolan, tog lektioner i målning, ritade på »Tekniken» om kvällarna, slök all ny och gammal skönlitteratur hon kom öfver, gymnastiserade, red och åkte skridskor samt, när hon, med den latinska grammatikan på täcket, äntligen kom i säng om kvällarna, diktade ändlösa romaner — hon hade här under en bestämd känsla af, att sömnen för människorna var en nedrig och egentligen alldeles obehöflig uppfinning.

Söndagsförmiddagarna efter gudstjänsten i engelska kyrkan tillbragte Malin gärna på Nationalmuseum tillsammans med någon af kamraterna. Men medan de andra gingo dit egentligen för att promenera och »träffa bekanta», kom hon verkligen hufvudsakligast för taflornas och skulpturernas skull. Att teckna intresserade henne ännu lika mycket som att läsa, och sedan hennes tidigaste barndom var det hennes hemliga dröm att bli målarinna — men stor! Som Rosa Bonheur minst! Hon visste, att genom hela släkten gick liksom en konstnärlig åder, fanns en viss artistisk begåfning — hennes farfars farfar hade varit en passionerad om än föga utbildad målare, hennes farfar, Joachim Skytte, hade hela sitt lif igenom skrivvit vers och varit en oförbätterlig romantisk drömmare, hennes egen far var en lidelsefull om än olärd beundrare af all konst och hade i sin ungdom skrivvit dussintals otryckta noveller. Men i Malin Skytte — det sade hon sig själf stolt och naivt i sina hemligaste och uppriktigaste tankar — skulle släktens slumrande anlag äntligen vinna full utveckling: hon skulle veta att segrande föra en pensel. Eller en penna . . . Det ledsammaste var nämligen, att

hon aldrig riktigt kunde besluta sig för, om hon skulle bli en mycket stor målare eller en mycket berömd författare. Men det gaf sig väl med tiden!

Då Malin omsider vid aderton års ålder med en vacker afgangsexamen slutade skolan, hade hon fått faderns löfte att nästa vinter få komma till Paris. De äldsta gossarna voro nu färdiga med sina studier och kunde, då ingen af dem ville gå den egentliga läsvägen, i det närmaste hjälpa sig själfva; Nils ville absolut bli landtbrukare och Charlotte hade ingen håg för att läsa. I Paris skulle Malin då försöka gå på målarskola, och dugde hon icke till artist, finge hon ju i alla fall tillfälle att lära franska ordentligt och kunde senare möjligen få sin utkomst som lärarinna i detta språk. Men naturligtvis fanns det ingen därhemma, som tviflade på, att hon dugde.

III.

Malin stod med hufvudet utanför kupéfönstret och vinkade, då tåget äntligen stannade, och kusin Thomas, som tillika med Mary och Elof Hellwer var nere för att taga emot henne, egenmäktigt öppnade waggondörren.

»Äntligen!» sade de alla tre på en gång.

Malin hoppade ut — varm och dammig, skrattande af förtjusning. Ett skratt så klingande friskt och glädtigt, att en herre med resväska i handen, som just gick öfver perrongen, ovillkorligt stannade och vände sig om. Han tog artigt af sig mössan, och de hälsade allesammans — plötsligt tysta och väluppfostradt allvarliga.

»Känner du honom också?» frågade Mary dämpadt, långdraget.

»Visst känner jag honom!» Malin hade blifvit litet röd. »Det är ju Henrik Stjerne af Stjernarna till Marieholm. Dem känner jag förstås hvarenda en . . .»

När de sedan sutto i vagnen — det var Marys egen splitter nya ponyvagn, och Malin hade fått lof

att köra, — kom jägmästare Stjerne bort till dem och bugade sig.

Han var lång, mager och axelbred, med tät, kortklippt, mörkblondt hår och gråblå ögon, som sutto djupt inne. Näsan var stor, tunn och fint böjd, hela mellersta delen af ansiktet starkt fräknigt. Han hade icke skägg — blott ett par små blonda mustascher som icke dolde utan tvärtom ännu mer markerade den väl tecknade, allvarliga och fasta munnen. Hakan och kinden voro omsorgsfullt slätrakade.

»Goddag, Malin» — han skakade hand. Hon hade måst flytta tömmarna och kände sig litet förvirrad, halft upptagen af hästen, som höll på att bli otålig. »Jag undrade just, om vi då inte skulle få se dig någongång häruppe i höst...»

»Baron måtte i alla fall icke varit vidare nyfiken» — Mary smålog på sitt säkra, världsvana sätt — »ty jag kan då inte minnas, att baron frågade efter henne en enda gång hemma på Runefors häromdagen...»

Han smålog upp emot Marys vackra ansikte — ett leende, som kunde tydas som en komplimang — och svarade icke. Malin kände, att han åter långsamt flyttade blicken till henne — hon satt där smärt, ängsligt framåtböjd med tömmarna i handen och flätan nedåt ryggen, hela tiden litet rädd för hästen, som hon inte kände till.

»Det är roligt att träffa någon hemifrån Skåne,» sade han enkelt och hjärtligt. Han försökte ännu fåfängt möta hennes blick.

»Jag hoppas att vi då få se baron litet oftare,»

inföll Mary artigt, med en innerlig önskan att han snart ville gå sin väg.

»Inte på en fjorton dar — tre veckor. Jag skall just nu uppåt skogarna ett slag...»

Nej, jag får inte uppehålla herrskapet...» Han bugade sig med mössan i handen och gick baklänges ett par steg från vagnen.

Malin böjde djupt på hufvudet, höjde dristigt, nästan öfvermodigt den eleganta piskan, och det bar åstad.

»Hvad ni tyckes vara intima?» sade Elof Hellwer långsamt, liksom frågande.

Malin vände inte på hufvudet, när hon svarade:

»Vi äro ju sysslingar, vet jag.» Och litet efter, förklarande:

»Hans farmor var ju pappas moster, Karin Maria Skytte. Och ibland om somrarna har han varit hos farbror Olof på Marieholm... Naturligtvis också hemma på Munkeboda...»

De talade icke vidare om honom på hemvägen, ända tills Mary plötsligt sade:

»Det är då grufligt, hvad han är fräknig!»

»Det är alla Stjerner,» svarade Malin kort. Men hon sade det, som om det egentligen varit ett slags privilegium.

Malin var till att börja med rysligt imponerad af Runefors, hvilket tycktes henne oändligt mycket ståtligare än våningen vid Sturegatan. Bara det stora stallet med racehästar!... Hon önskade mer än en gång, att gossarna och Charlotte kunde se det. Och »hallen» med björnhudar öfver det rutade stengolfvet,

höga, målade fönster och stämningsfullt dunkla — litet väl dunkla — historiska porträtt i kroppsstorlek. Eller alla gästrummen uppe på tredje våningen — en hel rad — med brysselmattor och marmorlavoarer i hvartenda ett! Mamma skulle bara se dem!

Men riktigt roligt blef det dock inte, förrän de stora jakterna begynte och alla de främmande från Stockholm började komma. Och Mary hade berättat henne, att de också väntade mr. Heathcote...

Han kom en afton midt i september — så sent, att man redan för länge sedan ätit middag och hela sällskapet, också herrarna, sutto inne i biblioteket och drucko te. Det hade hela dagen varit något kyligt, och en stor brasa brann i den öppna kaminen, medan rundt omkring i rummet — på de massiva eketrähyllorna, fyllda med böcker, och på de tunga, utskurna borden — brunno låga lampor under matta, blekt skära kupor. Gästerna, hvilka nästan alla stodo eller sutto omkring elden, vände allesammans nyfiket ansiktena mot dörren, då den öppnades, och värdinnan, som i detsamma långsamt reste sig upp från sin plats i soffhörnet, gick småleende den unge engelsmannen till mötes.

Jack Heathcote var en af de personer brukspatron Carter, annars så kyligt förnäm, verkligen fann sig föranlåten att göra affär af. Han var i hans ögon en gentleman i allra högsta potens — *tip-top* — hans moder var femte dotter till en nyss afliden irländsk earl och syster till en ännu lefvande. Inför detta lysande faktum — på svart och hvitt i »*the Peerage*», som aldrig saknades på fru Agnes' salongsbord — bleknade

alla andra fakta: till exempel unge Heathcotes i moraliskt afseende något dubiösa förhållande till en viss sjökaptensfru, hvilken för hans skull rymt sin väg från mannen, och som han nu icke kunde bli kvitt från. Saken hade på sin tid väckt ledsamt uppseende och till och med varit före vid domstolarna. Allmänna meningen bland hans talrika vänner var emellertid, att »det var förbannadt synd om stackars Jack», som annars med sina förbindelser kunnat göra en lysande karriär och var »*hand in glove*» — onkels egna ord till fru Agnes, hvilken naturligtvis också hade hört historien om sjökaptensfrun och måste säga, att hon fann den oangenäm — med »hela aristokratien». Hela aristokratien var för T. Carter, Esquire, naturligtvis blott den engelska. Denne ärelystne och energiske herré, hvilken i sitt hemland, trots sin klokhet, sin omutliga hederlighet och sina millioner, aldrig, blott på grund af sin anspråkslösa börd, skulle ha uppnått att göra sig någorlunda accepterad af den förnäma världen, kände sig icke på långt när tillfredsställd af att vara en matador i Sverige. Liksom alla briter ansåg han sitt vistande i utlandet närmast som en temporär förvisning och var alltid fast besluten att en gång återvända »hem». Därför sökte han beständigt oförtrutet förbindelser inom den samhällsklass, hvilken ensam var i stånd att i London skaffa honom den sociala position han åträdde som sitt lufs mål.

Onkel var emellertid inte den ende af familjen, som intresserade sig för sin högvälborne landsman. Malin Skytte gjorde det också — med djup vördnad såg hon upp till Jack Heathcote som »det stiligaste

hon visste». Han hade hela vintern vistats i Stockholm, där han naturligtvis varit en mycket eftersökt och firad gäst inom hela den engelska och anglo-svenska societeten, och lilla Malin hade haft den lyckan att träffa honom några gånger. Inte ofta — Mary och hon kommo ju inte riktigt ut ännu, och det var egentligen blott när han om förmiddagarna besökte Carters, som hon haft den turen att se honom.

När han nu kom in, satt hon i andra ändan af rummet och talade med Elof Hellwer. Hon hade slagit sig ned på ett af trappstegen till den låga biblioteks-trappan och höll sig fast i den snidade ledstången, medan hon pratade. Hon visste, att han skulle komma, och om hon än skämdes för att riktigt tillstå det för sig själf, var det dock i själfva verket närmast till ära för honom, som hon i afton klädt sig i en hvit, uringad pikéklädning och hade fäst en halfmåne af äkta pärlor (nästan det enda smycke hon ägde) i det svarta sammets-bandet kring sin smala hals.

Hon spratt till, då hon hörde hans röst — artig och väluppfostradt uttryckslös — medan han hälsade på moster Agnes, och blef plötsligt alldeles röd. Och då hon visste, att Elof såg det, blef hon naturligtvis ännu rödare, men hon kom icke af sig i sitt samtalsämne, och icke en enda gång vände hon ögonen emot kaminen, där mr Heathcote ännu stod och talade med onkel, medan han under många bugningar lät servera sig en kopp te af den i afton mer än vanligt drottninglika Mary.

Mr Heathcote å sin sida hade emellertid också gifvit akt på fröken Malin. Sympatien var uppenbart

ömsesidig. Han mindes henne mycket väl från Stockholm — bättre till och med än hon i sin ungdomliga ödmjukhet och oskuld någonsin kunde ana. Redan allra första gången, då fru Carter flyktigt presenterat »min lilla nièce», hade han strax fäst sig vid hennes utseende — han kunde egentligen knappt själf säga hvarför, ty det var ju efter de flestas mening ganska »vanligt». Hon var hvarken riktigt blond eller brunett — närmast obestämdt cendrée — med klar frisk hy, ljusbrunt hår, mjuka, litet oregelbundna, men fina drag, låg, bred panna och — icke särdeles stora — grå ögon. Men dessa ögon voro så ovanligt klara, kloka och skälmska samt stodo i så ypperlig harmoni med leendet omkring den vackra munnen, att hela ansiktet därigenom blef högst intagande. Det låg just nu, medan hon hörde på den hon talade med, ett så egendomligt uttryck af ljuf blidhet, af öm och skalkaktig innerlighet, af varmt förstående deltagande i hennes leende, att Heathcote ovillkorligt kände sig starkt fångslad — nästan nyfiken — och inte kunde hjälpa, att han gång på gång såg på henne rätt öfver hufvudet på den gamla feta hofrättsrådinnan Anckarstorm, som talade med honom om världsexpositionen 1851, då hon hade gjort sin bröllopsresa till London och funnit staden så »*very, very great*», som hon uttryckte sig.

»God afton, fröken Skytte» — han hade lyckats komma ända fram till henne.

Malin hade inte förgäfvets tillbragt nästan fem vintrar i det Carterska huset, hon talade engelska både flytande och väl.

»God afton, mr Heathcote,» svarade hon enkelt,

okonstladt rodnande af nöje, i det hon reste sig upp och lade sin hand i hans. »Välkommen!»

Hon kom plötsligt att tänka på, att detta sista borde hon visst icke ha sagt — det tillkom icke henne, som ju också blott var gäst. Hon rodnade ännu mera i det hon tvekande sneglade bort till Elof Hellwer, hvilken fortfarande stod bredvid henne.

De båda herrarna skakade hand och hade sedan ingenting att säga hvarandra. Den unge läkaren kände sig genast förargad, förödmjukad, åsidosatt — allsammans blott för det att han blef störd i sitt samtal med Malin, och drog sig så fort han kunde tillbaka.

Malin kände sig det första ögonblicket, då hon stod där allena med Heathcote, rätt generad. Hon hade ju, som sagdt, i vintras svärmat en smula för den elegante engelsmannen — på långt afstånd, högst platoniskt och anspråklöst, såsom unga flickor svärma för skådespelare, hvilka de ingen utsikt ha att någonsin träffa. Nu påminde hon sig med en viss hjärtklappning, hur ofta hon önskat möta honom, när hon gick från skolan, och hvilken tillfredsställelse det varit för henne, när det verkligen skedde. Hon mindes hans djupa, allvarliga och likgiltiga hälsning, när han vek åt sidan för henne på trottoaren, och hon kände sig, när hon mötte hans blick, ett ögonblick mycket ung och mycket bortkommen.

Heathcote stod och såg ned på hennes böjda hufvud. Hon såg så barnslig ut — han undrade plötsligt hur gammal hon egentligen kunde vara, och ångrade nästan, att han så decideradt uppsökt henne.

»Vet ni, fröken Skytte,» började han bara för

att säga någonting, »att det är första gången jag är så högt uppe i landet...»

Hon såg hastigt upp, åter fullkomligt säker på sig själf, med denna klara, ogrumlade och förtroendefulla blick, som han redan lärt sig känna igen.

»Å, det är heller ingen förlust! Norrland är så... så...» Hon kom plötsligt att tänka på, att det var ohöfligt mot värdfolket att säga något om trakten, och fortfor hastigt:

»Ja, nog är här vackert alltid med älven och de stora skogarna, men...»

»Men?...»

»Å, jag tycker bara, att allting liksom är så kallt häruppe,» svarade hon dröjande, men redan mera förtroligt — »linierna och färgerna och själfva språket. Det är så skarpt och så fattigt på nyanser,» tillade hon mera osäkert, oviss om han som utlänning riktigt kunde uppfatta hvad hon menade.

»Jag tror, att jag förstår er,» svarade han höfligt med denna allvarliga, uppmärksamma blick, som alltid lät honom synas så väluppfostrad. »Hvad mig beträffar, håller jag också mera af slättlandskap med låga kullar och löfträd.»

De funno icke mera nöje i att tala om trakten. Malin började tycka, att det var ganska brydsamt att konversera med sin hjälte. Och ändå hade hennes hjärta liksom skälft till af glädje och stolthet, då hon nyss såg honom komma emot sig. Så sade hon plötsligt med ett sista förtvifladt bemödande att vara underhållande:

»Ni kommer just lagom till moster Agnes' födelsedag och tabläerna.»

»Hvilka tablåer?» Han smålog litet beskyddande. Men nu var hon så ifrig, att hon inte märkte det.

»Å, ni vet det alltså inte?... Jag trodde onkel hade berättat er det. Vi ha redan talat om, att ni kanske skulle kunna bli Lancelot. Vi ha dräkten,» tillade hon ifrigt, i det hon såg honom beredd att göra invändningar, »men löjtnant Odenfält, som skulle föreställa honom, har fått ett hagelskott i skuldran.» Hon berättade alltsammans så naivt och omständligt.

Han bugade sig affabelt:

»Jag står naturligtvis till er disposition...»

Hon betraktade honom med oförställd beundran, smålog därpå förlägen och tittade ned på sina naglar. Hon tänkte på — halft skamsen, halft triumferande — hur ofta hon i tankarna spelat långa scener med honom, där han bugat sig och sett ut precis på samma sätt som nu. »Jag står till er disposition...» Alltsammans föreföll henne på en gång så svindlande överkligt.

»Det är alltså '*The Idyls of the King*'?...» fortfor han halft frågande.

»Ja.» Hon talade fort, litet andtrutet. »Tennyson har alltid varit moster Agnes' älsklingsdiktare, och så tänkte vi...»

»Får jag fråga hvem som blir min *Elaine*?» frågade han skämtande.

Hon såg upp — generad, orolig öfver hur han skulle taga hennes meddelande, rädd att förekomma honom inbilsk.

»Jag,» sade hon sakta, halft urskuldande. Och därpå mycket hastigt, förklarande:

»Mary skulle naturligtvis ha varit det — hennes

utseende passar ju så bra och allting. Men så ville hon inte. Det...» det kom litet dröjande, snusfornuftigt — »det öfverensstämmer inte med hennes åsikter.»

»Inte det?» Heathcote var ofantligt allvarlig. »Äro de så stränga?»

»Ja.» Hon såg åter upp på honom med sin klara, ljusa blick — säker och förtroendefull. »Ja, hon är mycket, mycket...»

»Religiös?» försökte Heathcote pröfvande.

»Nej, inte precis det. Men hon har mycket moderna åsikter. Hon tycker inte att sådant... jag menar stå i tablå och sådant — är riktigt öfverensstämmande med kvinnans värdighet.»

Heathcote hade den största lust att brista ut i skratt, men förstod, att han därigenom för alltid skulle skrämma henne ifrån sig, och betvang sig.

»Men ni då?... Ni har alltså inte så stränga principer?...»

»Nej,» svarade Malin Skytte modigt, med en hastig, litet ängslig blick upp till hans ansikte för att se, om hon föll mycket i hans aktning. »Det är just det vi alltid äro så oeniga om — Mary och jag. Jag tycker, att man skall ha så roligt man kan... Naturligtvis, om det vore på teatern och för pengar...»

»Så skulle ni tycka att det vore orätt?...»

»Nej, inte orätt... Men, men — jag ville inte göra det.»

De sågo på hvarandra och kommo bägge att småle åt hennes bestämda, öfverlägsna ton. När hon smålog, tyckte sig Heathcote alltid se en fullvuxen dam, men hennes ögon och hennes panna voro ett barns...

Det var sent och sällskapet började säga godnatt rundt omkring dem. Hellwer kom åter och ställde sig vid sidan af Malin. Det retade henne — det var liksom ett slags förmynderskap. Hon låtsade som om hon inte märkte honom och räckte småleende, en smula tillgjordt, medvetet kokett handen åt Heathcote.

»Godnatt, mr Heathcote.»

Han retade sig också öfver Hellwer, öfver att han störde dem. Under det han djupt böjde sig öfver den smala, ännu solbrända handen, som sval och lätt hvilade i hans, hviskade han sakta:

»Godnatt — lady Elaine.»

Och i det hon åter såg upp och deras ögon flyktigt möttes, tillade han ännu lägre — med Tennysons ord:

»*He had not dreamed, she was so beautiful.*»

Malin var hänryckt, när hon klädde af sig om kvällen. Hon tyckte, att hon kände sig som en riktig världsdam, en romanhjältinna i sina egna drömda romaner. När hon fått klädningen af sig och satt framför spegeln för att fläta sitt hår till natten, smålog hon triumferande mot sig själf. Plötsligt tyckte hon, att det såg ut som om hon skulle få en vagel på ena ögat, och blef med ens modlös, mörkt förtviflad. Hon kunde inte tänka på annat. Det var bara inbillning, men hon vände och vred och fingrade på ögat, tills hon fick det alldeles mörkrödt och fullt af tårar. När hon ändtligen kom i säng och det hade blifvit mörkt i rummet, bad hon Gud att få slippa vageln — åtminstone så länge tills hon spelat Elaine.

IV.

Genom en obegriplig men lycklig ödets skickelse — så ansåg hon det åtminstone själf — hade Malin vid födelsedagsmiddagen dagen därpå kommit att sitta vid sidan af Heathcote. Och hon märkte strax, att äfven han tycktes vara belåten med arrangemanget.

Han hade till bordsdam en öfverstinna Wahrenheim, en genuin norrländska, mycket vacker och bortskämd, provinsielt konventionel, som pratade och skratade oafbrutet. Malin, som visste, hvilket oförlätligt fel en gäll stämman hos en kvinna är för en engelsman, kände sig helt nervös på värdfolkets vägnar och tittade ovillkorligt halft generad upp till Heathcote.

»Ja, fröken Skytte,» sade han med ett leende, som visade henne, att han strax gissat hennes tanke — »ni hade rätt i det ni sade i går. Ni minnes?...»

Och då Malin inte svarade — blott såg upp på honom, förskräckt och förebrående, ängslig för att öfverstinnan skulle höra och förstå, fortfor han småleende, i det han genast bytte om ämne:

»Jag har inte sett er och er kusin på hela förmid-

dagen — ända sedan vi repeterade tablåerna . . . Hvad ha ni egentligen tagit er till?»

»Å, jag vet inte . . .» Här vid middagsbordet, med den magnifika öfverstinnan, som alltid brukade se henne öfver axeln, så nära, kände Malin sig mycket mera tvungen och förlägen gent emot honom än aftonen förut. »Vi ha naturligtvis allesammans haft fullt upp att göra i dag, och så ha vi också tagit en lektion för doktor Hellwer . . .»

Mary ämnade taga studentexamen som privatist och läste under ferierna flitigt latin för Hellwer. Malin höll henne nu liksom redan i Stockholm sällskap för sitt nöjes skull. Hon brukade annars vara rätt stolt öfver, att hon studerade latin, men nu tyckte hon plötsligt, att det »lät dumt» att komma fram med det.

»Tar ni lektioner? . . . Och jag, som trodde, att ni visste allt!» Han såg på henne. »En flicka under tjugu år vet allt mellan himmel och jord.»

Malin rodnade häftigt. Kunde han inte låta bli att göra narr af henne, medan den afskyvärda öfverstinnan satt bredvid dem åtminstone. Hon låtsade, som om hon inte hörde och vände sig småleende, öfverdrifvet artigt till sin bordskavaljer, som ville dricka med henne.

När hon åter satte ned glaset, märkte hon, att Heathcote ännu såg på henne. Hon blef plötsligt ond och mötte hans blick — trotsigt, fientligt frågande:

»Ni ser inte ut, fröken Skytte, som om ni trodde på det jag sade nyss.»

»Jag ber om ursäkt,» svarade hon kallt, så ligkigt hon kunde. »Jag hörde er visst inte riktigt.»

»Det var heller inte värdt att höra på! Bara en reflexion i största allmänhet öfver unga damers intelligens . . .»

»Det tycks,» sade Malin stridslysten, »som om ni inte satte den särdeles högt.»

»Jag?» Han höjde ögonbrynen. »Ni misskänner mig, fröken. En kvinna — under tjugu år, nota bene! — inte allena vet allt, hon anar också allt. Hennes ögon äro i stånd att skymta den åttonde färgen i regnbågen.»

»Men männen se de sju!» replikerade Malin hastigt.

Han spärrade upp ögonen, höjde litet på ögonbrynen och skrattade.

»Jag sträcker vapen!» Han bugade sig ödmjukt. Malin såg inte ut, som om hon hade i sinnet att taga emot några fredsvillkor. Hon hade ett sätt att höja den smala halsen, i det hon stolt förde nacken tillbaka, som nästan påminde litet om den rörelse unga, skygga rådjur göra, när någon försöker närma sig dem. Då Heathcote åter såg upp, mötte han en uppmärksam, otrygg blick ur de halft sänkta grå ögonen.

»Fröken Skytte,» sade han lågt, nästan bedjande, »om ni vill tro mig eller ej: jag sträcker vapnen. Låt det vara godt nu!» Och därpå hastigt, ännu lägre, med en blick, som kom hennes hjärta att klappa:

»Ser ni då inte, att ni fullkomligt har besegrat mig!»

Malin hade ju nog — både genom romaner och

äfven litet grand genom umgänge med engelsmän — en smula begrepp om den oundvikliga engelska flirten, men det föll henne icke i detta ögonblick in, att inordna sitt förhållande till Heathcote under denna rubrik.

Elof Hellwer lyfte sitt glas mot hennes och drack med henne tvärs öfver bordet. Hon smålog och nickade till honom — ännu vänligare än vanligt — glad öfver att slippa svara mr Heathcote. I det att han såg på henne öfver glaset, drog han upp ögonbrynen — ogillande, liksom varnande.

På hennes andra sida lutade sig engelsmannen vårdslöst fram.

»Ni talade nyss om lektioner. Törs jag fråga — är doktor Hellwer mer än er lärare.»

Malin tittade förskräckt på honom — skräm, sårad. Till och med för henne, som var så oerfaren, var det omöjligt att taga miste på tonen i hans röst. Hon mumlade tvunget något om, att hon icke riktigt visste, hvad mr Heathcote menade.

Han såg på henne med sina stora bruna ögon — en »*ladykiller*» kallade hans vänner honom. — »Så skall jag säga er det,» sade han plötslig lågt, nästan brutalt. »Han... ni, som ser allt! — ser ni det icke, att han... älskar er?»

Malin höjde handen — bedjande, afvärijande. I samma sekund hon mötte hans blick, hade hon vetat, hvad det var han ämnade säga. Och på samma gång kände hon instinktivt, att det var en förnärmelse mot Hellwer — att en annan på detta sätt, persiflerande, nästan föraktligt, högt uttalade det ord han själf icke

vågat hviska i hennes öra. Och det var liksom en kränkning också mot henne. Hon kunde icke förklara det, men hon kände det så. Det var första gången hon hörde orden »älskar er» om sig själf — och då hörde hon dem så!

Hon sänkte hufvudet; hjärtat klappade högt uppe i halsgropen på henne, och hon fick ögonen fulla af tårar. Hans hänsynslöshet verkade på henne som ett slag i ansiktet och dock — på ett eller annat outgrundligt sätt — njöt hon nästan däraf.

»Jag försäkrar er...» mumlade hon slutligen allvarligt, trohjärtadt, med ögonen upp emot hans.

Heathcote skrattade — icke fullt naturligt. »Skrämde jag er?» sade han sakta, nästan smekande. »O, heliga, trefaldt heliga oskuld!»

Malin bet sig i läppen och slöt hårdt ögonen för att hålla tillbaka sina tårar. Han förödmjukade henne, pinade henne... Hela hennes inre skälfd i uppror.

»Men fröken Malin — fröken Malin!...» Han lade sin hand öfver hennes — varnande, afbedjande, ömt förebrående, smeksamt beskyddande. Malin tordes icke se upp af fruktan att brista i gråt.

Han såg henne blott i profil: den långa böjda halsen, ögonhåren mot den röda kinden, vecket mellan ögonbrynen, den trotsigt och smärtsamt slutna munnen. Och så denna konvulsiviska höjning af de runda skuldrorna, röjande en med våld kväfd snyftning.

»Förlåt mig,» mumlade han hastigt.

Malin blef bjuden raphöns. Nervöst, med en vist nedslagna ögon, serverade hon sig ett stycke.

En betjänt hällde champagne i hennes glas. Hon tordes åter se upp.

Heathcote höll upp det nyss fyllda, pärlande champagneglaset emot hennes: »Fröken,» sade han bara. Men hans blick var så mild, vördnadsfull, nästan öm.

»Skall jag säga er något,» hviskade han brådskande, skämtsamt, ännu med de varma bruna ögonen i hennes. »Jag har rest världen rundt, och ännu aldrig har jag mött en flicka så, så . . . ung som Malin Skytte. Aldrig.»

Han drack i botten, och satte det tunna, fin-slipade champagneglaset så hårdt ned mot bordet, att foten knäcktes. Malin förstod ögonblickligen, att han gjorde det med flit — som ett slags hyllning åt henne — och hon kände sig plötsligt så stolt och jublande glad som aldrig någonsin förut i sitt lif.

Öfverstinnan Wahrenheim vände sig i detsamma till Heathcote för att begära hans vittnesbörd om att de engelska järnvägsförhållandena voro förskräckliga — verkligen under all kritik . . . Och samtalet vid deras bordsända blef allmänt.

Ute i salongen uppsökte Elof genast Malin. Han önskade, att han — i största allmänhet, under form af vanligt skvaller — kunde få tillfälle att säga henne något om Heathcote — naturligtvis något om den olycksaliga sjökaptensfrun, med hvilken han påstods ännu lefva tillsammans.

Fru Carter hade för länge sedan berättat Elof denna historia och beklagat Heathcote, hvilken förstås redan vore utledsen på denna förtviflade och lätt-sinniga förbindelse.

Malin svarade vårdslöst konventionelt på hans inledande fråga, om hon hade roligt i afton, men då han mötte hennes ögon, tordes han icke gå vidare och vidröra hennes och Heathcotes samtal vid middagen, som han först hade tänkt. I stället började han litet hackande och osammanhängande prata om några alldeles likgiltiga och hvardagliga saker, som ej kunde ha intresse för någon af dem. Hon stod med ryggen mot ett utbyggt fönster och fläktade sig långsamt med ett stort palmblad. Det fanns i hennes hållning något visst drömmande, frånvarande, något medvetet, hemlighetsfullt öfverlägset, som förbryllade honom.

Innanför dörren i biljardrummet rökade Heathcote tyst, lutad mot dörrposten, en cigarrett. Han lämnade icke Malin med ögonen.

Plötsligt såg han henne vända sig från Hellwer och hastigt gå tvärsigenom rummet in i den öfvergifna matsalen. Han kastade ögonblickligt cigarretten och följde efter henne.

»Ni söker något, fröken Skytte?» frågade han formelt, på dålig svenska.

»Ja, min näsduk...» Hon letade under sin stol och lyfte på servietterna på det redan till hälften afdukade bordet. Alla fönster stodo öppna och tjänarna gingo ut och in i draget.

»Det har varit en af min farmors,» fortfor hon ängsligt. »En äkta brabantisk...»

»Där!...» Han upptäckte den plötsligt under en serviett, som fallit ned på golfvet, och räckte henne den.

»Å, tack — tusen tack!» Hon undersökte den

noga och höll den utspänd emot ljuset för att se, om den blifvit söndertrampad eller annars lidit någon skada. Han fick det intrycket, att hon undvek att se på honom.

»Här drar förskräckligt. Ni förkyler er...»

Hon började brådskande draga på sina handskar, hvilka hon under sökandet på golfvet tagit af, och tappade åter i sin förvirring den olyckliga näsduken. Heathcote böjde sig ned efter den ännu en gång och stoppade den helt lugnt i västfickan. »Nu skall jag nog taga vara på den, tills ni fått handskarna på...»

Men hon kunde rakt inte få dem på — stod och fumlade med knapparna på det ömkligaste sätt under hans blick, som icke lämnade henne.

»Låt mig då hjälpa er...»

Hon räckte honom tyst sin arm, men då han med nedböjdt hufvud, en smula osäker på handen hade knäppt den sista knappen, lade han plötsligt sin hand ofvanpå hennes och höll den fast.

»Fröken Malin...»

Malin höjde långsamt ögonen — skyggt, halft motvilligt — och deras blickar möttes. Då böjde Heathcote sig hastigt ned och tryckte hårdt sina läppar mot hennes arm.

Thomas Carter kom brådskande in i matsalen och ropade redan i dörren en order till någon af tjänstfolket. Han hejdade sig förvånad, då han fick syn på Heathcote, som ögonblickligt släppte Malins hand.

»Mr Heathcote... Kusin Malin?...» Och då han såg hennes nästan slutna ögon — förskräckt:

»Men, Malin, mår du illa?»

»Nej — nej . . . Visst inte! Det var blott en dyrbar sak jag hade tappat, och som mr Heathcote var så vänlig att finna igen åt mig . . .»

Heathcote öppnade dörren, och utan att slå upp ögonen, med en nästan omärklig böjning på hufvudet, gick Malin förbi honom in i salongen. Hon hade en obehaglig, skuldbelastad förnimmelse af att alla dessa människor betraktade och gåfvo akt på henne. Heathcote försvann åter in i rökrummet, men då han i dörren ännu en gång vände sig om för att se efter henne, mötte han helt oförmodadt hennes blick.

Hon stod med ryggen vänd emot honom och hade vridit hufvudet litet öfver skuldran, — allvarliga och flickaktigt nyfikna mötte hennes ögon hans. Hon vände sig i detsamma åter hastigt om, och han såg blott hennes hvita nacke under det högt uppsatta, rika håret långsamt böja sig för någon han icke kände.

V.

Nästa morgon, då Malin vaknade, kunde hon nästan icke förmå sig att öppna ögonen och erkänna sig vaken. Hon erfor en sådan känsla af djup nedslagenhet, af feg håglöshet och olust att träffa någon människa — att tala, att se någon i ögonen — att det nästan fysiskt plågade henne, och hon undrade ett ögonblick, om hon icke var sjuk. Hon var säker på att för tid och evighet ha blamerat sig aftonen förut — nu tyckte hon, att alla människor hade sett på henne med Elof Hellwers ögon: ogillande, varnande — och hyste ett ögonblick en brinnande önskan, att Heathcote väl vore rest, borta för alltid. I nästa sekund ångrade hon bittert sin önskan och knäppte ovillkorligt ihop händerna, liksom för att göra den om intet, taga den tillbaka. Nej — hellre att Elof vore rest. . . Å, gifve då Gud, att Elof vore rest, att hon kunde få slippa att se honom!

Därefter kom hon att tänka på förmiddagens vanliga lektion i latin — på det halfva kapitlet i Livius, som hon skulle öfversätta tillsammans med Mary. Med-

vetandet därom låg öfver henne som en mara — hela dagen tycktes henne tröstlöst grå och ändlös, alla plikter tunga, omöjliga att uppfylla. Bara det att nu stiga upp och kläda sig...

Mary kom in, färdigklädd, i en mörk, åtsittande promenadklädning och med en bok i handen. Malin slöt hastigt ögonen, lade kinden mot handen och låtsade sofva.

»Malin!»

Malin kunde inte undgå att låtsas vakna. Hon slog upp ögonen, sträckte på sig och sade sömnigt:

»Är det du? — Redan?»

Mary brydde sig inte om att ingå på några preludier. Hon satte sig på sängkanten och slog upp sin bok.

»Bara hon inte begynner att tala om honom!» tänkte Malin med ångest, och åter kände hon detta trista, fega missmod, som hon nyss i uppvaknandets ögonblick känt.

Det föll emellertid icke Mary in. Hon hade icke särskildt gifvit akt hvarken på sin kusin eller Heathcote under gårdagen och skulle — till och med om hon gjort det — ej heller upptäckt något särdeles märkvärdigt. Hon sade blott, i det hon ifrigt bläddrade i boken:

»Titta här, Malin — där är ett *quum*, som är så retsamt. Jag kan inte få någon mening i satsen...»

Malin kände sig så tacksam mot sin kusin, att hon skulle kunnat omfamna henne. Och på samma gång, vid ljudet af den välkända stämman, i och med det hon bara satte sig upp i sängen var hela hennes förra tunga stämning nästan borta. Hon tog emot

boken, som Mary räckte henne, och hennes ögon följde intresserad kamratens finger, då hon bekymrad utpekade den kvistiga punkten.

Malin hade mycket bättre språkhufvud än Mary. Hon såg litet på satsen med ansträngdt sammandragna ögonbryn — uppmärksamt — frågade efter ett par glosor — och översatte den därpå, litet hackande, men korrekt och ordagrant. Då hon återlämnade Livius till kusinen och på samma gång såg upp, var det som om denna lilla intellektuella ansträngning hade återgifvit henne hela hennes vanliga jämvikt och fullständigt satt henne i humör igen. Hon önskade nu blott — lika lifligt som hon förut fruktat det — att Mary skulle börja tala om aftonen i går, så att hon kunde få höra . . . ja, så att hon åtminstone kunde få höra hans namn.

Men Mary hade sina intressen åt ett helt annat håll och var dessutom redan alltför van vid sällskapslifvet för att kunna vara upptagen af gårdagens fest, hvilken för henne blott varit en aftonunderhållning och icke engång tyckts henne särdeles rolig. Hon fördjupade sig ånyo i Livius och gick mumlande igenom öfversättningen. Ville Malin tala om det hon längtade att få tala om, så måste hon bekväma sig till att själf börja.

»Nå, hur tyckte du, att jag var i tablåerna i går?» började hon med antagen likgiltig ton, i det hon med ryggen åt Mary kammade ut sitt långa hår.

»Å jo — du var ju mycket bra . . .» Med blyertspennan mellan fingrarna letade Mary nervöst med ned-

slagna ögon i ett häfte »antikviteter». Hon såg upp och återtog mera energiskt:

»För resten tycker jag, att det är underligt, att en flicka som du —» detta 'som du' fick ett förebrående, på det hela flatterande eftertryck, »verkligen kan ha nöje af — sådant.»

Det var alldeles Marys vanliga sätt. Nu var Malin fullkomligt på det klara med, att hon icke märkt ett dugg. Med borsten i ena handen och en hårnål i den andra, vände hon sig om och sade utmanande:

»Jag bryr mig inte om det dumma latinet i dag, det kan du hälsa Elof.» Och hon tillade lättsinnigt med en ton, som stötte Mary:

»Jag skall nog taga igen det till nästa gång!»

Hade det icke varit för dessa sista ord, hvilka tydligt tycktes säga: »Jag har lättare för det än du, det är mig ingen konst att hinna fatt dig,» skulle Mary säkert ha gjort invändningar och bemödat sig att återföra henne på pliktens väg.

Nu reste hon sig bara stolt upp, samlade ihop sina papper och lösa häften och sade kyligt:

»Du kan naturligtvis göra alldeles som du vill . . .»

På det sättet kom det sig, att då Heathcote strax före frukosten gick ned för trappan i stora vestibulen, var den första han fick se Malin Skytte, som fullt promenadklädd med Princess-of-Wales-hatt och flor stod midt på golfvet och drog på sig sina handskar.

Hon gjorde det med stor omsorg och nedslagna ögon utan att tyckas vara det ringaste nyfiken på att få veta, hvem det var, som hvisslade i trappan.

Men ändå rodnade hon, och i det hon vid hans hälsning böjde på hufvudet, sade hon litet konfyst:

»Jag skulle försöka att hinna gå ned till posten med ett bref före frukost...»

Han tog naturligtvis strax sin hatt och frågade artigt, om han finge göra fröken sällskap.

Malin var mycket förvirrad, då hon trädde ut genom den metallbeslagna dörren, som han höll öppen för henne. Hon visste naturligtvis med sig själf, att hon inte på minsta vis hade planerat denna tête-à-tête-promenad — hur skulle hon väl kunnat det? — men hon var inte riktigt säker på, om hon inte känt igen stegen i trappan och väntat en liten, liten smula, tills han fick tid att komma ned.

Det var en härlig morgon, en kyligt klar och frisk septembermorgon, med tunn, hvit rimfrost på marken. Dagen låg ännu tät öfver det höga, fjäderlikt blommande gräset, och stora hvita svampar sköto frodigt upp i fuktigheten. I den stilla luften hängde de låga björkarnas kronor orörliga, dagtynngda, halft aflöfvade med många ljusgula blad mellan de gröna.

Liksom för att bevisa sin sanningsenlighet, tog Malin tafatt brevet upp ur fickan på sin havelock: Heathcote böjde sig ned och läste utanskriften:

Välborna fru Eva Skytte

Munkeboda.

»Är det så er egendom heter?» afbröt han sig och såg upp.

Malin nickade och skrattade till. Det lät så lustigt att höra hans främmande accent på det gamla, välkända namnet.

»Och där har ni alltså vuxit upp — där — på Munkeboda?»

»Ja... Ja, jag har ju varit mycket i Stockholm hos moster Agnes, men,» hon blef plötsligt förlägen vid blicken ur hans ögon och slutade hastigt:

»Men jag har alltid bott på Munkeboda.»

»Jag kunde tänka mig det.» Han smålog och det var liksom en dröjande smekning i själfva hans leende, när han upprepade hennes ord: »ni har alltid 'bott på Munkeboda'.»

Hon tänkte plötsligt på, hur främmande och bortkommen han skulle känna sig hemma på Munkeboda, ifall han någonsin komme dit, hur olika han var alla där hemma, hur helt andra vanor och anspråk på lifvet han hade. Och vid denna tanke kände hon en djup inre förödmjukelse på samma gång som ett slags samvetskval för att hon här liksom spelade en roll, som icke var hennes, uppträdde på ett sätt, som icke riktigt motsvarade förhållandena där hemma. Hon undrade plötsligt, nästan generad, om han kanske trodde, att hon var rik — lika rik som Mary. Så hörde hon igen hans röst — och på en gång kände hon sig åter lika glad och säker som någonsin.

»Har ni någonsin tänkt på, fröken Malin» — han såg henne halft skälmaktigt, halft allvarligt in i ögonen — »hvar jag i mitt lif har hållit hus?»

»Å, ni har väl rest...» Malin undvek plötsligt hans blick och gjorde ett forceradt, förläget försök att slå in i vanlig »ledig» konversationston. »Det bruka ju ni engelsmän alltid...»

»Ja, litet har jag ju rest... Men» — hans blick

mörknade, och han talade så tvärt — »jag har för resten på sista tiden alltid varit mest i London.»

Malin såg hastigt upp — hennes redan skärpta öra hade genast upptäckt det förändrade uttrycket i hans stämma. Hvarför sade han det så underligt? — Liksom han plötsligt kommit att tänka på något som plågade honom.

De gingo tysta bredvid hvarandra. Ett ögonblick for verkligen genom hans hufvud en slags lust att berätta henne, hurudan hans ställning i verkligheten var, låta henne veta, hur ömkligt komprometterad och bunden han var. Men nej... Nej, han kände sig alltför feg att möta ångesten, förvirringen, oviljan i denna klara, ogrumlade och förtroendefulla blick. Hvad skulle det också tjäna till? Det var fullständigt öfverflödigt. Andra skulle naturligtvis tids nog vara så vänliga att berätta henne det. Hans förhållanden voro ju tyvärr ingen hemlighet för hans bekanta...

De voro nu ända framme vid stationshuset och Malin lät sitt bref glida ned i breflådan. Hon tittade in och såg på uret i väntsalen.

»Så sent! — Bara vi hinna hem tids nog till frukost...»

Denna långa tête-à-tête begynte efterhand göra henne nervös. Hon gjorde sig egentligen icke reda för, hvad hon hade väntat sig, eller om hon öfverhufvud hade väntat sig någonting, men hon kände sig så underligt besviken. Och det var ju omöjligt, att nu — efter denna långa ensamma promenad — de andra icke märkte någonting och började att prata... Hon gick fort framåt vägen med jämna, hastiga steg.

»Tänk!» sade Heathcote plötsligt — de stodo nu på bryggan öfver forsen och bägge hade ett ögonblick saktat sina steg, medan de sågo ned i den väldiga hvitskummande vattenhvirfveln. »Tänk i förgårs morse — bara i förrgår! — vid den här tiden kände jag er knappt.»

Malins hjärta klappade fortare. Hon tordes inte riktigt se upp, då hon forceradt svarade:

»Ja, tänk! — Tror ni då, mr Heathcote, att ni känner mig nu?»

»Ja, det tror jag. Och det tror ni också, om ni vill vara ärlig. Inte sant?»

Hon skakade långsamt på hufvudet — småleende, men utan att våga möta hans ögon. »Jag tror ingenting annat, än att ni måtte vara en rysligt framstående människokännare,» sade hon i samma konstladt otvungna ton, som nu lät tillgjord och falsk till och med i hennes egna öron.

»Fröken Malin,» han stannade och vände sig beslutsamt helt om emot henne. »Ska vi i alla fall inte anse oss nog bekanta för att låta den tonen falla? Eller hur?»

Hans resoluta öfverlägsenhet, hans lugna, själfmedvetna sätt att gå rakt på saken imponerade på och förvirrade Malin. Han fortfor:

»Jag är väl nästan femton år äldre än ni, fröken Malin, och jag inbillar mig, att jag känner rätt väl till denna världen. Tro ni mig på mitt ord, när jag säger er, att lyckan . . . lyckan . . .»

Han mötte hennes ögon — varma, klara, fulla af

anande väntan — och plötsligt glömde han, hvad det var han ville säga.

»Att lyckan? . . .» upprepade hon frågande, skyggt. Inte för allt i världen ville hon nu gå miste om hans djupsinniga och dyrbara ord.

»Å 'lyckan'!» Han skrattade, skakade på hufvudet och böjde sig djupt fram emot henne. »Jag ber er — säg då inte det ordet med detta andäktigt förväntningsfulla uttryck i ert ansikte! . . . Lyckan — det svär jag er — är långt ifrån en så stor och högtidlig enhet, som ni nu går och inbillar er . . . Det är blott en labyrinthisk mosaik af stämningar och drömmar, leenden, goda ord och delade sympatier: *tous les menus plaisirs de la vie* . . .» Han stannade.

»Men sådan som den är,» återtog han lifligt, med värme — »är den i alla fall så sällsynt och så svår att få blott en enda skymt af, att det är en blodig synd både mot oss själfva och andra, om vi af blyghet eller blott konventionalism resa än ytterligare barriärer mellan den och oss.»

Han teg och såg fast ned på henne. Hon gick med sänkt hufvud och djupt nedslagna ögon — röd under det lätt uppvikta hvita floret, bakom hvilket det bruna håret föll ned på kinden. Upp till parkgrinden förde ett par trappsteg, uthuggna i själfva graniten. Han stannade och tog hennes hand, liksom för att hjälpa henne.

»Tror ni mig? Förstår ni mig?» mumlade han lågt, med knappt undertryckt lidelse.

icke heller nu såg hon upp och svarade heller icke. Men då han, i det de bägge trädde in genom

den öppna grinden varmt tryckte den hand, som ännu hvilade i hans, besvarade hon lätt, nervöst, nästan omärkligt hans tryckning.

»Tycker ni inte liksom jag, att vi två borde vara vänner, fröken Malin?» frågade han sakta.

»Jo,» svarade hon uppriktigt, entonigt, lika sakta.

Och nu såg hon upp — mötte hans ögon med en blick, så egendomligt strålande ljus, så fuktigt varm och på samma gång så svindlande osäker, att han — blindt betagen, nästan tacksam — icke kunde låta bli att föra handen upp till sina läppar, innan han äntligen definitivt släppte den.

Trots skolkningen från latinet, undgick icke Malin sitt öde. När hon på aftonen klädt om sig till middagen och trädde ut ur sitt rum, träffade hon alldeles utanför dörren Elof Hellwer. Det såg ut, som om han stått och väntat på henne.

Det klack till i henne, och hon fick brådt med att knäppa igen ett armband, som gått upp.

Han började med att fråga efter hennes hälsa. Mådde hon illa, eftersom hon inte hade läst tillsammans med Mary i dag? . . .

»Nej,» sade Malin. Hon vred och vände på armbandet, som rakt inte ville sitta riktigt. »Jag var bara så trött efter tablåerna . . .»

I samma ögonblick hon sagt ut det farliga ordet, begrep hon, att det var en dumhet och ångrade sig.

»Malin . . .» Vid det starka elektriska ljuset i korridoren kunde hon se, hur han rodnade ända upp i pannan. Han hejdade sig tveksam och bet sig i

läppen. Malin kände strax sin egen öfverlägsenhet — hon blef med ens alldeles lugn.

»Ja?» sade hon uppmärksamt, höfligt frågande. Hvad vill Elof?»

»Känner Malin egentligen den där engelsmannen något vidare från Stockholm?»

Men han hade redan förlorat spelet; Malin var en garde.

»Ja,» svarade hon lugnt. Gongongen hördes nedifrån vestibulen. Och hon tog lättad ett par steg framåt trappan. »Du minns väl, att han ibland kom hem till moster Agnes?— Också när det inte var främmande och till eftermiddagste . . .» fortfor hon ogeneradt, med hufvudet halft vändt öfver skuldran.

Han tordes icke gå henne närmare in på klingan. Mary kom brådslande ut från sitt rum vid sidan af Malins. Hon kastade en snabb, halft misstänksam, halft förvånad blick på dem båda.

»Ni ha väl hört gongongen?» frågade hon tvärt, i förbigående, och skyndade sig förbi dem utan att vänta — för stolt att »tränga sig på».

Malin var nu också på trappan. Elof Hellwer stod bakom henne. Han såg nu icke hennes ansikte, och utan att längre kunna behärska sig lade han lätt, men så underligt befallande, att hon genast ovillkorligt stannade, sin hand på hennes arm.

»Jag kan inte tåla den karlen,» hviskade han sträft. »Malin skulle akta sig!»

Hon vände sig om och såg på honom. I trappans halfskymning mötte hon kallt, trotsigt förbittrad, hans blick.

»För hvad?» sade hon bara.

»Han... han...» Hellwer tvekade och utbrast därpå plötsligt, icke längre herre öfver sig själf:

»Men Malin, är det möjligt, att du inte hört talas om, hvad hela världen vet? — Att han, om han vill uppföra sig som en hederlig karl icke kan anse sig fri, aldrig kan bli det...»

Malin slöt en sekund ögonen — som om hon blinkade för ett hugg. Utan att svara fortsatte hon att gå ned för trappan. Bakom sig hörde hon hans röst, bedjande, full af ångest:

»Malin — — Malin, då...»

Med uppjudande af all sin behärskning vände hon sig ett ögonblick om — sträft och stelt:

»Är det något mera Elof vill mig?»

»Jag ville bara, Malin skulle veta, hurudan... karl han är...»

Hon lade handen på ledstången — kramade så hårdt om det polerade träet att insidan af handsken sprack:

»Hvarför i all världen skulle jag?...»

VI.

Tidigt nästa förmiddag foro Mary och Malin på en länge planerad födelsedagsvisit till en af deras skolkamrater, som bodde på en egendom en mils väg från Runefors. De kommo ej igen förrän fram på eftermiddagen. Moster Agnes väntade på dem med fem-teet.

»Det var sant, flickor» — de hade berättat allt som möjligen fanns att berätta om besöket, i synnerhet Malin hade varit värtalig, och stodo nu i beredskap att gå upp och kläda om sig. »Det var sant — jag skulle hälsa er från mr Heathcote. Han fick i dag ett telegram från Stockholm och reste strax efter med tre-tåget.»

Malin satte långsamt, liksom balancerande, sin tekopp tillbaka på bordet. Rummet med det klara eldskenet öfver den ljusa mattan, blef plötsligt så dunkelt, dimmigt grått.

»Kommer han då inte hit igen?» frågade Mary likgiltigt med handen på dörrlåset.

»Han trodde inte, att han denna gång fick tillfälle till det...»

Mary öppnade dörren och Malin gick efter henne ut i den stora vestibulen. Här ute, med de högt sittande målade fönstren härskade redan full skymning.

Malin satte sig ett ögonblick på det nedersta trappsteget.

»Hvad gör du, Malin? Skall du inte gå upp?»
Mary tittade ned öfver räcket.

»Mitt ben sofver,» mumlade Malin — hon kände inte riktigt igen sin egen röst. »Gå du...»

Blott hon finge vara allena ett par minuter! — Hon lutade pannan mot handen. Hvarför? ... Hvarför i all världen? Var det för det, att han inte ville, eller inte tordes? ... Tyckte han, att hon inte var god nog åt honom? — Var hon inte förnäm, inte förmögen nog? ... Eller brydde han sig inte riktigt om henne? Var det bara för att roa sig ett par dagar? ... När hon nu tänkte på allt hvad hon hade hört och läst ... Ånej, det var inte sant! Han hade tyckt om henne — mer än om alla andra flickor ...

Hon såg plötsligt för sig hans ögon — hans varma, vackra bruna ögon, och hon hörde tonfallet i hans stämma. Med ansiktet ned mot händerna stönade hon sakta, plågad af minnet, och ögonen blefvo heta af återhållna tårar.

Någon öppnade en dörr inne i våningen — hon blef plötsligt dödligt rädd. »Elof!» for det igenom henne, medan hon som jagad störtade uppför trapporna.

Hon såg mekaniskt på sitt ur. »Bara tjugu minuter igen,» tänkte hon. Hon visste, att det i afton väntades flera främmande, men det föll henne icke ett ögonblick in, att hon kunde bli borta från middagen.

Hon tog fram klädningen ur klädkåpet — tvättade och kammade sig. Hela tiden tumlade tankarna oredigt omkring i hufvudet — hon tänkte plötsligt på saker, som hon inte hade tänkt på under många år. .

Också på dagen i dag tänkte hon — på hvad Mary hade sagt i förmiddags och Ellen Sterner — alldeles likgiltiga, betydelselösa ord och fraser fortforo att ringa om och omigen i hennes öron. Så mindes hon åter Heathcote — såg honom plötsligt för sig som hon sett honom i går afton, då hon för Elof Hellwers skull, af ömtålig blyghet, af fruktan för uppseende och skvaller, icke vågat närma sig honom. Hon såg hans ansikte, hans mörka ögon — frågande, fixerande, spotska och ömma. Å, min Gud, så ömma! . . . Om han då blott velat säga henne farväl! . . .

Hon var nära att brista i gråt, likväl höll hon sig ännu tappert. Men ögonen voro så heta — hon slog eau de Cologne på näsduken och andades på den för att svalka dem. Så kom hon plötsligt att tänka på dagen i förgår — middagen — tablåerna — sin fina spetsnäsduk . . . Gud vet, om han hade den ännu? . . . En oredig tanke på näsdukens värde — om mamma skulle fråga efter den, hvad hon skulle svara . . . Seså! Det var gongongen . . .

Hon rätade ovillkorligt på sig; kastade alldeles mekaniskt en blick i spegeln, såg som i en dröm, att hon var ovanligt röd på kinderna och hade starkare glans i ögonen än vanligt. Och så upprörd hon än var, gaf hon akt på, att det klädde henne.

— »Det är blåsten på vägen,» sade hon halfhögt, nästan omedvetet till sig själf.

Dörren öppnades och Mary kom in i mörkgrönt sammetslif med halfärmar och massor af silkesspetsar omkring armbågarna. Hon såg sig likgiltigt tillfreds i Malins spegel och bad henne brådslande knäppa igen ett par armband kring högra handlofven: »Du vet, jag är rent oduglig i min vänstra hand...»

Hon mönstrade kusinen och sade tanklöst förvånad:

»Hvad du ser echaufferad ut!»

»Det är väl blåsten,» svarade Malin, böjd öfver armbanden. »Äro vi nu färdiga?...»

Nere i trappan sade Mary helt plötsligt:

»Tänk dig — jägmästaren kommer ändå! Thomas säger naturligtvis, att det är till ära för dig...»

Malin försökte att skratta för att slippa att svara något. Herre Gud — hvarför skulle Henrik Stjerne komma just nu i afton? Någon hemifrån — någon som hon kände... Hon erfor en oförklarlig känsla af ödoft obehag, nästan fruktan, på samma gång som ett slags lättnad och tröst. Och med detsamma hon hörde Stjernes namn längtade hon häftigt hem till Munkeboda.

Fru Carter hade bjudit honom egentligen blott för formens skull utan att på allvar räkna på, att han skulle komma. Ingen trodde, att han skulle vara hemma från skogarna så snart igen.

Inne i salongen fick Malin strax syn på Stjerne. Han stod och talade med Onkel Carter framme vid ett af fönstren. Hon kände ögonblickligt igen hans profil mot rutan. Det var ännu icke tändt ljus.

Han förde henne till bordet — moster Agnes hade arrangerat det så i betraktande af, att de ju voro gamla

bekanta. Medan soppan serverades, rörde sig också deras samtal uteslutande om gemensamma släktingar, gamla barndomsminnen — Marieholm och Munkeboda. En sommar för tre år sedan — strax innan Malin blef konfirmerad — hade hon så godt som dagligen varit tillsammans med honom; sedan dess hade de icke träffats. Men då hade han, fastän han var så mycket äldre än hon — hela tio eller tolf år — »gällt» henne och till och med föredragit henne framför andra riktigt fullvuxna flickor. På den tiden hade Malin också varit mycket smickrad af denna hans oväntade uppmärksamhet och så upptagen af honom själf, att hon i samtal med andra aldrig utan i högsta nödfall nämnde hans namn. Men, när hon så inte träffade honom på hela tre år . . . Nu tänkte hon naturligtvis aldrig på Henrik Stjerne, och när hon någon gång gjorde det, var det blott för att skämmas för sitt barnsliga tycke för honom. Det var ju också en hel evighet sedan!

Emellertid gick samtalet lifligt dem emellan. På hans många frågor om Marieholm och Munkeboda, svarade hon beredvilligt, nästan feberaktigt ifrigt fördjupande sig i detaljer och historier hemifrån — allt under det hon dock hela tiden fortfor att känna en dof, bitter förödmjukelsens smärta, var onaturligt torr i halsen och hade den största svårighet att svalja sin mat.

Elof Hellwer följde henne ihärdigt med ögonen från sin bordsända. Det låg en viss undran, en osäker afbön i hans blick. Hon mötte den fientligt, hånfullt nästan. I detta ögonblick mindes hon — märkvärdigt nog, för första gången i dag! — hans dunkla, förblommerade anlagelse mot Heathcote den föregående

aftonen. Om Elof hade rätt — om det var för den skull, för det, att det fanns någon annan med större kraf på honom, som han måste resa sin väg... Måste resa. — »Draga sig tillbaka», kallades det visst.

I obändig föraktfull vrede — mot Heathcote? — mot Hellwer? — mot den enes feghet eller den andres förrädiska varning? — satte hon plötsligt hårdt, i obehärskad lust att få stampa i golfvet, sin tunna skosula ned mot mattan. Om bara Elof inte hade gissat det! hon rynkade ovillkorligt ögonbrynen. Det var nästan outhärdligt att tänka på...

Henrik Stjerne hade druckit med sin dam: »En skål för alla dem därhemma!» Och i det han åter satte glaset ned på bordet, frågade han plötsligt:

»Minns du farmor, Malin?»

»Om jag minns! — Men Henrik, jag var ju nästan fjorton år, när moster Karin Maria dog... Och så» — hon tittade snabbt upp. »Du vet kanske inte, att jag alltid var hennes gunstling?»

»Just för den skull — det var just för den skull jag kom att tänka på henne. Hon var en äkta Skytte» retades han — »föredrog till det sista sin egen släkt.» Han såg henne in i ögonen och sade sakta:

»Det kan jag för resten så innerligt väl förstå.»

Malin blef flammande röd och därpå helt hastigt blek. Hon slog ned ögonen och vände halft bort hufvudet. Hon kände sig i detta ögonblick som en förbryterska, en hycklerska. Om nu Heathcote också hade varit här i afton — skulle han — skulle hon...? Nej, hon kunde omöjligt reda det. Alla hennes tankar gingo i ett virrvarr. Hon hade bara lust till att gråta

— å, gråta, riktigt tjuta som en barnunge! Hon bet sig hårdt i underläppen, som skälfde.

Henrik Stjerne satt och såg på henne från sidan — förvånad — orolig. Hvad kom då åt henne? Hon var förändrad — ja, naturligtvis var hon förändrad — men till den grad! . . . Hade någon skrämt henne för honom? Skämdes hon inför dessa främmande människor, för det att han behandlade henne så förtroligt? — De visste ju inte hur nära bekanta de voro, eller ens att de räknade släkt. Herre Gud, så kunde hon ju bara låtit honom förstå det . . .»

»Malin!» Han böjde sig fram — varsamt: »Men Malin då . . .»

Hon såg upp — förskräckt, nästan ängsligt bedjande, halft skamfull — hon hade en förnimmelse, som om han ovillkorligt måste gissa allt det, som nu rörde sig inom henne. När hon mötte hans frågande, nästan forskande blick, slog hon strax åter ned sin egen.

De talades icke vid mera under middagen. Jägmästaren vände sig till sin granne på andra sidan. Hon kunde höra hans lugna, manligt dämpade röst med dess skånska brytning, som hon tyckte lät så hemvan, trygg och förtroendeingifvande.

När de reste sig upp och han bjöd henne armen, tordes hon rakt inte se upp, fastän hon hela tiden kände hans blick hvila på sig. Nej — hon var sig icke lik! Inte ens sådan som han häromdagen sett henne med flätan nedåt ryggen nere vid järnvägen den dagen hon kom . . . Han undrade, hvad i all världen det kunde vara åt henne, men hade inte lust — tordes inte — fråga henne. I den enda hastiga, rädda och

troskyldiga blick hon nyss höjt emot honom låg liksom ett slags hjälplös vädjan till hans ridderlighet, en tyst bön om förskoning och beskydd. Hade någon förnärat eller förödmjukat henne? — Hon var ju fattig — att gubben Karl Niklas' affärer inte voro lysande, kände ju alla till. Och stolt som själfva satan var hon ju — stolt som alla Skyttar... Kanske någon af alla dessa rika släktingar?...

Ovillkorligt tryckte han hennes arm fastare intill sig. Just nu kände han så starkt blodsbandet emellan dem, som om hon varit hans syster. Hvad i all världen hade de människorna gjort åt henne?...

På kvällen dansades det litet — »a carpetdance», som onkel litet oegentligt uttryckte sig, ty nöjet försiggick icke i salongen utan på galleriets bonade golf. Malin var med hela tiden; hon hade aldrig i sitt lif varit så ifrig att dansa som i afton. Nu stod hon och kippade efter andan, flåsande röd och varm efter en nästan mer än tillåtligt vild Hambopolka.

Bredvid henne stod Henrik Stjerne, som nyss varit hennes kavaljer — en smula andfådd, han också.

»Men Henrik, då!» Hon såg upp till honom med bäge händerna mot bröstet och halföppen mun. »Inte trodde jag, att Henrik kunde vara så vild...»

»Inte det?» När han skrattade, blefvo de blå ögonen helt borta i många små rynkor. »Å, du känner mig ännu icke, Malin. Seså — en gång till!...»

Han tog henne med bägge händer om lifvet och hon lade sina på hans axlar. Hennes ansikte var helt nära intill hans och i detsamma de åter dansade ut, sågo de hvarandra ett ögonblick helt in i ögonen.

Malin mindes plötsligt — inte för det, att hon någonsin precis hade glömt det, men just nu, när han såg henne in i ögonen, mindes hon det på ett annat och tydligare sätt — att då han den där sommaren för tre år sedan var på afskedsvisit hemma på Munkeboda, hade han, då han sade farväl, hastigt böjt sig ned och kysst henne på kinden.

»Men Henrik!» ropade hennes far skrattande.
»Hvad tänker du på? Tösen är ju alltför stor.»

»Eller för liten!» hade Henrik Stjerne svarat.

Det var den första och enda kyss Malin någonsin fått, som inte precis kunde räknas under kategorien släktskyss. Och hon hade sedan i flera veckor, ända tills skolan började igen, tänkt mera på honom än på någon annan hon kände.

Nu — det hade hon egentligen icke gjort förut i dag — undrade hon, om han också någon gång tänkt på henne. Hon såg skyggt upp — halft skälmskt — och mötte hans blick.

»Hvad tänker du på?» mumlade han lågt, midt i dansen.

Hon svarade icke, men hennes blick fortfor att hvila i hans. När de stannade — hon var så yr, att han måste gripa henne om lifvet för att hindra henne från att falla — sade han helt plötsligt:

»Jag vet, hvad det var du tänkte på.»

Det föll henne inte in att neka. Allt var ju så underligt i kväll — så underligt, så underligt... I detta ögonblick förekom det henne som den naturligaste sak i världen, att han under dansen tänkt på detsamma som hon.

»Men du vet inte, hvad jag tänkte» — de hade åter börjat dansa. »Jag menar då — på Munkeboda.»

Golfvet gungade under hennes fötter, väggarna gungade, ljusen i lampetterna dansade för hennes ögon:

»Henrik, släpp mig! Jag kan inte mer...»

»Om jag nu släpper dig» — han skrattade, när han sade det, men hans ögon brände i hennes — »lofvar du mig då att inte dansa med någon annan?...»

»Jag är säker på» — hon tryckte händerna mot hjärtat — »att moster Agnes tycker det är gräsligt opassande...»

»Intel! I utlandet kan man dansa en hel kväll med samma flicka...»

»Är det sant?» Hon lade sig åter villigt in i hans arm.

Malin var bokstafligen inte från golfvet den kvällen. Hon ville inte tänka — hon ville dansa; dansa bort harmen, missräkningen, förödmjukelsen — själfva smärtan.

Smärtan? Ja, kände hon egentligen någon smärta — ännu?

Den gången i trappan och innan middagen hade hon känt smärta — intensivt och häftigt, såsom hon hade svärmat för honom under dessa tre korta dagar som de hade varit tillsammans. Men nu?... Det hade dock varat så kort, och det hela hade varit så underligt överkligt och främmande. Nu, med Henrik Stjernes ögon i sina, var det henne liksom omöjligt att riktigt hålla den andres bild fast...

Malin reflekterade icke stort öfver sig själf denna afton, men det fanns dock ett och annat ögonblick, då hon liksom blygdes — då hon föreföll sig själf

ytlig och ombytlig. Ty naturligtvis kunde det icke en sekund falla henne in, att det mest var sig själf, sin egen strålande ungdom, sin kvinnlighet, sin egen eldiga intelligens och grace hon älskat genom Heathcote. Hans öppet och hänsynslöst uttalade beundran, hans förstående uppskattning af hennes väsen, hans lidelsefulla och häftiga ömhet hade för första gången lärt henne, att hon var kvinna och att hon ägde en kvinnas makt. Han hade väckt henne, hade tändt flammen i hennes själ, men... Ja, nu var han som borde varit dess föremål borta, men elden blossade redan högt...

Hon hade dansat många gånger i sitt lif, men aldrig som i afton. Allting var liksom nytt — i henne och omkring henne, alla förnimmelser ägde en friskhet, en skärpa, en intensitet som aldrig förr; hennes ögon sågo klarare, hennes öron hörde skarpare; på ett annat sätt än förr kände hon männens blickar och tryckningen af Henriks arm omkring sitt lif. Heathcote hade slitit slöjan från hennes ögon, men den hon nu såg var icke längre han.

Elof Hellwer förstod henne rakt icke i afton. Trodde hon, att Heathcote skulle komma tillbaka? Hade något blifvit uttaladt emellan dem, hvilket gjorde, att hon kunde tro sig säker på honom? Ty inte var det möjligt, att hon så fort kunde byta om sinne?... Eller var det kanske bara stolthet och trots? — Malin Skytte kunde man tro om allt, när det gällde att icke erkänna sig slagen.

Hon var icke kokett — icke i afton. Kunde hon hjälpa, att hennes klara ögon speglade så många underbara intryck och tankar, som först i afton korsat

hennes hjärna? Att blodet, hvilket piskadt af sinnesrörelse, af smärta och vällust, så hastigt flöt igenom hennes ådror, gaf hennes kinder en högre färg? Kunde hon hjälpa, att i hennes stämman skälfde klangen af alla de tusen ord om längtan, klagan, kärlek och vrede hon outtalade bar på tungan? Nej. Hon var sådan som hon var — och för det, att hon var sådan som hon var i afton och inte annorlunda, tyckte Henrik Stjerne, att han aldrig sett en så förtjusande flicka som Malin Skytte. Redan när hon var femton år var hon i hans ögon sötare än alla andra — nu var hon ju till att bli tokig i!

Det hade blifvit sent och gästerna bröto upp. Ute på stora trappan stod Malin tillsammans med Mary och de andra med en ljus schal öfver sin ljusa klädning. Septembermånen hade nyss kommit upp, och hela den stora grusade gården låg hvit mellan de långa upplysta byggnaderna. En täckvagn, dragen af två stora svarta hästar, svängde i raskt traf ut genom grindarna.

Henrik Stjerne med ulster och kaskett stod nedanför trappan och tände en cigarr. Han blossade ett par drag och trampade ut stickan med foten.

»Kom snart igen, baron Stjerne!» ropade fru Carter vänligt inifrån vestibulen. Hon var också ute och såg på månen.

Stjerne såg ovillkorligt upp till Malin. Hon böjde sig ned och klappade förläget en af de stora hundarna, som strök sig upp mot hennes klädning.

»Tack!» sade Stjerne enstafvigt. Han hade redan fatt i tömmarna och sprang upp i sin dog-cart.

Ännu en gång sökte hans blick Malin. Hon stod som förut med nedböjdt hufvud och smekte Rapp.

Så susade piskan öfver norrbaggen. Jägmästaren tog ännu en gång till mössan och det bar i väg.

Malin blef stående ett par minuter med hufvudet uppåt muren och såg efter honom i den ljusa natten.

VII.

Äntligen — efter mycket prat hit och dit, mycket planerande, korresponderande och räknande med pengar, sedan det många gånger varit definitivt bestämdt och lika många gånger på vippen att inte bli utaf — reste Malin Skytte verkligen en vacker oktoberdag till Paris. Hon skulle bo i Rue de Vaugirard nära Luxembourgträdgården hos en gammal rysk-tysk fröken från Östersjöprovinserna, som pappa känt förr i världen — förnäm och ruinerad. Följd af pappa och mamma, Nils och Charlotte, for hon till stationen i den urgamla suffletten med hålet i öfverlädret, hvilken för sin skröplighets skull aldrig utom vid de högtidligaste tillfällen drogs fram ur vagnsportens mörker. Hon fick genast öfvervikt på kofferten, som mamma, trots pappas och alla beresta bekantas varningar, proppat full med linne; grät, när tåget gick, så att hjärtat kunde brista, och var på samma gång så glad att hon kunnat flyga, under det hon högtidligt lofvade att skriva brefkort både från Hamburg och Köln och »riktigt bref» det första hon kom fram till Paris.

Hennes far var ledsen öfver, att han icke haft råd att följa sin lilla flicka på resan, men Malin försäkrade sturskt, att hon nog skulle »reda sig» — hvem kunde väl göra henne något ondt? Och hon fick rätt — hon redde sig förträffligt. Alla, mest herrar, voro så vänliga och hjälpsamma mot den unga flickan i den enkla guvernantlika reskostymen, med de klara grå ögonen och med de många blyga och nyfikna frågorna. Några strama tyska damer drogo visserligen kjolarna åt sig, då de kommo i beröring med denna »emanciperade Dame», som reste mol allena och ändå inte kunde bärga sig att med ett tvekande men förtroende-fullt och främmande klingande »entschuldigen Sie» framställa frågor om hvart ställe de foro förbi, men de mera skarpsynta männen misstogo sig aldrig på henne. Ingen försökte någonsin begagna sig af hennes frimodiga oerfarenhet, hennes oskuld och nyfikenhet — hon reste genom Tyskland, Belgien och själfva Frankrike lika säkert som där hemma på landsvägen i den söndriga suffletten, efter de två bruna vagnshästarna, som hon känt ända sedan de voro ett par små yra, långbenta fölungar. Och när hon omsider kom fram till Rue de Vaugirard, kunde hon med allt fog försäkra dem där hemma, att hon under hela färden blott hade träffat de allra vänligaste och hjälpsammaste människor.

Malin hade efter hemkomsten från Runefors för sina föräldrar och syskon blott med ett par flyktiga ord omnämnt sin bekantskap med Heathcote. Årslång vistelse bland främmande, hade gifvit henne vana att tiga med sina egna angelägenheter och bekymmer:

dem där hemma berättade hon blott det, som hon trodde kunna göra dem glädje, eller det, som — utan att hon just behöfde skryta — kunde höja henne själf i deras ögon. Hon höll innerligt af sin moder, men det var icke utan att hon redan började växa ifrån henne. — Malin var uppfostrad på helt annat sätt och hennes lifserfarenhet var redan en annan.

Naturligtvis kunde hon ännu inte låta bli att tänka på Heathcote, men hon gjorde det utan smärta, nästan utan saknad, fastän alltid med ett styng af förödmjukelse, som, när tanken dröjde länge vid hans gåtfulla uppförande emot henne, ofta växte till agg. Men aldrig kallade hon honom inför sig själf hänsynslös, och hon tillät sig aldrig att känna sig förnärmad — hon skulle fallit i sin egen aktning, om hon ej inbillat sig stå högt i hans. Oftast sköt hon emellertid tanken på honom ifrån sig — ända tills han efter någon tids förlopp kom till att stå lika fjärran från hennes dagliga lif, hennes drömmar och förhoppningar, som han gjort på den tiden hon blott mötte honom på gatan, när hon gick från skolan, och han med sin vördnadsfulla och allvarliga hälsning steg ett steg ned från trottoaren och lämnade henne vägen fri.

Henrik Sterne tänkte hon också på — ibland, fastän icke mycket ofta på honom heller. Hon hade förstås känt på sig, att han tyckt lika mycket om henne som förr — kanske mera — den där enda gången de i somras råkats på Runefors, och hon . . . Hon kunde sannerligen inte begripa, hur det hade gått till, och hon nästan skämdes en smula för det, men hon hade verkligt också tyckt om honom.

»Riktigt bra», tillade hon därpå i sina tankar, för att göra det mera svalt.

I Paris tänkte hon emellertid snart icke på någon af dem — ännu mindre på Elof Hellwer, som blott varit ett inventarium i hennes hvardagslif och som hon inbillade sig »kunna utantill» i nästan lika hög grad som gossarna där hemma. Hon hade emellertid ädelmodigt förlåtit honom hans »varning» den där aftonen, emedan hon de få dagarna de ännu voro tillsammans på Runefors — Malin reste en knapp vecka efter Heathcotes besök — kunde märka, att han själf trodde, att han misstagit sig. Nu var han för henne, som han alltid varit: »bara Elof».

Trots det gamla »palais'et» i Rue de Vaugirard var allt annat än palatslikt, och hennes rum med de tre halmstolarna, den stora järnsängen, det spensliga, en gång eleganta rococobordet, klädkåpet och den enorma iskalla kaminen med spegel — egentligen var en eländig ersättning både för den stora ljusa gafvelkammaren på Munkeboda och hennes lilla komfortabla krypin vid Sturegatan, så var hon dock själaglad öfver att vara där — verkligen vara i Paris. Paris förtjuste henne; hon blef aldrig trött på utsikten från Seinebroarna, på folkvimlet och bokförsäljningen vid kajerna, på perspektivet från den stora triumfbågen öfver Champs Elysées och Place de la Concorde till Tuilerierna. Och Louvren! Och Luxembourg! Och Ecole des Beaux Arts! Och Versailles! ... Hon såg under den första tiden aldrig mera af Paris än den tarfligaste turist ser, ty ingen hade tid att visa henne omkring och Madame — fröken v. Pahlen förde

på grund af sin ålder denna titel — tröttnade aldrig att inpränta hos henne, hur litet en ung flicka egentligen på egen hand tordes se sig omkring i Frankrike. Men det hon såg var alldeles nog för att uppfylla hennes oerfarna, naivt konstälskande och eldiga sinne med den uppriktigaste entusiasm, och den som läste hennes bref hem, skulle fått det intrycket, att hon lefde i en hvirfvel af nöjen. Moster Agnes hade gifvit henne rekommendationsbref till en engelsk familj, som hon kände, och som bodde i Paris för att spara och uppfostra sina barn någorlunda billigt, men sedan hon varit inbjuden dit ett par söndagar, fått traska i kyrkan med värdfolket både för- och eftermiddag och bägge gångerna fått kallt kött till middagen, beslöt Malin i sitt stilla sinne att icke vidare odla bekantskapen.

På ateliern — hon gick och målade på en rätt fashionabel, icke alltför dyr damatelier vid en af de breda, ljusa gatorna i närheten af Observatoriet — hade hon naturligtvis allt emellanåt sina timmar af förtviflan. I synnerhet om måndagen, då det var »*Académie*», hade hon i regeln en dyster dag. »*Le père Martin*», såsom de unga damerna sinsemellan kallade atelierns föreståndare, var en snustorr, smidig, oändligt höflig och oändligt ironisk parisare — fullkomligt desillusionerad i fråga om unga målarinnors talang. Han var själf intet geni men ägde i hög grad både »skola» och smak samt en säker om än något bornerad teknik. Det dröjde icke länge innan han erkände Malins begåfning, men just därför förargade han sig desto mera öfver hennes oomgenhet och vidtsväfvande mångsidighet, och han fann det — som han ofta sade — »emot naturen», att hon

hade mera sinne för målning än för teckning. Han var också en sträng lärare — strängare mot henne, än mot hennes medelever. När Malin arbetat där ett halft års tid tyckte hon, att hon inte kommit ett tuppfjät framåt och skref förtviflad till moster Agnes — dem där hemma nämdes hon ännu icke bedröfva därmed — att hon rakt inte tyckte, att det ginge bra för henne, fastän hon bedyrade, att hon var flitig. Moster Agnes svarade vänligt och uppmuntrande, att efter så kort tid skulle man inte döma. Både hon och Onkel bådo henne fortsätta och inte förlora modet. Malin ryckte på axlarna, när hon läste brevet, men blef ändå glad öfver att få stanna och att någon trodde på henne. Hela släkten hade nu satt sig i hufvudet, att hon skulle vara ett geni. Det var icke utan, att hon ibland kände det litet betungande.

Malin hade nu utan afbrott varit ett helt år i Paris och hade under denna tid utvecklats sig mycket — icke blott i målning. De långa kvällarna, då hon icke var på ateliern, där hon fortfarande arbetade oförtutet nästan dagen igenom och efterhand med stigande framgång, använde hon mest till att läsa. Alla Skyttar hade ord om sig att vara »galna efter att läsa», och i Paris voro böcker så billiga, att till och med hon hade råd att skaffa sig icke så få. När hon icke läste, var hon tillsammans med fröken v. Pahlen och de få vänner, som brukade besöka denna — mest lifländare och polackar, hvilka för skilda orsakers skull, oftast politiska, hamnat i Paris. De voro högst olika de människor hon förut i Stockholm och hemma i Skåne varit van vid, men hon var ung nog för att kunna

fatta intresse för främlingar och intelligent nog för att vilja söka förstå dem. De voro emellertid nästan allesammans gamla människor, och när hon ibland om kvällarna på Madames uppmaning stod och serverade dem te vid samovaren eller bjöd omkring porslinsassietten med de järnhårda, starkt sockrade kakorna, kunde hon — matfrisk och munter, som hon var — tycka, att allt detta var dödande tråkigt och nästan längta sig halvsjuk efter hafregroten, mjölkkannorna och de grofva smörgåsarna hemma på Munkeboda eller moster Agnes' läckra, rikt försedda tebord, efter friska skratt med unga kamrater, dans i stora varma rum och skridskoturur öfver blåhvita frusna sjöar. Men ateliern — den hatade, afskydda och älskade ateliern, tanken på framtiden höll henne alltid kvar.

Emellertid — trots alla de förtjusande böckerna, de förtjusande taflorna och de förtjusande möblerna, som hon aldrig tröttnade att »upptäcka» och beskrifva, trots den stolta tillfredsställelse hon dagligen erfor öfver att mer och mer behärska det beundrade franska språket, trots de i början tunnsådda men alltid rätt äkta triumferna hos »*le père Martin*» — längtade Malin af hela sin själ efter en smula omväxling, en smula munterhet och ungdom. Hon hade nu för längesedan upptäckt, att inga människor i världen ha så få förströelser som mindre bemedladt, hyggligt och väluppfostradt folk i stora städer. Aldrig ha de råd eller plats att umgås riktigt — att bjuda vänner och bekanta på en ordentlig, ännu mindre festlig, måltid mat — aldrig ha de råd att bestå sig en konsert- eller teaterbiljett på en af de bättre platserna. Deras

nöjen äro tidningarna, muséerna och gatan — framför allt gatan med toaletter och butiks-expositioner. För de flesta af hennes medelever, med hvilka hon dagligen sällskapade, tycktes detta, tillika med målareutflykter i Paris' omnejd, verkligen vara nog — icke så för Malin, som otåligt längtade efter sällskapslif och konversation.

Fastän ingen såg henne, ty *le père Martin* och flickorna på ateliern räknade hon naturligtvis inte för något — knappt nog de gamla ryssarna heller — hade Malin här i Paris börjat kläda sig med mera omsorg och smak än hon någonsin tänkt på i Stockholm. Hon gaf efterhand mer och mer akt på de damer hon mötte, och småningom kom hon helt naturligt att imitera dem — deras dräkter, deras sätt att hälsa, att lyfta upp klädningen, att gå och föra sig. Likväl kunde ingen någonsin taga henne för en parisiska — allra minst för en ung fransk flicka — hela hennes hållning var helt annorlunda, betydligt mera naturlig och själfmedveten. Och när hon ibland om förmiddagen gick öfver Operaplatsen — nordiskt rak och smärt, flickaktigt frimodig och säker med sina klara ögon under det lätta, stramt bundna floret, den ljusa hyn och den allvarliga, ljufva munnen — hände det mer än en gång, att folk vände sig om efter henne. Det hade nästan aldrig händt i Stockholm.

Men när hon om kvällen efter ett sådant évènement — ty i Malins enformiga lif var det, att en karl vände sig om efter henne på gatan ett »évènement» — stod framför den stora trymån öfver den iskalla praktkachelugnen och kammade ut sitt långa, bruna hår,

kunde det hända, att hon blef stående orörlig med håret öfver skuldrorna och de runda hvita armarna högt öfver hufvudet, medan hon tänkte — så otåligt, att hon ibland bakefter förskräckt såg sig omkring, liksom om någon kunde ha hört det:

»Hvarför i all världen finns det då ingen, som ser mig?»

VIII.

I ett af de bref Malin under loppet af sommaren fick från Runefors, skref Mary, att Elof Hellwer hade bestämt sig för att resa till Paris i oktober. Han var nu färdig med sina studier i Stockholm, men då han ämnade utbilda sig till specialist i gynekologi, hade han beslutat studera en tid i Paris. Malin blef mycket glad, då hon hörde det. Inte för det, att hon brydde sig så särdeles mycket om Elof, men han var i alla fall någon hon kände — riktigt — och kunde få tala med om alla där hemma. Och så — det visste hon — brydde han sig om henne.

En regnig dag midt i oktober, just som hon kommit hem från ateliern och stod och bytte om kläder till middagen, kom Clémentine in och anmälde i en halft förfärad hviskning, att det var en främmande herre i salongen, hvilken bad att få träffa »mademoiselle Madeleine».

Malin höll på att fästa en brosch i sin höga svarta halslinning. Hon tog bort den, när pigan gått, och i stället — en smula betänksamt — tog hon fram en

hvit sidenplastron, som hon med uppmärksamt iakttagande af effekten i spegeln fäste på klädningslifvet. Därpå gick hon in i salongen.

Elof satt i en af de breda, förgyllda Louis-XIV-stolarna framme vid den iskalla kaminen och underhöll en besvärlig och hackig konversation med fröken v. Pahlen, som oupphörligt missförstod och höfligt försökte hjälpa honom på trafven. Malin kunde inte låta bli att se sig själf i spegeln, när hon trädde in genom dörren — hon såg, att hon såg bra och fin ut.

Han sprang genast upp, när han fick se Malin — ögonen glimmade till under pince-nez-glasen. Han var mycket elegant i lång, igenknäppt bonjour och cylinder i handen. Malin såg strax, att han lade an på att se ut som en fransman. För resten såg han ju alltid fin ut med sitt regelbundna ansikte, mustascherna och det blonda håret, som redan började bli litet tunt öfver hjässan.

»God dag, snälle Elof!» Malin räckte honom obesväradt bägge sina händer. »Så rysligt roligt...»

Hennes ton var uppriktigt hjärtlig, men hade dock en svagt konventionel anstrykning.

»Jag tänkte nog, att du kände dig en smula ensam...» Han behöll hennes händer, ända tills hon själf, generad för fröken v. Pahlen drog dem åt sig.

»Nej,» sade Malin litet hastigt — »visst inte. Jag har ju så mycket att göra och så mycket att se...»

»Madame» hade öfvervägt saken. Hon bjöd afmätt men höfligt — i en ton, så att den unge mannen borde förstå, att det var en extraordinär nåd, som bevisades

honom — doktor Hellwer att stanna till middagen. De skulle just sätta sig till bords . . .

Fröken v. Pahlen hade icke kunnat begripa annat, än att han var en af Malins närmaste släktingar från Stockholm. Denna föreställning bibehöll hon alltid.

Malin gjorde en lustig grimas till Elof. Hon undrade, om han kunde uppfatta, hvilken enastående artighet Madame hade bevisat honom. Han bockade sig höfligt flera gånger med sina korta korrekta svenska bockningar och fick fram ett: *Je vous remercie*.

. . . *Madame!* sufflerade Malin docerande i en teaterhviskning, halfkväfd af skratt och rädd för att han skulle blamera sig. »För Guds skull, Elof! . . .»

Middagen var ytterst långtrådig. Efter sardinerna kom den vanliga franska brödsoppan, kokt kött, flera slags grönsaker, en mager vildtpastej, osten och ändtligen de oundvikliga päronen. Samtalet fördes af höflighet hela tiden uteslutande på franska.

Efter middagen slog Madame sig ned i salongen, som af artighet mot gästen nu fått en liten brasa af kol i den enorma marmorkaminen. Hon satte sig själf i soffan mellan fönstren och persvaderade de båda unga att taga plats i fåtöljerna vid elden.

»Nå!» sade Malin uppmuntrande. De hade talat om resan och ditt och datt från Stockholm. Hon sträckte sig välbehagligt tillbaka i den bekväma stolen och tog från kaminen en liten kinesisk solfjäder af papper, som hon höll upp för sig till skydd mot eldskenet.

Elof slog askan af sin lilla ryska cigarrett, som han nådigt fått Madames tillåtelse att tända, och sade långsamt, liksom han letade efter ämne:

»Ja, du vet naturligtvis, att Mary nu har bestämt sig för att gå upp till våren? . . .»

»Nej,» det visste Malin inte och det intresserade henne inte heller. Examina — alltid examina! Hon hade trott, att hon skulle finna nöje i Elofs sällskap, och ju längre hon talade med honom desto mera trött och besviken kände hon sig. Hans väluppfostrade, generadt korrekta sätt, som var så väl inlärdt, att det inte ens kunde modifieras af hans rätt ytterligtgående moderna åsikter, hans Stockholmsjargon, hans blott ytliga, oförstående, halft förvånade, halft misstänksamt föraktfulla intresse för allt det nya han här såg omkring sig — det irriterade henne alltsammans. Allt det småstadsaktiga, fantasilösa, kälkborgerliga som var hennes käcka, nyhetshungrande ungdom till den grad emot — allt det fann hon igen i Elofs sätt, i de ämnen han valde att tala om, i de kommentarier och anmärkningar han gjorde. Först öga mot öga med en, som i åratals delat hennes dagliga lif, märkte Malin plötsligt, hur mycket hon utvecklat sig under detta år — hur mycket hon förändrat sig. Det beständiga umgänget med främlingar — under hela detta år hade hon ej varit tillsammans med en enda skandinav — hade gifvit henne nya impulser, nya intressen, nya ögon att se med, skarpare uppfattning af det individuella hos andra och större förmåga att häfda det hos sig själf. Hon märkte, när hon talade med Elof Hellwer, att hon icke blott hade lärt rätt mycket — hon hade också glömt en hel del.

»Att hon bryr sig om det!» Det var ännu à propos Marys studentexamen. »Jag kan inte förstå det. Skall hon sedan kanske gå i Upsala till på köpet? . . .»

»Det tror jag inte, att hon får lof till af onkel och tant. De vänta sig mycket af henne. I sällskapslivet — du förstår...»

Malin blef mera intresserad:

»Är Mary mycket vacker nu?...»

»Jag vet inte,» svarade han undvikande, och såg därpå plötsligt upp — menande, med ett leende. »Du vet ju, att jag aldrig har varit någon synnerlig beundrare af hennes utseende — hon är mig för robust.»

Malin smålog, litet själfbehagligt. Hon böjde sig djupt ned och slätade på sin klädning öfver knäna.

»Det är inte rättvist,» sade hon lamt. »Jag tycker Mary är förtjusande.»

Han teg och bytte om samtalsämne. Malin kunde se, att han redan ångrade det han sagt, och hon blef plötsligt irriterad: »Att han icke ens törs stå vid sin egen smak!» tänkte hon en smula föraktligt.

»Hör på, Malin» — han böjde sig lätt fram emot henne med en hastig sidoblick på fröken v. Pahlen, som just nu ifrigt studerade en af de aftontidningar, hvilka Clémentine efter middagen blifvit utskickad att köpa. »Man kan då väl få träffa dig någon annanstädes än precis här?»

»Hvarför det?» frågade Malin och mötte retsamt oförstående hans blick.

»Å, det kan du då nog begripa... Jag ville så gärna presentera dig för ett par bekanta, som också äro här nere, ett par ungdomar från Upsala — litterära... Det skulle rycka upp dig...»

»Tack, kära du! Men jag behöfver inte ryckas upp,» svarade Malin litet tvärt, nästan ohöfligt.

»Jo» — Elof såg allvarligt på henne, plötsligt obesvärad och sig lik som från den tiden han läste latin med henne och hjälpte henne med matematiken.
»Jo, det är just hvad du behöfver. Du är liksom inte lik dig själf längre . . .»

Malin steg upp. Hon stod och stödde sig uppåt kaminen med armen mot frisen — hennes figur i den svarta klädningen tecknade sig mjukt och graciöst mot det svagt upplysta rummet bakom henne.

»Jo, jag är mig lik,» sade hon långsamt. »Bara liksom — liksom litet tydligare utförd, tycker jag själf.»

Han reste sig också upp och sade plötsligt varmt:

»Du får inte heller lof att på något sätt förändra dig, Malin . . .»

»Skulle du inte tycka om det?» frågade Malin skälmaktigt. Det var så frestande att kokettera litet med Elof igen.

»Jag tror inte, att det skulle klä' dig,» svarade han och såg ned, efter att hastigt ha mött hennes blick. Han svängde nervöst lorgnettsnodden omkring pekfingret.

Malin blef irriterad öfver sig själf och liksom litet flat. Hon rätade på sig och såg ned i eiden.

»Hvad heta dina litteratörer?» frågade hon tvärt, bara för att säga någonting.

»Det är i synnerhet Gustaf Andersson» — grep han begärligt tråden — »prästson från Västergötland. Det är en styf karl, må du tro — ovanligt originel.»

»Å — det är han, som har skrivit 'Ingrid'!» inföll Malin strax ifrigt intresserad.

»Ja. Har du läst den?»

»Nej — men Mary har skrivit om den. Hon sade, att den var så bra.» Malin förstod nu på en gång, hvarifrån Mary hade fått sin entusiasm.

»Den är mästerlig!» afgjorde Elof varmt — »helt enkelt mästerlig. En ung flicka af folket — småskolelärarinna — som gripes af de nya idéerna... Vill du låna den?»

»Ja, tack!» svarade Malin ifrigt. »Jag har inte haft något annat att läsa på sista tiden än min Michelet...»

Samtalet fortsattes om ny skandinavisk litteratur. Det var som om de med en viss lättnad ändtligen funnit ett neutralt område, där de bägge behändigt och hemvandt kunde röra sig utan att stöta ihop. Malin hade alltid under de sista åren varit van att anse Elof för ett orakel i litterär kritik — hon böjde sig också nu för hans dom, ehuru hennes gamla lust att opponera mot den ensidiga tendensen och mörka lifsåskådningen i 80-talets böcker äfven nu emellanåt vaknade till lif. Om taflor talade de också. Elof hade alltid intresserat sig för Malins målning och trodde blindt på hennes talang. Hon hade annars en viss motvilja att tala om sitt arbete, men med honom, som begärligt slök hvar ord hon sade, var det naturligtvis en annan sak.

Clémentine kom in med tre tekoppar på en bricka. Samovaren togs blott fram vid fjortondagsmottagningarna.

Malin märkte, att ju längre det led bortåt aftonen, desto mera nervös blef Hellwer. Han hade alltid litet ojämt sätt — var »i alltför hög grad en stämningsmänniska», som han själf uttryckte sig — men i afton var det påfallande.

Strax innan han skulle gå, frågade han hastigt — och i samma ögonblick han yttrade orden, visste Malin, att de hela kvällen bränt honom på tungan:

»Har du någon gång träffat mr Heathcote här?»

Han stod ute i tamburen och tog öfverrocken på sig. Malin stod i dörren till salongen, lätt bakåtböjd, gungande på tröskeln med händerna bakom ryggen. Det var rätt skumt därute och de kunde ej tydligt se hvarandras ansikten.

»Nej» — det klack till i henne, när hon hörde namnet. »Nej,» återtog hon ännu en gång med mera fattning.

»Ja, för du har kanske hört, att han är i Stockholm nu, och jag vet, att han passerat Paris i somras. Tant berättade honom att du var härnere, och han» — Elof hade talat mycket hastigt och snubblade nu litet på orden, liksom famlande för sig — »han såg så underlig ut.»

»Jag har inte träffat honom,» sade Malin bara — högt och klart.

»I Stockholm säger man, att Onkel vill, att han skall ha Mary. Förtal, naturligtvis!» tog han hett i.

Malin teg. Hon stödde sig uppåt dörrposten ännu med händerna på ryggen. Elof såg på henne — forskande, skyggt. Hon mera kände än mötte hans blick.

»Ja, för han vet ju mycket väl, hvad jag också har hört redan för ett år sedan» — han harsklade sig beslutsamt och talade ännu fortare — »att han i London ännu lefver tillsammans med ett fruntimmer, som för hans skull rymt från sin man.»

»Kan han då inte gifta sig med henne?» Malin hörde själf, hur kyligt hennes stämma ljud.

»Nej, det kan han inte. Det lär vara något hinder... Och dessutom,» tillade han långsammare, plötsligt mycket lugnare än han förut talat — »lär hon vara mycket simpel, 'underbred', du vet...» Han skrattade litet förläget åt det i Carterska kretsen så förtroliga ordet.

»Men det är ju synd om honom.» Malins röst var lika kyligt klar som högljudt distinkt.

Madame kom demonstrativt fram från kaminen, där hon täckt öfver glöderna. Hon tyckte, att nu kunde det vara nog med konversationen och afskedstagandet. Elof bugade sig ännu en gång, konfyst och brådskande, och i nästa ögonblick slog tamburdörren igen.

Malin kände sig plötsligt dödstrött. Hon kysste Madame på båda kinderna, som hon brukade, sade ett par apatiska ord om hennes vänlighet mot Elof och gick strax in på sitt rum.

Där satt hon länge i kölden framför den tomma kaminen. Hon var i djupet af sitt hjärta Elof så tacksam för den taktlöshet, som tydligen kostat honom stor ansträngning att komma fram med. Nu förstod hon — ändtligen förstod hon! Så var det dock för det han verkligen höll af henne — allt för mycket — som Heathcote så brådstörtadt hade rest sin väg. Hon kände ingen smärta nu, ingen saknad nästan — blott en känsla af seger, af upprättelse, af tillfredsställd stolthet. Gudskelof — nu behöfde hon ej mera undvika minnet af denne man! Men hon hade undflytt

det så länge, att hon märkte, att det ingen makt längre hade öfver henne. Hela denna episod förra hösten på Runefors förekom henne numera blott som en dröm — som en af de otaliga romaner hon diktat om sig själf.

Och Elof? . . . Han var ändå bra snäll . . . Precis som förr i världen . . .

Och på en gång — i och med detsamma hon tänkte ut tanken — märkte Malin, hur långt detta »förr i världen» nu var från henne, hur liten makt det hade öfver hennes fantasi. Det var som en bok hon läst och som hon — när hon nu i tankarna ovillkorligt rekapitulerade dess innehåll — inte brydde sig om att öppna igen.

Hon gäspade och reste sig upp — långsamt, trött. När hon kommit i säng drog hon ljuset till sig, och fastän hon var sömnig, gaf hon sig till att läsa ett kapitel i Michelet. Hon ville inte somna med Elofs röst i öronen med denna skvallerhistoria om Heathcote, som dagens sista intryck. Nästan omedvetet längtade hon att komma in i sin dagliga tankegång, i något som liknade arbete, att sysselsätta sig med något annat än sitt eget jag.

Hon slog upp i »*Guerres de Religion*» — om drottning Margot och *le Balafre*; när hon läst ett par sidor var hon redan helt inne i historien och gjorde för hundrade gången upp för sig själf kompositionen till den praktfulla taflan i Notre Dame, då Guise under vigseln mellan prinsessan och Navarra reser sig och hotande ser bruden in i ögonen.

I afton liknade likväl den ståtliga hertigen Jack Heathcote en liten smula. Det var hans bruna ögon,

som stolta och vredgadt förebrående brände sig in i drottning Margots. Men när hon vaknade om morgonen och skyndsamt klädde sig för att rusa till ateliern, tänkte hon mera på sin »*académie*» och »*le père Martin*» än både på Heathcote och *le Balafre*.

IX.

Elof Hellwer hade redan varit öfver en månad i Paris, och första tiden hade han minst en eller två gånger i veckan varit tillsammans med Malin. Ibland fann han på att hämta henne, när hon gick från ateliern om eftermiddagarna. De brukade då ofta promenera en kort tur tillsammans genom Luxembourgträdgården eller, när det var riktigt vackert väder, längs Boulevard des Invalides ända ut till Marsfältet eller till Orsaykajen, som Malin tyckte så mycket om. När hon kom till middagen berättade hon alltid fröken v. Pahlen om dessa promenader — vårdslöst, i förbigående. Själftillade hon dem alldeles ingen vikt och kunde rakt inte tänka sig, att någon annan kunde göra det heller. Hon hade i Stockholm varit van vid att promenera ensam med Elof ända sedan hon var tretton år.

Den berömde Gustaf Andersson hade hon träffat — Madame hade nådigt bedt monsieur Hellwer medföra sin vän till en af hennes torsdagsmottagningar. Det var en robust, litet satt herre på några och tjuugu år, fetlagd och rödbrusig — »punschtjock», som flickorna

i skolan brukat karakterisera typen — med lifliga, stickande bruna ögon och knollrigt mörkt hår. Han hade varit i Frankrike ett halft års tid, talade språket rätt ledigt, ehuru icke korrekt, och häfdade på det hela med en viss aplomb sitt rykte som »framstående förmåga». Han var intresserad af nästan allting — bland annat af katolicismen, hvilken han nu studerade »i dess moderna faser», som han uttryckte sig — diskuterade och disputerade på ett ganska fängslande sätt.

Och dock tyckte Malin — hon kunde knappt göra sig reda för, hur det kom sig — att han var så märkvärdigt naiv. Strax man nämnde en människa karakteriserade han den genast med ett epitet: »fritänkare», »briljant hufvud», »kalkborgare helt igenom» o. s. v., påklustrade honom en etikett, sköt honom in under en rubrik — och så var han färdig! Denna dogmatiska säkerhet irriterade Malin i högsta grad — den påminde om Marys och väckte till lifs hela hennes gamla motsägelselusta.

»Det kan mycket väl vara, att han är ett godt hufvud och skrifver bra och allt det där — det bryr jag mig inte ett dugg om! Det kommer först i andra rummet,» utbrast hon upproriskt till Elof, då de råkades ett par dagar efteråt.

»För en författare?» frågade Hellwer ironiskt.

»Han är en pedant!» afgjorde Malin energiskt utan att svara på Elofs invändning.

»Jaså — han är alltså inte god nog åt Malin Skytte!» Det låg i Elofs skämtande, öfverlägsna ton en viss dold tillfredsställelse, som icke undgick Malin. »Det skulle för resten en gång vara roligt att veta,

hurudan den skulle vara, som du riktigt kunde tycka om...»

»Han,» sade Malin och blef litet haj, ty hon hade egentligen aldrig gjort sig klart reda för det själf. »Han» — återtog hon mera öfverlägset och mötte ånyo stridslystet Elofs ögon: »han skall först och främst vara sig själf, oberoende af andras fordringar och förväntningar — förstår du?... Och så skall han vara nobel och generös, aldrig småsint och ha respekt också för det som inte precis är »modernt» — för allt, som är fint och originelt och egendomligt. Och så skall han ha god smak.»

»Och så skall han framför allt vara 'mycket stilig'!» slutade Elof med ett skratt. »Gustaf Andersson är alltså inte ditt ideal?»

»Nej. Det visste du på förhand. Annars så...» Malin höll på att säga: »Annars hade du aldrig presenterat honom för mig,» men tvärtystnade plötsligt.

Hellwer hade gissat hennes tanke. Han sade lågt, plötsligt osäker på målet:

»'Generös' tror du alltså inte mig om att vara?...»

»Å, Elof...» mumlade Malin helt olycklig. »Jag menade ju rakt ingenting.»

Han teg och fullföljde inte ämnet. Liksom så många gånger förut vek han undan — kväfde ordet på sina läppar. Malin kunde inte låta bli att märka det tvång han pålade sig gent emot henne. Det var liksom han icke kände sig fri — som om han fruktade för att bli hängande fast vid henne. Denna hans försiktighet skänkte henne visserligen en viss lättnad, men

irriterade och kränkte henne dock halft omedvetet på samma gång.

De senaste veckorna hade hon så godt som icke alls sett till Elof. En dag hade de tillsammans med fröken v. Pahlen besett fabrikerna vid Sèvres. Han hade då varit rätt ointresserad och mycket konventionel, som hans sätt i allmänhet var, så snart främmande voro tillstädes. I förbigående kom han att nämna, att han haft bref från Mary.

»Korrespondera ni?» sade Malin okonstladt, med stora ögon — bara frågande, ty hon ansåg det i det stora hela för den naturligaste sak i världen. »Det har Mary aldrig sagt något om.»

»Det var också bara tillfälligt . . . En kommission,» mumlade han och blef röd — så där plågsamt röd ända upp i pannan, som Elof Hellwer så ofta blef.

En eftermiddag bortåt slutet af november, då hon gick ned för trappan i Louvren, mötte hon — han kom rakt emot henne, som om han redan på afstånd sett henne — Henrik Stjerne.

De stodo midt för hvarandra i trappan, han ett par steg längre ned än hon. Hon blef så glad, att hon rodnade.

De första sekunderna kom ingen af dem sig för att säga något. Det var Malin som först räckte ut handen och hälsade:

»Goddag» — hon tvekade litet och fick inte fram mera. Det var plötsligt så svårt att helt frankt säga Henrik.

»Goddag, Malin.» Han tog hennes hand och

behöll den ett ögonblick. De gingo bägge långsamt nedför trappan.

»Men Henrik skulle väl upp?» ... Hon stannade.

»Jag kan gå i morgon. De stänga visst i alla fall strax...»

Han fick fatt i hennes paraply och räckte henne den. De gingo tysta bredvid hvarandra längs trottoaren fram till Pont Royal.

»Har Henrik varit här länge?» började Malin litet beklämd. Det var så underligt, att han inte sade något alls.

»Nej — jag kom i går morse.»

Återigen stod samtalet stilla. Malin var litet nervös och höll på att snafva öfver ett bortkastadt fruktskal.

»Tag min arm, Malin, så går du bättre...»

Detta »du» kom så alldeles naturligt — broderligt och säkert. Utan att tänka på att göra invändningar, stack Malin lydigt sin arm in under hans.

»Hvilken väg skall du?...»

»Å, Henrik — inte behöfver Henrik — du... följa mig, inte. Det är ju midt på ljusa dagen, och jag är van att alltid gå ensam.» Hon ville draga sin arm ur hans och såg upp till honom.

»Hvad tror du egentligen jag har att göra i Paris, Malin?» Han såg skälmaktigt ned på henne och behöll med våld hennes arm.

»Liksom om jag kunde veta det!» Hon var så strålande, uppriktigt glad, att han kunde läsa det i hvart drag i hennes ansikte, i hennes blick och leende. »Roa dig, tänker jag!... Fast Gud skall veta...» Hon afbröt sig.

»Nå, Malin?... Början lät inte särdeles upp-
muntrande.»

»Å, jag ville bara säga,» sade Malin litet förlägen,
»att hvad rolighet angår, så har man då roligare i
Stockholm än här. Ja, för resten... herrar, som kunna
gå på teatrar och restaurationer och sådant,» slutade
hon litet sväfvande, osammanhängande.

»Men du, Malin?...»

»Å, jag är ju här bara för att arbeta. Jag har
för resten också roligt — på mitt sätt.»

Åter gingo de tysta ett par minuter. På kajen
började man redan tända lyktorna omkring dem. Lå-
gorna speglade sig i Seinen.

»Nej» — började Henrik igen — »sanningen att
säga har jag bara kommit hit för det jag började bli
så förbannadt nyfiken på att få se något annat än bara
de gamla skogarna däruppe. Man slutar ju med att
bli en ren bonde, när man evigt och alltid går och
trampar bland stock och sten. Och så» — han lade
en sekund lätt sin hand öfver hennes, som ännu hvilade
på hans arm — »vill väl en liten fin flicka som du
inte kännas vid en längre?»

»Reste du igenom Stockholm?» fann Malin på
att fråga — litet hastigt.

»Ja, naturligtvis. Jag var där en veckas tid. Jag
gjorde förstås visit hos Carters.»

»Och de mådde bra?» frågade Malin lamt, konven-
tionelt.

»Utmärkt — som vanligt. Fröken Mary gaf mig
för resten din adress.»

»Men du tyckte inte det lönade mödan att söka upp mig?» Det kom hastigt, obetänksamt.

»Malin» — han stannade plötsligt och såg allvarligt ned på henne. »Du hörde ju, att jag kom först i går morse...»

»Å, Henrik!» Malin skrattade uppsluppet — alldeles högt. »Det var ju bara skämt. Jag är inte så pretentiös, jag försäkrar dig... Jag tror till och med, att jag skulle funnit det helt naturligt, om du hade rest din väg igen, utan att någonsin traska ut till Rue de Vaugirard...»

»Och om jag nu berättar dig, att jag redan varit där?...»

»Det är inte sant!» Malin kände, att hon blef röd.

»På min ära är det sant! De sade, att de trodde du var i Louvren. Jag vet inte, att jag för tillfället har någon annan bekant i hela staden, ser du,» tillade han litet hastigt.

»Så får du väl nog,» nöjde Malin sig med att svara. Men hennes hjärta hade icke klappat så fort sedan den där kvällen de dansade tillsammans på Runefors för ett helt år sedan. Hon glömde alldeles att tala om Elof Hellwer, fastän hon tänkte göra det ett ögonblick förut, då de nämnde Carters.

»Hör på, Malin» — det kom litet tvekande — »är du inte hungrig?»

»Jag skall hem,» sade Malin hastigt och stannade tvärt.

»Nej.» Han tog fast i hennes hand. »Jag tror nog gumman fick klart för sig, att jag är din släkting,

och jag skall nog sörja för, att du kommer hem. Är här ingen anständig restauration här i närheten? . . .»

»Uppe i Champs Elysées ligger *Restaurant des Ambassadeurs*. Den är visst fin,» svarade Malin långsamt. Hon hade just inte mycken kännedom om andra restaurationer än Duval'er. »Det är inte så långt härifrån.»

»Så låt oss gå dit. Du kan då åtminstone dricka en kopp te, medan vi prata . . .»

I gasskenet utanför ingången lyfte Malin varnande upp pekfingret:

»Kom ihåg, att du kallar mig *Madame*,» sade hon brådskande — litet viktigt. »Det brukas alltid så här i Paris, när man är ute . . .»

Han såg mycket allvarligt ned på henne — utan att så mycket som draga på munnen:

»Det var då för väl, att du sade det! Hur i all världen skulle jag bära mig åt, om jag inte hade dig till mentor?»

Malin blef alldeles röd, så ond som hon var på sig själf. Han trodde naturligtvis, att hon var gräsligt naiv, som ville komma och lära en herre sådana saker.

Fastän så sent på året var det en lugn och mild kväll, och teet blef serveradt ute. Oaktadt Henriks allt annat än korrekta franska, kunde Malin inte låta bli att beundra hans säkra och bestämda sätt, när han talade med kyparen. Litet kort och öfverlägset kanske, men så mycket mer imponerade det på henne . . .

»Berätta nu något hemifrån!» Malin sköt ned floret och tog fram sina handskar. Hon hade haft förtjusande roligt denna halftimme af att höra om hans resa — bara han talade, var det roligt! — och njutit

ärligt af sin goda kopp te och sandwichts, så pass anständiga som de kunde anskaffas i Paris.

»Nej» — Henrik skakade tvärt på hufvudet. »Berätta om dig själf. Jag har kommit hit för att höra något om dig.»

Återigen skiftade Malin färg — aldrig hade hon träffat en karl med ett så förargligt sätt. »Om du gör narr af mig» — hon satte armbågen mot bordet med hakan i handen, och såg honom vredgad tukt in i ögonen — »går jag min väg, och det på minuten!»

»Bara det, att du tror det är ett straff, visar ju, att du tar mina ord på allvar...»

Malin reste sig mycket värdigt från sin stol. Hon bet sig i läppen med envist nedslagna ögon, medan hon drog på sin handske. Stjerne tömde sin kopp och reste sig också upp.

Hon gick på måfå ett par steg framåt Champs Elysées, medan han hastigt kastade pengarna på bordet åt kyparen. I nästa ögonblick var han bredvid henne.

»Jag tror inte, att det är någon annan än jag, som har upptäckt, att du ju egentligen är dum, Malin.»

Hon slöt ögonen för att bättre hålla igen tårarna. Hvad hade han för rätt att göra narr af henne? ... Visst var hon dum! — dum som ett spån, när hon kunde taga sig hans jargon så nära. Bara hon inte hade glädt sig till den grad åt att träffa honom igen — någon hemifrån — från Munkebodatrakten...

Hon gick nästan som i blindo. Någon knuffade till henne i folkträngseln, så att hon vacklade till under lyktorna. Stjerne drog hennes arm in under sin och böjde sig djupt öfver henne.

»Men Malin... Och jag, som var så glad öfver att strax råka dig!...»

»Än jag då!» Nästan med en snyftning slog Malin upp de fuktiga ögonen mot honom — uppriktigt, förebrående.

»Hvad skall jag göra, när du inte vill tro mig?...»

»Å!» sade Malin bara föraktligt.

»Nu skall jag berätta dig allting... Ser du... Du vet kanske, att jag bara var tillförordnad däruppe, medan gubben Casparsson hade ett års tjänstledighet för att sköta sin hälsa — han är ju både delirant och morfinist och allt möjligt... Nu ville emellertid både han och de andra gärna ha mig kvar på revieret — jag har ju nu satt mig in i sakerna... Emellertid — ja, jag trifs inte i Norrland! Jag är för mycket skåning, ser du. Men det är ju rätt ondt om bröststyckena, och så slog jag till, med villkor, att jag fick ett par månaders permission. Jag hade inte mod att med ens, kanske för alltid begrafva mig i ett arktiskt stations-samhälle...»

Innan han nått halfvägs i sin utveckling, var Malin redan försonad. När han bara ville tala allvar och låta bli att behandla henne som en skolflicksbalflamma!...

»Och så ville du allra helst se Paris?...»

»Naturligtvis. Jag ger mig inte ut för att vara mer än en normal skandinav. Jag ville se en stor stad — natur och ensamhet har jag mer än nog af där hemma. Jag ville helst se Paris, också för det... Seså, nu törs jag väl inte säga mera...»

Han teg och smålog varsamt ned emot henne. Malin såg upp och smålog också.

»Lilla Malin,» mumlade han sakta. Och plötsligt, utan att hon ens tänkte på att finna det underligt, förde han hennes hand upp till sina läppar. Genom den tunna handsken kände hon hans varma kyss.

»Du tror ju inte, att jag säger sant, när jag säger, att jag bestämde mig för att resa hit» — hans röst var låg och varm — »också för det, att jag visste, att jag här kunde få råka dig igen...»

»Vi ha ju bara träffats en enda gång — så godt som bara en enda gång — sedan jag blef riktigt vuxen,» mumlade Malin sakta.

»Träffats! Räkna du kanske inte den sommaren för fyra år sedan! Jag är ju en af dina äldsta bekanta,» bröt han af — »Stjerner och Skyttar, vet du väl... Men... Den kvällen du talar om, gäller för tjuu. Du var ju inte ur mina armar...»

»Henrik!»

»Är det kanske inte sant, Malin?»

»Jag — jag ber dig — tala inte om det! Jag var inte mig själf den kvällen,» viskade Malin nervöst och hastigt.

»Inte jag heller.»

»Nej, men hos mig... Det hade en särskild orsak, som...» Hon såg upp till honom och afbröt plötsligt energiskt:

»Nej, jag kan inte säga det. Du skulle inte begripa en tusendedel. Jag begriper det inte själf.»

»Du kan säga mig det en annan gång,» svarade han ädelmodigt.

Malin teg och såg ned. Hon trodde aldrig, att hon skulle kunna säga det. Hur skulle hon väl någonsin

kunna förklara, att två män plötsligt — under loppet af en enda afton — liksom hade bytt plats i hennes hjärta. Eller rättare: hur han hade tagit den plats, som var beredd åt en annan... Hon skulle bara skämmas ögonen ur sig, innan hon fick sagt hälften.

»Det är detsamma, Malin. Jag är bara glad öfver, att du ännu är likadan, som du var den kvällen.»

»Är jag?» frågade Malin spakt. Hon tänkte inte ens på, att det var underligt, att han inte alls fann henne förändrad, som Elof strax hade gjort. Men hon märkte, hur han mer och mer vann herravälde öfver henne genom sin säkerhet och det liksom irriterade henne, på samma gång som... Nej, hon kunde inte tänka sig, att det kunde vara annorlunda.

»Ja, det är egentligen som om vi aldrig varit skilda åt under hela detta år. Är det väl?»

»Nu måste jag gå hem,» afbröt Malin bestämdt. »Bara jag inte kommer för sent till middagen!...»

»Och så skall jag alltså sitta ensam i någon hotellvrå och äta min middag?...»

»Du inbillar dig väl ändå inte, att jag skulle hålla dig sällskap?»

»Nej — inte riktigt. Det är naturligtvis otänkbart, att gumman skulle hitta på att bjuda mig?...»

Malin fnös föraktligt. »Tror du, att någon bjuder någon på någonting i Paris!»

»Så får jag alltså inte se dig förrän i morgon?...»

»I morgon får du alls inte se mig. Då är jag på ateliern hela dagen.»

»Om jag kommer med ett par teaterbiljetter till dig och din madame, får jag nog?»

»Å, Henrik!...» Hon tittade strålande upp. »Jag har inte så mycket roligt, att jag har mod att säga nej. För jag vet, att jag skulle ångra mig så rysligt bakefter.»

»Det mest förtjusande hos dig, Malin» — han talade fort och lågt med intensivt eftertryck — »är din uppriktighet. Ingen annan flicka är som du.»

»Farväl,» sade Malin sakta men beslutsamt. De stodo nu vid porten i Rue de Vaugirard.

Han tog hennes hand — såg frågande på henne och drog sakta af den lösa tvättskinshandsken.

»Farväl!» Han behöll i en fast tryckning hennes hand i sin.

Hon ville gå, men han höll henne ännu kvar.

»Malin, säg mig» — han böjde sig fram emot henne och talade mycket fort — »tycker du, att jag är tokig, som har kommit till Paris?»

Malin skakade häftigt på hufvudet utan att slå upp ögonen. Röd som blod ref hon sin hand ur hans och sprang uppför trapporna. Först när hon stod i sitt eget rum kom hon ihåg, att hon ju alldeles hade glömt att nämna något om Elof Hellwer.

X.

Elof hade sig väl bekant, att Stjerne var i Paris. Han hade sett hans namn i Nilssons boklåda, och de hade en afton träffats utanför Café de la Régence. De hade sedan varit ute ett par kvällar tillsammans.

Malins namn hade icke blifvit nämndt emellan dem. Hellwer var icke ens säker på, om Stjerne visste, att hon var i Paris. Han blef därför rätt förvånad, då han en söndag förmiddag kom upp i Rue de Vaugirard, öfver att träffa Henrik där.

Han stod borta vid fönstret tillsammans med Malin, som i en ljus, mjuk morgonklädning med ett långt smalt sidenband om lifvet höll sig lutad uppåt fönsterposten och med hufvudet en smula sänkt lekte med ett par skära rosor hon höll i handen. De voro så upptagna af att prata, att de icke märkte Elof, förrän han redan stod midt i rummet.

»Nej — är det Elof? . . .» Malin tog ett par steg fram emot honom utan att släppa sina rosor. Hellwer kunde inte förstå det, men han tyckte, att hon liksom inte var sig riktigt lik, såsom hon nu stod där framför honom

i solskenet. Hon var så skär och frisk i sin ljusa, långa dräkt, så yppigt kvinnlig, så förbryllande fullvuxen — hon, som för blott några dagar sedan, då han följde henne hem från ateliern, i den korta mörka promenaddräkten med ritportföljen under armen nästan liknat en skolflicka.

Fastän klockan var öfver tolf på förmiddagen, syntes det, att hon nyss stigit upp och skyndat sig att bli färdig och någorlunda presentabel för Stjerne. Det ljusbruna håret klibbade ännu litet fuktigt till halsen vid öronen och i nacken, och det var öfver hennes person något visst lättjefullt, nymorgnadt, som han icke var van att se hos henne. Till och med de ljusgrå ögonen voro icke så strålande vakna som annars — de voro dunklare, mera beslöjade i sitt uttryck.

Han bugade sig kort, först för henne och sedan för Stjerne, som stod med ryggen mot ljuset och tyst besvarade hälsningen. Elof kunde icke undgå att märka, att stämningen liksom förändrats sedan han trädde in.

»Ja, herrarna känna ju redan hvarandra . . .» försökte Malin blygt, halft förläget att göra les honneurs.

Återigen ett par korta, bekräftande bockningar.

»Doktor Hellwer och jag ha redan varit tillsammans ett par kvällar,» sade Stjerne konventionellt.

»Och det har ingen af er berättat för mig!» utbrast Malin litet pikerad.

»Det var heller ingenting att berätta,» svarade Henrik skrattande. »Du kunde i alla fall inte ha varit med . . .»

Det var alltså inte första gången Stjerne var däruppe, såsom Elof till en början inbillat sig. Det lät, som om de ofta varit tillsammans — kanske dagligen. Och ingen af dem hade nämnt ett ord? . . . Han sade långsamt, pointeradt, med ett leende som han själf märkte icke var fullt naturligt:

»Nej — *le Moulin Rouge* och den där farcen i Palais Royal hade väl ändå inte varit något för Malin, hur emanciperad hon än låtsar vara . . .»

»Är jag emanciperad?» sade Malin förvånad. Hon såg vädjande från den ene till den andre med stora, en smula oroliga ögon. Det hade funnits en nyans af tadel, nästan af ringaktning i Elofs stämma, hvilken hon ej var van att höra.

»Doktor Hellwer skämtar naturligtvis,» afgjorde Henrik Stjerne litet skarpt. »Nå, vill du fara med till S:t Cloud, kusin Malin,» — han tog upp sitt ur — »så gör dig färdig. Jag antar, att doktor Hellwer gör oss sällskap? . . .»

Elof Hellwer svarade strax ja, ehuru den kalla och tvungna ton, hvarmed frågan blifvit framställd egentligen inte gjorde förslaget synnerligen inbjudande.

Malin visste inte hvarför, men hon tyckte plötsligt, att det skulle vara omöjligt att hela eftermiddagen vara tillsammans med dessa två män. Hon gaf sig icke tid att reflektera, utan svarade strax, instinktivt:

»Tack, Henrik, men jag tror verkligen inte, att jag kan. Ljuset är så ovanligt bra i dag. Jag tror, att jag hellre skall måla en smula på egen hand.»

När hon sagt orden, var hon glad öfver, att hon

talat så bestämdt. Om de ville ut någon annanstädes tillsammans — nej, hon skulle inte genera dem!

»Åjo, visst kan du» — han såg henne in i ögonen som för att tvinga henne och hon märkte en viss retlighet i rösten, trots han försökte tala så lugnt. »Visst kan du...»

Men Malin var envis. Hon stod med nedslagna ögon och mumlade något om, att det ju var mycket vänligt af honom, men nu ville hon verkligen helst måla — det var så sällan...

Hon följde dem ut i tamburen, tog ännu en gång afsked utan att direkt se på någon af dem. Ett ögonblick blef hon stående vid dörren och hörde ännu en gång i trappan Henriks röst...

Därpå gick hon in och satte sina rosor i vatten. Blef stående vid det öppna fönstret och såg öfver den solbelysta gatan — efter damer, som i nya vinter-toaletter gingo till Luxembourg eller i S:t Sulpice-kyrkan. Luften var så klar och stilla, hon kunde höra rösterna nere ifrån gatan — enstaka ord — barn, som skrattade...

Så brast hon plötsligt i gråt. Som hon hade gladt sig åt denna utflykt till S:t Cloud!... Det var synd — synd och skam... Och så trodde naturligtvis Henrik, att hon var nyckfull, brydde sig kanske aldrig om att uppsöka henne mera...

Men hvarför hade han aldrig talat om, att han varit ute på de där ställena? ... Naturligtvis — Herre Gud, hon hade naturligtvis bort begripa det, men ändå! ... Han kunde ju gärna säga det —

liksom det skulle vara en hemlighet, liksom hon brydde sig det ringaste om . . . Å, hon afskydde aktriser och sångerskor och alla sådana fruntimmer!

Hon gick fram och tillbaka på golfvet, medan hon otåligt och nervöst kastade hemmasträcket af sig och klädde sig till promenad. Kunde hon inte få komma någon annanstädes denna vackra söndag, ville hon åtminstone gå i Notre Dame eller på något museum.

Han ansåg henne naturligtvis för en barnunge, en fattig släkting — kusin — »kusin Malin!» — som man borde vara en smula vänlig emot. Hon var dum, som kunde tro, att han sökt upp henne för hennes egen skull — dum, — dum! — Hon stampade med foten i golfvet.

Nästa dag vid middagstid, då hon kom från ateliern, mötte hon Henrik. Redan på långt afstånd tog han af hatten. Han såg alltid mycket högtidlig och allvarlig ut, när han hälsade.

Malin fick brådt med att draga ned floret öfver ansiktet. I samma sekund hon mötte hans blick, visste hon att detta möte naturligtvis inte var tillfälligt. Då han kom nära henne, räckte han henne handen.

»Det vackra vädret håller i sig, tror jag,» sade han med sin vanliga röst. »Har du inte tid att gå litet? . . .»

»Malin, säg mig,» började han litet tveksamt, dröjande — de hade kommit in i Luxembourgträdgården, som under de aflöfvade träden låg ljus i det kyliga vintersolskenet. »Säg mig nu — hvarför ville du egentligen inte med i går?»

»Jag ville måla,» svarade Malin så naturligt hon kunde och såg ihärdigt ut framför sig.

»Jag behöfver naturligtvis inte berätta dig, att ingen af oss kom till S:t Cloud,» sade han torrt.

»Å...» mumlade Malin uttryckslost med ett svagt försök till beklagande.

»Var du,» han tvekade litet — »var du... Var det på mig du var ond?»

»Ond?... Men Henrik!... Det var ju bara snällt af dig, att du ville ha mig med...»

Han såg hastigt på henne utan att kunna fånga hennes blick.

»Du vet mycket väl, att det inte var af — 'snällhet',» kom det kort, tillrättavisande.

»Jag ville verkligen måla,» förskansade Malin sig igen.

De gingo tysta ett par minuter. Stjerne rörde upp med sin käpp i de torra löfven vid sidan af gången, så att de prasslade.

»Var det för det att han sade det?» frågade han plötsligt — lågt.

Frågan var ytterligt oklart formulerad, men Malin gjorde inte ens något försök att låtsa, som om hon inte förstod den.

»Nej, hur kan du tro,» sade hon öfverlägset. »Det kunde jag väl förstå förut... Att du gick på sådana ställen, menar jag... där du kunde roa dig, menar jag,» slutade hon litet sväfvande, inte fullt så säkert som hon börjat.

»Roa mig,» upprepade han barskt ironiskt. »Å, hvad det angår, så ha sannerligen varietéer och det

slags nöjen icke längre någon dragningskraft för mig. Tror du verkligen, att jag är en sådan pojke!» — han skrattade till. »Men naturligtvis ville jag se litet mera af Paris, än hvad du kan visa mig...»

Malin svarade icke. De gingo mycket långsamt och vände om, när de kommo till ändan af allén.

»Var det för den skull?» frågade han ännu lägre.

»Nej.» Malin såg plötsligt resolut upp. »Det var ... det var ... för det, att jag tycker Elof är så tråkig. Han är alltid, som om han ännu vore min lärare...»

Henrik Stjerne svarade icke strax. Han gick och såg ned och smålog. Var det möjligt, att hon var så naiv?... Att hon verkligen icke förstod?...

Han såg upp med en fråga i sin blick. Malin rodnade skyldigt, — de visste bägge, att de tänkte på detsamma.

»Det är grufligt dumt af honom,» mumlade Malin halft förtrytsamt, halft förläget. »Och han vet mycket väl, att jag aldrig... aldrig...»

»Stackars sate!» sade Henrik medlidsamt.

Malin såg skyggt upp till honom — beundrande. Hur kunde han bara tro, att någon kunde tänka på Elof Hellwer, när...

Han drog plötsligt hennes arm in under sin och behöll handen.

»Far du då med mig till S:t Cloud i morgon?...»

»Jag har visst inte tid» — hon såg upp halft blyg, halft skålmaktigt säker. »Det är ju en hvardag. Hvarför vill du inte fara ensam?...»

»För det... Men Malin — jag trodde verkligen, att vi kommit öfverens om att se det tillsammans?...»

»Det är ju så mycket annat, som du kan se utan mig!» kunde Malin inte låta bli att pika honom. Men när hon hade sagt det, tryckte hon — liksom afbedjande — en kort sekund sitt hufvud bakåt mot hans skuldra.

Hans ögon mötte hennes och hvilade i dem. »Om jag förstod . . .» mumlade han med en röst, som skälfdde i klangen, låg och varm. »Om jag bara kunde begripa . . .»

Solen höll på att gå ned bakom trädkropparna. Det hade plötsligt blifvit kallt och trädgården blef småningom nästan tom. Henrik och Malin märkte det icke; — liksom efter tyst öfverenskommelse vände de tillbaka, hvar gång de kommo till slutet af allén, och fortforo att gå upp och ned. Plötsligt hade de börjat tala om den där sommaren hemma i Göinge för fyra år sedan och kunde icke hålla upp igen. Det var tusen »minns du?» och »kommer du ihåg?» medan han beständigt höll fast hennes hand på sin arm, och icke längre kunde slita sin blick från dessa skiftande grå ögon under floret och dessa vackra, rörliga läppar, som halföppna smålogo upp emot honom, när hon böjde hufvudet tillbaka.

»Om du vill tro mig eller ej, Malin — du var ju bara femton år, men . . .» Han teg litet och tillade hastigt, så lågt, att hon knappt hörde det:

»Jag visste det, så sant jag lefver, redan då.»

De stodo vid utgången till Luxembourggatan. Malin drog litet hastigt sin arm ur hans.

»Men, min Gud — nu slår klockan. Och jag,

som går här och glömmer allting för dina gamla historier! . . .»

»Och S:t Cloud?» ropade Henrik till henne. Hon var redan tvärs öfver gatan på den andra trottoaren.

Hon vände litet på hufvudet och smålog utan att svara. Med ett par hastiga steg var han igen bredvid henne.

»Nu skall du säga ja eller nej» — han böjde sig djupt ned öfver henne.

»Henrik» — hon storskrattade honom in i ögonen, all skygghet var som bortblåst. »Jag kan inte. I morgon» — hon sade det nästan högtidligt — »få vi veta utgången af sista pristäflan på ateliern.»

Malin stormade uppför trapporna, kastade muff och kapp i hufvudet på Clémentine och sade i samma andedrag, att hon var hungrig som en varg. När hon kom in i sitt rum, gick hon genast till fönstret och såg flyktigt ut.

Han stod där sannerligen ännu! . . . Hon fick plötsligt lust att slå upp fönstret på vid gafvel och ropa ned till honom, att hon ville. Hon ville fara med honom hvart han någonsin önskade — om det så vore till Kongo.

Smågnolande gick hon fram och tillbaka i rummet — tvättade sina händer och rättade på sitt hår. Då hon mötte sin egen blick i spegeln, smålog hon hemlighetsfullt, öfverlyckligt — satte därpå plötsligt bägge händer för ansiktet, som om någon kunnat se henne, och slöt hårdt igen ögonen.

»Jag är bestämdt tokig,» mumlade hon alldeles högt och suckade.

Efter denna långa eftermiddagspromenad i Luxembourgträdgården, hade Henrik och Malin under hela sista tiden varit så godt som beständigt tillsammans. Det gick knappt en dag, då han icke förstod att skaffa sig något tillfälle att träffa henne — antingen hemma, tillsammans med fröken v. Pahlen, hos hvilken han ända från början — tack vare sin titel af baron, sitt allvar och sin stora säkerhet — alltid stått högt i gunst, eller på gatan, när hon gick till och ifrån ateliern, någongång på teatern och på små utflykter i Paris' omgifningar. Tillsammans med andra bemödade han sig alltid om att icke visa henne någon påfallande uppmärksamhet, för att icke framkalla bekantas nyfikenhet och tadel, men lät henne på samma gång på tusen sätt tydligen begripa, att den dag, då han icke hade sett henne, var för honom en förlorad dag. Men ännu aldrig hade de växlat ett enda direkt bindande ord om sitt förhållande till hvarandra — det var som om de efter stillatigande öfverenskommelse, eller rättare enligt Henriks vilja, som Malin omedvetet och ovillkorligt rättade sig efter, på allt sätt undveko det.

Likaledes undvek han att tala om sin afresa från Paris och Malin tordes inte fråga — hon ville inte. Naturligtvis kunde hon begripa, att han icke kunde stanna här stort längre, att han redan varit här nästan alltför länge, men hur det skulle bli, när han reste . . . Å, hon vågade inte tänka på det!

En förmiddag — det var bortemot slutet af december och ovanligt vackert väder, mildt och litet mulet med frisk, syrlig doft från vissnade blommor och affallande blad — mötte Malin honom på väg till

ateljern. Det var i själfva uppgången till deras vanliga promenadplats Luxembourgträdgården, och hon stannade litet förvånad, ty dagen förut hade han sagt, att de kunde träffas först om aftonen, då han ville komma ut till Rue de Vaugirard. Han skrattade litet tvunget, när han tog den hand hon frimodigt räckte honom.

»Jag trodde nog, att du skulle gå den här vägen i dag. En dag, som i dag» — han såg sig omkring — »äro gatorna omöjliga . . .»

»Jag trodde inte, jag skulle få se dig förrän i afton,» sade Malin enkelt. De hade börjat gå framåt tillsammans.

»Det hade jag också tänkt . . .» Han såg ned och hans sätt var icke så säkert som vanligt. Därpå — hastigt, beslutsamt, utan att möta hennes blick:

»Bry dig inte om den där dumma ateljern i dag, Malin! Res i stället med mig till Versailles.»

»Men, Henrik!» sade Malin helt perplex. »Hvad tänker du på?»

Han svarade hastigt, brådstörtadt, litet ansträngdt, med en ton, som han förgäfves sökte göra likgiltig:

»Jag reser hem i öfvermorgon.»

De gingo tysta ett par minuter, tordes inte se på hvarandra. Så sade Malin bara — sakta, underligt ödmjukt:

»Ja, låt oss då . . .»

Utän att tala vidare om saken, gingo de strax ut ur parken och Henrik vinkade otåligt till första droska de mötte, i det han tvärt ropade:

»Gare Montparnasse!»

I kupén satt en gammal herre med två halfvuxna flickor. — Malin drog halft omedvetet en suck af lättnad. Och för första gången på hela morgonen sågo de hvarandra helt in i ögonen och kommo båda till att småle.

»Sitter du bra?» frågade Henrik, i det han drog ned fönstret.

»Utmärkt.»

»Och fryser inte?...»

Hon skakade på hufvudet: »Inte det minsta.»

Mera sade de icke. Samtalet ville icke gå som förr emellan dem, och närvaron af dessa främmande människor, som icke förstodo ett ord af deras språk och icke hade ägnat dem den ringaste uppmärksamhet, föreföll dem bägge nästan som en välgärning.

Malin lutade sig tillbaka i sitt hörn och slöt ögonen — så orörlig, så passiv som möjligt, rädd för att förråda sig med hvar blick, hvar rörelse. Han skulle resa... Hela världen stod stilla vid detta enda faktum: han skulle resa...

Henrik satt med käppknappen tryckt mot läpparna lätt framåtlutad och såg envist ut på landskapet. Då och då kastade han en hastig blick på Malin, som icke en enda gång såg upp.

När han hjälpte henne ur vaggonen, behöll han ett ögonblick hennes hand kvar i sin och sökte möta hennes blick. Men hon höll hufvudet så djupt nedböjdt, att han blott såg hattbrättet och nedre delen af ansiktet med den lilla allvarsamt slutna munnen.

Då de kommo in i staden, började hon plötsligt prata — om ditt och datt — om människorna de

mötte, om gatorna och gatornas namn och om de små
afdelningar soldater de öfverallt stötte på . . .

De gingo öfver Place d'Armes: hon stannade och
ville nödvändigt in i slottet.

»Nej, inte ännu! Låt oss först äta frukost. Jag
har inte fått en bit i dag.»

Det var tidigt ännu och hos Vatel i Rue des
Réservoirs voro de så godt som allena.

Efterhand kom samtalet i gång: om Versailles, om
Paris, om fröken v. Pahlen och ateliern — bara lik-
giltiga och närliggande saker. Inte en enda gång be-
rörde någon af dem Henriks resa.

En herre, som Malin flyktigt kände från Martins
atelier, kom in. Han hälsade på henne — litet frågande,
förundradt, tyckte hon. Och plötsligt — i det hon djupt
böjde hufvudet till hälsning — rodnade hon starkt.

Henrik märkte också nyansen i den unge må-
larens hälsning. Han såg skarpt på Malin och frågade
tvärt:

»Känner du honom mycket?»

»Nej, inte något vidare...» Hon böjde sig så
djupt ned öfver sin dessert, att hon inte längre kunde
se, hvad som låg på tallriken.

Han reste sig upp — tvärt och så underligt otålig,
som han varit hela morgonen:

»Är du färdig, Malin? . . .»

Då de åter gingo förbi slottet, var det ingen, som
talade om att gå in. Tysta gingo de genom det breda
porthvalfvet ut på terrassen.

Ofvanför trapporna stannade Malin.

Där lågo slottsträdgårdens berömda terrasser, —

långsträckta, prydda med statyer och marmorvaser, burna af breda, ändlösa trappor — och nedanför dem de stora, spegellika dammarna, grå i den disiga luften, begränsade af parkens aflöfvade alléer. Allt var så stilla, så öde, så kyligt ensamt omkring dem.

Han hade börjat stiga ned för trappan och stod redan ett par trappsteg lägre än hon, då han plötsligt vände sig om och grep hennes hand.

»Malin!»

Hon spratt till och såg ned på honom. Och i samma ögonblick deras blickar möttes, förstod hon honom.

»Jag kan inte, Malin!» utbrast han lågt, häftigt, med en röst, som stockade sig. »Jag kan inte resa utan att säga dig det. Jag ville inte — det var icke min mening... Jag hade gifvit mig själf mitt ord på, att jag skulle behärska mig, låta dig vara i fred — med ditt arbete, menar jag...inte tvinga dig...»

Hon svarade inte. De hade bägge långsamt börjat gå ned för trapporna. Han höll ännu hennes hand i sin.

»Tycker du det var underligt, Malin, att jag — inte frågade dig?... Långt före detta, menar jag,» hviskade han lågt, oroligt ned emot henne.

Hon såg upp ett kort ögonblick.

»Var det då nödvändigt?» mumlade hon sakta, nästan ohörbart.

Han stannade — tordes inte riktigt draga henne intill sig här midt på den öppna stottsterrassen.

»Se inte på mig, Malin» — hans röst lät hes och sträf, han snubblade på orden. »Jag tordes inte, ser du... Jag visste, att det skulle vara mig omöj-

ligt att lägga band på mig, när jag blott engång sagt det. Hvad jag har längtat efter dig!...» slutade han i ett starkt utbrott.

De kommo in i parken. Icke en fläkt förnams och dimman hade efterhand blifvit tätare; höga och styfva reste sig på bägge sidor om dem de aflöfvade träden i Drottningens Allé. Så långt de kunde skönja sågs ingen människa — ingen utom dem föll det in, att en kylig och fuktig decemberdag promenera för sitt nöjes skull i parken vid Versailles.

Henrik hade dragit Malins arm in under sin och böjde sig nu djupt ned öfver henne:

»Har jag kanske inte varit rätt hänsynsfull emot dig, Malin? Kom ihåg, hur ensamma vi egentligen ha varit under dessa veckor — har jag väl någonsin låtit dig ana? ...»

»Ja, tusen gånger, Henrik!» afbröt Malin och såg honom skrattande in i ögonen. »Tusen gånger. Hvar dag — hvar timme.»

»Det är för det, att du är ovanligt slug!» Han skrattade också. »Jag medger, att jag en och annan gång har kysst din hand, i fall det är det du tänker på ...»

»Å, Henrik!» sade Malin med en hel värld af öfverlägsen erfarenhet i sin blick och röst.

»Du har rätt» — hans röst var plötsligt en helt annan, mycket låg. »Ett barn kunde naturligtvis begripa det ...»

Dimman var så tät, att man knappt kunde se de närmaste träden. Han såg sig hastigt omkring i den alldeles tomma allén och tog henne därpå plötsligt i

sina armar — icke dristigt eller våldsamt, utan nästan med ett slags öm varsamhet, som om hon varit ett litet barn.

Men då han — liksom frågande — böjde sig ned öfver henne och såg hennes ansikte tätt under sitt, blekt under det fuktiga, raknade håret och med de ömma grå ögonen halft skygga, halft hängifvet längtansfulla — då förmådde han icke längre bevara sin själfbehärskning. I samma sekund deras blickar möttes, slöt han henne fast intill sig, och hon kände hans mun mot sin i en lång och lidelsefull kyss. Då han åter tryckte sina läppar mot hennes, märkte han, att hans kyssar svagt besvarades.

Det hördes röster långt borta i dimman. Henrik sköt nästan häftigt Malin ifrån sig. Stel, med litet sänkt hufvud gick hon bredvid honom förbi ett par gamla damer, utstyrda med cityväskor och paraplyer, hvilka hela tiden tittade på dem från sidan. Först när de voro ett långt stycke ifrån dem, sågo de åter upp på hvarandra.

»Jag lofvar dig — det skall inte ske mera,» sade han långsamt, mycket bestämdt, och såg inte på henne, medan han talade. »Det duger inte. Därför var det jag ville ha väntat, tills du kom hem...»

Hon brast plötsligt i gråt:

»Å, Henrik — det kan ju vara en evighet!»

»Inte om du inte själf vill.»

»Vill?... Du kan väl förstå, att jag bara vill, hvad du vill.»

»Vill du då uppgifva dina studier, innan» — han tvekade, som om han ett ögonblick betänkte sig

på hvad han ämnade säga — »innan du ännu fått en enda tafla på salongen?»

Hon såg ned och svarade icke strax. Så förälskad hon var, insåg hon dock, att han icke riktigt var i stånd att fatta, hvad hans fråga innebar för henne.

»Kan jag då inte måla sedan . . .»

»Jo, naturligtvis. Så mycket du vill. Tror du jag är en tyrann?» Han drog henne återigen intill sig.

»Men bara hemma?» Hon såg oroligt upp.

»Naturligtvis. Kunde du själf tänka dig något annat?»

»Nej.» Malin slöt ögonen och böjde hufvudet. Hon hade en dunkel känsla af, att hon i detta ögonblick gaf bort sig själf — sitt innersta väsen, sina djärfvaste och käraste drömmar — för alltid, på nåd och onåd.

»Du tror ju, att jag älskar dig,» hörde hon hans röst tätt intill sitt öra — låg, öfvertalande, lidelsefull.

Hon svarade inte — smålog bara. Trodde? — nej, hon visste det! Och det var egentligen ingenting annat i världen hon nu brydde sig om att veta.

»Tror du det?» Han böjde hennes hufvud tillbaka och försökte se henne in i de nedslagna ögonen.

»Men . . . Men Henrik» — det gick som en blodbölja igenom henne: hon blef röd helt upp till hårästet. »Jag älskar dig ju . . .»

II.

XI.

»Nå, Malin lilla» — Mary Carter böjde sig fram öfver frukostbordet på Marieholm och tog emot den kopp värdinnan räckte henne. »Hur går det med din stora tafla: 'Före Bartolomeinatten'?»

»Å...» sade Malin undvikande. Hon snöt lille Niklas och betraktade med ångestfullt intresse, hur Ebba balancerade en af hennes finaste koppar på pek-fingret, medan hon drack.

»Det fattas dig kanske modeller?» frågade Mary igen på sitt litet korta sätt.

»Mig kan du få till '*le Balafre!*'» Henrik tog resolut koppen från Ebba, och ett tjut, som modern för den främmande tantens skull varit för feg att riskera, följde naturligtvis ögonblickligen. »Ärret kan du få placera hvar du vill» — skämtade han vidare — »jag skall nog se morsk ut...»

»Åja» — Mary lutade sig tillbaka i stolen — »du kunde väl på det hela taget inte duga så illa som modell för en despot.»

Malin reste sig raskt upp — litet bullersamt. Hon

tog sin bångstyriga flicka på armen och ville bära ut henne. Henrik sprang genast upp.

»Men Malin... Hur kan det falla dig in?»

De växlade en hastig blick — leende, tyckte Mary — i det han lyfte barnet upp på sin arm. Niklas och Agnes sprungo efter fadern och de båda damerna blefvo allena.

Malin hade åter satt sig ned. Hon lade bägge armarna på bordet och såg kusinen beslutsamt in i ögonen.

»Om du visste själf, hur orättvis du är mot Henrik, Mary...»

»Det var dumt af mig, du... Jag är ibland så irritabel. Man skall aldrig lägga sig i andras angelägenheter,» mumlade Mary ångerfullt, litet flat öfver sin häftighet nyss.

»Käraste du,» Malin skrattade — »det gör alldeles ingenting. Jag vet ju ändå, hvad du tänker, och så främmande för hvarandra ha vi väl ändå inte blifvit! Men det är bara det, att du rakt inte kan förstå, hur vi ha det.»

»Herre Gud, Malin — du kan då begripa, att det gör mig ondt att se dig gå på det här viset alltid. Antingen går du med ett barn eller ammar du ett...»

Malin svarade icke strax. »Det är ju så naturens ordning,» mumlade hon lamt.

»Fem barn på åtta år!» Mary var alldeles i uppror. »Du kan då inte inbilla mig, att du tycker detta är roligt.»

»Roligt?... När de bara äro friska, så...» Malin såg ned. Hon afskydde att diskutera detta ämne med

Mary. »I början var det förstås litet svårt, jag var så oerfaren och vi hade inte mycket råd... Nu... Jag har ju till och med amma åt den lille.»

»Du förstår mig inte, Malin» — Mary talade mycket allvarligt, nästan innerligt. »Jag tänker på dig själf — bara på dig själf. Inser du inte, att du på detta viset sätter till hela din personlighet?»

»Någon insats i lifvet måste man väl göra,» svarade Malin raskt.

»Men plågar det dig då aldrig,» — Mary tycktes inte höra på henne — »att du inte är i stånd att infria de löften, som du vet att du har gifvit dig själf och — — ja — din samtid? Eller är också själfva längtan, törsten att ge uttryck åt ditt väsen, din speciella begåfning — hvad skall jag säga — död hos dig?» slutade hon häftigt.

»Du uttrycker dig så högtidligt, så öfverspändt...» mumlade Malin. Hon skulle hellre dött än velat tillstå, att hon i verkligheten led under ett behof att arbeta, att måla, hvilket hon för det mesta måste kväfva.

»Naturligtvis måste man väl alltid offra något,» tillade hon sväfvande, filosofiskt.

»Något — ja. Men sig själf?»

»Sig själf? Så du talar! A propos — har du sett mitt porträtt af Agnes?»

»Ja. Det är rätt nätt.»

Malin blef röd ända upp i hårfästet och hade svårt att hålla tårarna tillbaka. »Rätt nätt!» — detta uttryck sårade henne i djupet af hennes konstnärsfåfånga. Men hon bemannade sig och sade hastigt med ett skratt, som icke lät riktigt naturligt:

»Du hade väl inte väntat, att det skulle vara ett epokgörande mästerverk?»

»Hur var det» — Mary vek långsamt ihop sin serviett och såg stint på Malin med sina stora, blå ögon. — »Hur var det, du var ju kamrat med Elly Alvarson i Stockholm?»

»Jo.» Mot sin vilja såg Malin ifrigt upp.

»Du har väl sett, att hon i år har fått *Mention honorable?* . . .»

Malin steg upp. Om hon hade sett det! »Naturligtvis,» sade hon — »naturligtvis vet jag det. Hon hade stor talang . . .»

»Ja, Carl Thomson brukar alltid säga — det är icke längre sedan än i vintras jag talade med honom — att när han var er lärare, var hon den bästa — näst dig.»

»Jaså» — Malin vände på hufvudet, hennes blick var skygg, halft glad, halft ängslig, inte så öppen som vanligt. »Mindes han verkligen mig ännu?»

»Vi tala ofta om dig,» sade Mary lugnt. »Han beklagar alltid, att det icke blef något af dig.»

»Å, det var ju så kort,» klippte Malin af samtalet litet nervöst. Henrik kom åter in genom dörren från salongen.

»När vill ni fara till Munkeboda? Skall jag säga till om ponyvagnen? . . . Eller vill Mary kanske cykla?»

»Nej, jag åker naturligtvis med Malin. Ja, för du rider väl inte längre?» vände hon sig halft medlidsamt till kusinen.

»Jo,» svarade Malin dröjande. I själfva verket

var det en evighet sedan hon hade suttit på en hästrygg.

»Men jag tror inte, att det är värdt — ännu...»

»Du kommer visst inte ihåg, min kära Mary, att det knappt är två månader sedan pojken föddes,» vände sig Henrik hetsigt, nästan utmanande till fröken Carter.

»Jo... jo visst. Jag kan naturligtvis mycket väl förstå, att det ännu är alltför tidigt för Malin att vara med om någonting...»

Det vore synd att säga, att Malin Skyttes tidiga förlofning hade väckt synnerlig glädje inom släkten — knappt ens hemma på Munkeboda. Hon hade — tack vare sina föräldrars ansträngningar och släktingars hjälp — fått den bästa uppfostran, som kunde fås i Sverige, hon talade perfekt engelska och franska, hon hade ovanliga anlag för målning: både i Stockholm och Paris hade lärarna berömt hennes arbeten och försäkrat, att hon ägde detta allena saliggörande, hemlighetsfulla, obestämbara, som skänker en konstnär adelsmärket och som den yttersta flit icke kan förläna. Och så skulle hon — Malin — hvars framtid man drömt sig så lysande, Malin — som borde blifvit antingen en stor konstnärinna eller gjort ett briljant parti — så skulle hon begravas uppe i ett norrländskt stationssamhälle med en extra jägmästare, som nätt och jämt hade hvad han behöfde och icke mer. Det var möjligt, att han, om Olof Stjernes ende son icke lefde, kunde få ärfva Marieholm, men, Herre Gud! — det var ju ändå ingenting att bygga på. Och så ung! Hon kunde ju ha väntat — åtminstone tills hon blifvit färdig att utställa något eller tills hon riktigt kommit ut i sällskapslivet

och sett andra . . . Moster Agnes och Onkel kände sig riktigt förolämpade — de hade väntat sig så mycket af Malins talang, hvilken de nästan tyckte vara deras egendom, och det var icke långt ifrån, att de ansågo Henrik Stjerne som en riktig förbrytare. Att han inte kunde låta barnet få vara i fred, när han inte hade mera att bjuda henne! I alla fall hade det då varit hans plikt att uppskjuta giftermålet, tills hon blifvit färdig med sina studier . . .

Hemma på Munkeboda tyckte de detsamma. Inte för det, att man där hade det minsta emot Henrik Stjerne — tvärtom, han var en bra karl, som nog skulle taga sig fram i världen. Och i Västra Göinge var man dessutom van att betrakta Stjernarna på Marieholm med en viss respekt. Där ansåg man det också nästan för säkert, att han med tiden kunde blifva fideikommissarie; den unge Nils Olof hade aldrig varit frisk, och det, att han nödvändigt ville bli militär med ett sådant hjärtlidande som han hade . . . Nå — ske Guds vilje! Karl Niklas och Eva Skytte böjde sig — inte ovilligt precis, men de hade dock helst sett, att hon fått bli någorlunda färdig med sina studier därnere i Paris, när hon nu äntligen väl var kommen dit. Det var ändå alltid liksom en borgen för hennes framtid — att hon kunde något.

Malin själf sade icke mycket. Hon uppställde inga villkor, hon hade ingen vilja — hon gaf med glädje sin framtid, det enda hon hade att gifva, åt den man hon älskade. Och hon älskade honom icke mindre för det, att han så hänsynslöst fordrade att få bestämma öfver bägges deras lif och så otåligt gjorde anspråk

på henne som sin egendom. Hon sade det öppet till Mary, när denna i sin uppriktiga indignation gick henne in på klingan: »Min framtid! Min konst! — Är du tokig? Tror du, att jag skulle ha hållit mera af honom, om han... om han... hade brytt sig om något annat än mig?» När Malin talade med andra, sade hon icke »älska».

Nu hade åtta år gått sedan den tiden. Malin hade »kommit mycket ifrån» sina släktingar och såg dem sällan. Hemmet och de många små barnen lade nästan alltid beslag på henne. Hon medgaf själf, att hon hade mycket litet tid att tänka på sina gamla förbindelser — till och med brefven från Mary och hemma ifrån Munkeboda fingo ofta ligga länge obesvarade. Men nu, sedan Henrik — något som ju under de sista åren varit förutsedt — verkligen efterträdit sin farbror på Marieholm och de åter flyttat ned till Skåne, skulle hon nog taga skadan igen: Niklas och Agnes läste redan för en småskolelärarinna, och åt de tre minsta hade hon både barnjungfru och amma. Hon hade också nu — redan första sommaren de bodde där nere — bedt Mary komma: det skulle bli så roligt att uppfriska alla gamla minnen, och det passade ju så utmärkt nu, då Elof under sommaren slagit sig ned i Löfsjö.

Löfsjö var en liten anspråkslös »klimatisk kurort» i närheten af Marieholm, för hvilken Henrik mycket intresserade sig. Jorden hade fallit starkt i värde uppåt norra Skåne, och trots de många underlydande torpen var det, på grund af den ständigt tilltagande emigrationen, både svårt och dyrt att skaffa tillräcklig arbetskraft. Henrik Stjerne var långt ifrån någon öfverdådigt

skicklig landtbrukare, icke heller uppfostrad till det; han hade beslutat att göra hvad han kunde för skogen, som ännu, trots den siste innehafvarens penningeförlägenhet, var ganska sparad, och för resten lägga sig på boskapsafvel och mejerihandtering. Bränneri, som annars fanns på alla större gårdar i trakten, hade man aldrig velat veta af på Marieholm. Kunde emellertid Löfsjö bära sig som rekreationsort — och luften var ju för den sakens skull precis lika bra som i Småland — så kunde det ju kanske bli ett slags inkomstkälla. Tomterna kunde stiga och man kunde få bättre afsättning för gårdens produkter. Naturligtvis — nog kunde man lefva på Marieholm alltid, men inte fick det vara så storartadt som förr i världen.

Malin var glad att få komma hem till Skåne. Hon hade aldrig trifts i Norrland. Som hon ibland, när de kommo från en eller annan skrytsam bjudning på de stora sågverken, sade till sin man:

»Jag kan inte tåla champagne till biff!»

»Hvad menar du med biff?» frågade då Henrik skrattande. Ingenting roade honom så som Malins nyckfulla sätt att uttrycka sig.

»Allt,» svarade hon tragiskt — »utom champagnen förstås! Fabriksmöblerna med sidenöfverdrag, förgyllningarna, takmålningarna och... och...»

»Och den afskyvärda Magdalena på staffliet i salongen! Hon såg ut som nyslaktadt kalvkött.»

»Gräslig!» Malin bara skakade på hufvudet. »Såg du riktigt på den? Det trodde jag dig knappt om... Jag ger hela herrskapet Walléns elegans för en enda af de gamla hederliga mahognystolarna hemma på

Munkeboda. Och så skall jag till på köpet vara 'du' med hela bunten!»

»Generar det dig?» frågade Henrik torrt.

»Inte det minsta. Hur kan du tro? . . . Men jag tycker . . . Det är kanske dumt af mig, men jag tycker ändå liksom att du och jag vore värda litet bättre societet.»

»Herre Gud, när jag nu inte kan skaffa dig bättre!» Han kunde inte hjälpa det, men han blef litet nervös, när hon var i sitt »markisinnehämör», som han spefullt brukade kalla det. »Du längtar naturligtvis efter en eller annan världsberömd konstnär, som kunde läsa Swinburne och Baudelaire högt för dig, när jag var ute på skogarna. Eller måla ett porträtt: '*La dame en blanc*' eller '*la Baronne de S.*' . . .»

»Å, tyst, Henrik — tala inte om det! Det vore alltför förtjusande!»

»Min lilla vän,» svarade Henrik mycket blidt — »du kan slå dig i backen på, att jag tålde inte den där herrn ett ögonblick innanför mina dörrar.»

»Nej, men brukspatron Wallén, som proponerade du med mig i kväll,» retades Malin.

»Tusen gånger hellre!» sade Henrik med öfverdrifven värme. »Jag hade inte något emot att ha honom här en månad.»

»Men det hade jag,» afklippte Malin plötsligt energiskt den öfverflödiga diskussionen. »Mycket. Och du tror väl inte heller, att jag vill ha din hyperlitteräre Adonis med Baudelaire i bakfickan? Gud bevara mig väl!» Hon stod litet och såg på honom, därpå skakade hon sakta på hufvudet:

»Det är mig alldeles obegripligt — men du har anlag för svartsjuka.»

Hon menade, hvad hon sade: det var henne verkligen komplett obegripligt. Hon visste med sig, att hon var öppen som en dag: det fanns icke en vrå af hennes själ, icke en episod af hennes lif, som Henrik icke kände. Det visste han också; han hade under hela deras äktenskap aldrig någonsin haft den minsta anledning till jealousy, och ändå — han försökte aldrig ens neka till det — var han svartsjuk. Det var väl för det, att han i umgänget med sin hustru beständigt hade en förnimmelse af, att det hos henne alltjämt fanns något oupptäckt, något ouppodladt — en *terre vierge*, som han aldrig skulle beträda, ett hemligt djup, som han icke kunde pejla, en gömd skatt, som han icke kunde lyfta. Hon tillhörde honom så fullt och helt som någon kvinna kunde tillhöra en man, och likväl var det, som om han aldrig kunde komma henne nära nog. Men just denna passionerade åtrå att i allt högre grad äga henne, var den ständigt spirande vårbrodden i deras kärlek, som hon å sin sida på tusen sätt förstod att gifva näring.

Malin själf var emellertid heller inte fri från att vara ytterst ömtålig i allt som angick deras inbördes förhållande — men hon lät honom aldrig ana det. Hon var alltid frimodigt öppen, oskyldigt, likgiltigt säker, nästan vårdslös, som om det vore otänkbart, att något, som kunde förminska hans ömhet, någonsin kunde komma emellan dem. Men blott hon det ringaste märkte, att en kvinna — genom sitt yttre eller på

något annat sätt — tilltalade honom, satte hans fantasi i rörelse, var hon genast på sin vakt, beredd till kamp. Hon hade ett visst nonchalant, ironiskt sätt att liksom bit för bit krossa den andra — analysera och exponera henne, tills glansen ohjälpligt gick af henne, att göra henne banal, omöjlig. Med en instinktiv, aldrig svikande säkerhet gissade hon de damers svaga sidor, hvilka kommo i hennes väg, och hon gjorde sig inte samvete af att peka på dem — vårdslöst, i förbigående, som om det knappt vore mödan värdt: Henrik hade naturligtvis själf redan sett det . . .

Elof Hellwer hade Malin under alla dessa år ej träffat en enda gång. Han hade slagit sig ned som läkare i Göteborg, och om somrarna, när han tog sig ferie, reste han mest utomlands. Till nyåret brukade han regelbundet sända Stjernes ett par visitkort, en uppmärksamhet som de på liknande sätt besvarade — det var den enda egentliga direkta förbindelse, som sedan Malins giftermål existerade dem emellan. Men genom Mary och andra bekanta hörde hon ofta från honom och visste, att han började få ett ansedt namn som ovanligt framstående fruntimmersläkare.

Hon kunde inte hjälpa, att hon gladdde sig öfver, att han i sommar valt att vistas i Löfsjö. Dels för det, att det var till stor fördel för ortens renommé — naturligtvis! — men också för det, att hon verkligen längtade att träffa honom igen, var en smula nyfiken att se . . . Var det, för det han visste att Mary skulle komma hit eller . . . Ånej! inte kunde det väl vara för hennes egen skull! — Han hade anländt först en

af de sista dagarna i förra veckan och ännu icke aflagt visit på Marieholm.

Mary hade Malin ju ofta träffat under sina nästan årliga korta besök i Stockholm — Runefors var såldt till ett bolag, så att till Norrland kommo Carters icke mera. Malin bodde emellertid alltid, när hon var i staden, hos sin svärmor, och fastän hon naturligtvis mycket ofta var hos moster Agnes, var hon alltid så upptagen af museumsbesök, teatrar, bjudningar och butiker, att hon liksom aldrig fick riktigt tid att tala förtroligt med Mary. De hade för resten heller icke någon synnerlig lust till förtroenden någon af dem. Mary var vänlig, men alltid stilla ogillande, i synnerhet när Henrik också var med. Dessutom hade hon så många slags intressen nu för tiden — filantropiska, vetenskapliga, litterära och andra. Malin fick intryck af, att hon var ledamot i alla föreningar i Stockholm och mest tillbragte sin tid på möten. Sällskapslifvet hade Mary aldrig varit synnerligen intresserad af; hon fann det »tomt och ihåligt», försäkrade hon själf, och hade egentligen aldrig trots sin skönhet och rikedom varit vidare firad. Angående sitt förhållande till Hellwer yttrade hon sig aldrig, men just för den skull misstänkte Malin, att hon, åtminstone genom bref, stod i närmare förbindelse med ungdomsvännen. Att hon en tid varit kär i Elof var Malin nästan viss på, men då Mary aldrig gifvit henne något förtroende i den vägen, tordes hon naturligtvis inte komma fram med så mycket som en gissning. Hon hade icke ens — af ett slags finkänslig aktning för någonting, som hon instinktmässigt kände att hon icke fullt kunde förstå — någonsin

sagt till Henrik, hvad hon trodde i den vägen. Hon hade en känsla af, att förhållandet mellan de båda var egendomligt sammansatt — kanske ännu ouppklaradt — och att hon själf, mot sin vilja, spelat en roll däri.

XII.

Nästa dag kom doktor Hellwer på visit. Malin var tillfälligtvis ensam hemma, då han blef anmäld. Hon stod ute på den stora verandan utåt trädgården, i skuggan af vinlöfsspalier, och ordnade blommor; efter en minuts betänkande lät hon jungfrun bedja doktorn vara god och stiga ditut.

»God dag, Elof» — hon gick ett par steg emot honom öfver de sneda solstrimmorna på stråmattan — det hängde ännu ett par vattendroppar på handen, som hon räckte fram emot honom. »Så rysligt roligt...»

Elof Hellwer hade blifvit ännu magrare, och den skarpa blicken bakom pincenez'en hade under hans stora praktik som läkare, fått något visst fixerande, forskande. Hjässan var nu nästan helt och hållet kal, men — Malin såg det vid första ögonkast — hans utseende hade dock på det hela vunnit. Fin och soignerad hade han alltid varit, nu gaf han ett ytterst distingueradt, nästan förnämt intryck.

»Min lilla Malin» — han tog något forceradt hjärtligt, men utan minsta tecken till förlägenhet bäge

hennes händer i sina. »När man ser dig, skulle man inte tro, att det verkligen är så längesedan...»

»Det skall naturligtvis vara mutor för det du inte kommit hit strax!» Malin skrattade. »Du vet, hur svag jag alltid varit för komplimanger.»

Elof slog sig ned i en af korgstolarna vid bordet och Malin frågade, om han ville ha en kopp te. Mary kom visst strax. Eller kanske hellre rödvin och sodavatten? . . .»

»Tack,» han ville mycket gärna ha en kopp te. Det var länge sedan han hade fått något så godt som hon och Mary brukade laga . . .

Det blef en paus. Ebba och Erik lågo och rotade i sanden utanför trappan. Malin undrade, om de möjligen skulle vara i humör att hälsa snällt, eller om det vore fördelaktigast att inte störa dem . . .

»Är det dina båda näst yngsta?» Malin kunde höra, att han ansträngde sig för att låta vänlig och intresserad.

»Ja,» sade Malin. »Lille Henrik är ju inte mera än två månader. Du kan se hans vagn i lusthuset bredvid flickan...» Hon visade med handen och Elof vände pliktskyldigast på hufvudet.

»Och de äro allesammans friska och duktiga?»

»Ja, Gudskelof. Agnes växer ju litet fort, men annars så...»

Ämnet om barnen var uttömdt. Elof sökte redan efter ett nytt.

»Din man är inte hemma? . . .»

»Jo.» Malin kunde inte förstå det tvång, som omärkligt kommit öfver dem båda. »Han skulle blott

visa Mary det nya skolhuset — du vet, hur intresserad hon är af sådant.» Hon var glad, att hon hade sina blommor att sysselsätta sig med — hon satte dem långsamt tillhoppa, en för en, och iakttog omsorgsfullt effekten af de olika färgsammanställningarna.

Elof började förstulet iakttaga henne: hon var sig verkligen märkvärdigt lik — nästan ännu sådan som då han såg henne den där söndagsförmiddagen i Rue de Vaugirard. Naturligtvis hade hon blifvit en smula fylligare och fått ett par små veck i ögonvråerna, men det klädde henne nästan. Annars så . . . Sättet att föra hufvudet litet bakåt, så att hakan syntes dubbel och de där mjuka, liksom smekande rörelserna med händerna, när hon handterade blommorna, hade hon ännu kvar . . .

Malin slog plötsligt upp ögonen, och mötte hans, som dröjande, allvarligt, nästan undersökande hvilade på henne. Hon blef litet röd och började hastigt med handen sopa ihop blomstjälkar och affall.

»Du sitter väl och längtar efter teet — det är en rätt lång promenad ända från Löfsjö. Jag är en dålig värdinna.»

»Men, kära Malin . . .»

»Ebba! Spring ut och bed Lina taga in det lilla tebordet med fyra koppar. Det står visst redan i ordning . . . Tror du, att du kan det? . . .»

Ebba kom in på verandan. Hon höll pek fingret i munnen och såg med stora ögon skyggt, litet fientligt upp på den främmande, som med ett tvunget leende räckte ut handen emot henne.

»Hvad hon är lik dig,» mumlade Elof med en viss rörelse.

»Ja, det säga alla.» Malin såg ömt på sin dotter och försökte dölja, hur stolt hon var öfver henne med ett strängt: »Nå, Ebba — nig nu vackert för farbror!»

Ebba var som en pil utanför verandan: »Hvar är Lina, mor? . . .»

Den svaga modern tordes inte af fruktan för nederlag insistera vidare på nigningen. »I köket, naturligtvis,» sade hon bara. »Skynda dig.»

Ebba flög strax rundt om hörnet. Den knappt tvååriga Erik tultade efter så godt han kunde.

»Du tycker naturligtvis, att de äro rysligt illa uppfostrade?» frågade hon halft ödmjukt, halft skratande. De grå ögonen voro sig så precis lika som förr i världen.

»Å,» sade Elof sväfvande. Han hade hela tiden tänkt mera på modern än på dottern.

Någon gnolade på en visstump i salongen. Mary kom ut i cyklekostym, fläktande sig med den lilla jockeymössan. Hon blef stående på tröskeln, då hon såg Elof, som strax reste sig upp.

»Har du varit här länge?» frågade hon litet tvärt. De skakade hand.

»En kvarts timme, tänker jag. Så rask och duktig du ser ut, Mary . . .»

»Elof har fullständigt förfallit till uteslutande läkarekonversation,» sade Malin på sitt själfsvåldiga sätt. Hon ordnade kopparna på det låga tebordet, som Lina nyss burit in. »Med mig har han inte talat om annat än om mitt eget yttre och barnens hälso-

tillstånd.» Hon räckte honom en kopp — han såg i hennes leende ögon, att hon var glad öfver att se honom igen.

»Du är orättvis — tack, inte grädde, om jag får be! Kommer du inte ihåg, hur förtjust du blef öfver komplimangen!»

Stämningen hade blifvit friare, liksom mera naturlig, sedan Mary kommit in. Och nu stod också Henrik i dörröppningen — stor och bred med den korta grå jackan uppknäppt öfver bröstet och den hvita linnekasketten i handen.

Elof måste lofva att stanna till middag. Här på rama bondlandet var det sannerligen ingen mening med tevisiter . . .

»Ni vet, jag är för svag att göra motstånd» — han talade till Malin men såg på Mary — »ni båda ha ju alltid kunnat linda mig om ett finger . . .»

Mary rodnade af nöje. Hon reste sig, smärt och rak i den korta mörkblå cheviotskjolen, som föll tätt åt höfterna — bröstet höjde sig kraftigt i den lätta, lediga sidenblusen. Ansiktet såg så friskt ut under det blonda, högt uppstrukna håret.

Som hon stod där bredvid det lilla eleganta tebordet, hvars myckna silfver strålade i solskenet, var hon mer än både vacker och ståtlig — hon var, hvad hennes far skulle ha kallat *highbred*.

»Gud vet, hvarför Elof inte kan besluta sig!» tänkte Malin alldeles ovillkorligt för sig själf. »Det är ju klart som dagen, att hon ännu bryr sig om honom.»

Hon gaf icke akt på, att Hellwers blick långsamt

åter flyttade sig från Mary till henne själf. Hon tog sig också bra ut som hon satt där — ljusklädd i den ljusfläckiga, rörliga skuggan af vinlöfsrankorna — med hufvudet starkt tillbakalutadt i den högryggiga korgstolen, bägge händerna på armstöden och de smala, hög-
vristade fötterna korslagda på mattan.

Därpå kom Elof med den oundvikliga frågan, som Malin — och ännu mera Henrik — alltid afvaktade med en viss obehaglig spänning:

»Har du egentligen någon tid till att måla nu för tiden?»

Henrik reste sig litet tvärt upp:

»Det är bäst, Malin, att du så godt först som sist visar Mary och Hellwer dina skisser,» sade han med en stämma, som skulle vara skämtsam, men hvars något barska klang de litet hvar uppfattade. »Du får inte fred förr ... En retrospektiv utställning tror jag att det kallas ...»

Malin reste sig genast upp. Hon hade blifvit litet röd och slog icke upp ögonen, då hon svarade:

»Gärna ... Men» — hon vände sig till mannen och hennes stämma blef plötsligt bönfällande — »du går väl då också med, Henrik?»

»Naturligtvis.» Han höll artigt salongsdörren öppen för Mary.

»Låt mig först få fatt på Lina, så att inte de små slå i tu kopparna här ... Nej, Erik — bara en kaka ...»

Malin var helt nervös, när hon gick genom rummen till »ateljern», som Mary strax hade funnit på att

säga. Hon öppnade dörren och bad dem litet skyggt stiga in.

Det var ett stort, högt hörnrum med fyra fönster, längst bort i andra ändan af våningen. Då det under vintern var rätt svårt att få uppvärmdt, hade det under den förre ägarens tid nästan alltid stått så godt som obegagnadt, men Malin hade strax — för ljusets skull — gjort det till sitt och Henriks hvardagsrum. Det gaf närmast intryck af att vara ett slags bibliotek med många — mest gamla — böcker i breda, låga reoler, öfver hvilka hängde taflor: kopparstick, litografier, raderingar och målningar i olja och vattenfärg. De flesta föreställde interiörer eller voro porträtt af historiska personer, och bland dessa funnos äfven en del fotografier och några få miniatyrpasteller. Möblerna voro från början af århundradet, af mörk mahogny, inlagda med ljusare träsorter, hvilka julimonarkiens och det andra kejsardömet smak under de föregående decennierna utträngt ur sällskapsrummen, men hvilka nu kommit till heders igen. Ett stort, bronsbeslaget skrifbord stod vid ett af fönstren, och vid ett annat ett staffli, med en målarelåda i den breda fönsterkarmen. Golfvet var efter gammal svensk sed helt enkelt hvitskuradt och mestadels obetäckt — blott här och där lågo mindre, brokiga mattbitar och framför den kolossala kakelugnen, mellan två högryggade länstolar, ett stort björnskin. Midt på den breda kaminhyllan stod en aflång gammaldags kristallskål med vilda blommor.

»Å, Malin» — Elof såg sig omkring — »om jag såge detta rum på Kap skulle jag veta, att det var ditt.»

Både Henrik och Mary sågo hastigt på honom från hvar sitt håll — Henrik med en viss harmsen ironi; Mary förvånad, illa berörd, med liksom en ångestfull förebråelse i de stora, blå ögonen.

Malin gaf icke akt på någon af dem. »Det säger Henrik också!» skrattade hon nästan triumferande. Den ömma beundran i hans stämma dref blodet upp i hennes kinder och kom hennes ögon att lysa.

»Nu ska ni se mina skisser» — hon hade plötsligt blifvit ifrig, i godt humör och bredde teckningar och utkast i olja ut öfver möblerna. »Ni förstår — jag har ju så rysligt liten tid, och inte har jag ju lärt mycket heller...»

»Det är ju 'stor' konst,» sade Mary ironiskt, litet bittert — hon höll ett par utkast framför sig.

Malin märkte icke förändringen i hennes sätt.

»Ja» — hon smålog halft blygt men själaglad öfver att äntligen engång få visa och tala om sina stackars ofulländade arbeten — »jag vet nog, att jag borde hålla mig till blomstermålning och små beskedliga interiörer. Men om ni visste, hur tydligt jag ser det för mig — det riktigt kliar i fingrarna många gånger... *C'est plus fort que moi!*» hjälpte hon sig med ett litet forceradt skratt.

»Det där... det är skisserna till 'Före Bartolomeinatten'. Jag vet precis, hur det skulle vara — grupperingen, mise-en-scènen, menar jag... Solstrålarna genom fönstren i Notre Dame och de orörliga, bleka vaxljusen omkring altaret i bakgrunden. Och Henrik af Navarra likgiltig, pojktigt och ändå öfverlägset *blagueux* vid sidan af bruden, som föraktar honom...

Hennes ansikte öfver valoiskragen — hennes stolta mun och klara, litet fräcka ögon ... Kan ni se? ... Och så midt för dem hertigen af Guise — *en face* — hotande, blek, med ärret öfver tinningen och ögonen ... hans ögon, när han ser på den trolösa Margot ...»

»Det är ju en mycket dramatisk situation,» sade Mary kallt, tvunget, oförstående. Malin hörde henne icke — hon hade nu kommit riktigt i tagen.

»Och här, ser du ...» hon vände sig instinktmässigt hufvudsakligast till Elof, liksom om hon hos honom vore mest säker på sympati. »Detta — det är ... det är» — hon stammade litet, så ifrig var hon — »Carl IX:s besök hos Coligny. Han lyfter det blodiga sidentyget upp emot sitt ansikte — ni minns nog: *Quoi, c'est là! Le sang, le véritable sang de ce fameux amiral!* ...»

Öch där! ... Det är så litet utfördt, men ni kan nog se, hvad det skall vara» — ingen kunde se det minsta utom att det var två figurer, en manlig och en kvinnlig — »det är Elisabeth af Valois, som mottages af Filip II. Hennes bleka, resignerade vanmakt — hans kalla, orörliga likgiltighet. Men så ... jag har inte lyckats — men det skulle vara ett uttryck i hans ögon, då han ser ned på henne, som om han värderade henne ... *En connaisseur de femmes, vous comprenez...*» När Malin blef riktigt ifrig öfver sina arbeten talade hon alltid franska, liksom i ateliern hos *le père Martin*.

»Maria Stuart och Frans II vid schackbordet. Se, hur han faller ihop, hur tungt hufvudet ligger i

hans hand och med hvilket oförställdt, förvånadt förakt hon ser ned på honom . . . »

»*Il est mort de Marie Stuart*» läste Elof högt titeln, skrifven med blyerts under skissen.

»Det är Catherine de Medici, som rådslår med Anjou. Det är det enda jag själf är någorlunda nöjd med. Hennes borgerliga, tärda och uttryckslösa ansikte under den svarta hufvudbonaden — det är icke banalt, säg?» Hon såg upp frågande, hungrig efter en smula beröm.

»Det är utmärkt — kraftigt i teckningen liksom alltsammans — fullt af karakter och fantasi» — Elof höll det ut framför sig och klämde ihop det ena ögat.

»Det är fasligt, hvad 1500-talet måtte intressera dig» — Marys röst var så där obehagligt torr, som den ibland kunde vara. »De äro ju alla från precis samma tid . . . »

»De äro också närmast tänkta som en hel följd illustrationer: *Les enfans de Henri II*. Det är en gammal idé — jag fick den redan i Paris och satte mig in i den tidens *décor*. Sedan har jag läst så mycket om de människorna . . . Böcker kan man ju alltid få,» slutade hon med en half suck.

Henrik hade stått med händerna i fickorna och sett öfver sin hustrus axel på skisserna — intresserad: i själfva verket beundrade han högre än någon annan Malins omiskännliga och kraftfulla, om än naturligtvis outvecklade talang. Nu vände han sig om — litet tvärt — och gick fram till ett af fönstren.

»Det är i alla fall synd» . . . Elof afbröt sig. Han hade också gifvit akt på Stjerne.

»Det är synd att vara inne en sådan vacker dag!» Malin gömde åter — nästan brådskande — sina skisser. Hon hade med ens blifvit så underligt stilla, liksom förlägen. »Skulle vi icke gå en tur i parken före middagen? — Upp på liden — där kan man se nästan ända till Finja sjö. Hvad tycker du, Henrik?» Hon vände sig till mannen. Hennes röst hade ett så eget tonfall, nästan som om hon bad om förlåtelse.

»Jo, det är ju en god idé.» Han kom åter fram till dem. »Så vida inte Mary är trött efter cykleturen? ...»

»Inte det ringaste. Om jag bara får byta om klädning, så ...»

»Detta är alltså ditt allra heligaste?» — Elof vände sig ännu engång i dörren och såg dröjande in i rummet.

»Mitt och Henriks,» svarade Malin raskt. »När vi äro ensamma om kvällarna, sitta vi alltid härinne.»

Stjerne, som gick ett par steg förut med Mary, vände sig om vid ljudet af sitt namn. Hans ögon mötte en sekund Malins i en hastig, halft ironisk blick.

XIII.

»Nå, Malin» — Henrik stod i skjortärmarna och drog upp sin klocka, hans hustru kom i peignoir och med bara fötter in från barnkammaren. De talade nästan hviskande för att icke väcka lille Erik, som ännu låg inne i deras eget sofrum.

»Nå, Malin — tror du att Mary kan trivas här?»

Malin svarade icke strax. Hon öppnade det bortersta fönstret på glänt och frågade ängsligt:

»Männe det kan skada honom, om jag låter det stå litet? Det är en grufligt varm natt.»

»Pojken? Inte det minsta...»

Malin slog sig ned på puffen vid fönstret. Natten var mörk och kvaf. Inne i rummet lyste nattlampan svagt och sömnigt under en blommig kupa af matt glas.

Henrik lade uret på bordet och kom bort och satte sig bredvid henne. »Nå?» sade han för tredje gången — ironiskt. »Tror du, att det blir en treflig sommar?»

»Henrik,» hyiskade Malin bedjande med handen mot hans knä. »De ha ju ändå alltid varit mina bästa vänner...»

»Jaa» — han drog på det. »Jag tror nog, att de hålla af dig, hvar på sitt vis . . . I synnerhet Hellwer,» tillade han litet bryskt.

Malin slöt ögonen och smålog svagt. Hon låtsade inte höra.

»Hvad sade Mary, sedan jag hade gått?» frågade han efter en stund.

»Hon chikanerade mig naturligtvis för ungarna!» svarade Malin och skrattade. »Jag är nu så van vid det, att det inte gör det minsta intryck på mig. Det var värre på den tiden, då det till på köpet hette: 'Och tänk, hvad det skall kosta att uppfostra dem alla sedan' . . .»

Henrik skrattade också — hånfullt och inte riktigt naturligt. Han afskydde släktingarnas inblandning i deras privata förhållanden, och Marys uppriktiga beklagande af Malin, hvilket hon knappt brydde sig om att dölja, irriterade och sårade honom alltid mer än han ville, att någon skulle märka. Malin själf tog det, som hon sade, »mycket lätt».

»Jag tyckte allt, att Mary var en smula konstig i dag,» började han igen. Och därpå tvekande: »Tror du verkligen det kan vara något emellan dem? . . .»

»Det tror jag alldeles säkert,» svarade Malin energiskt. »Det har det varit så länge jag minns . . .»

»Hvad hindrar dem då?» Han såg henne in i ögonen.

»Hvad vet jag! . . .» Men hon kunde inte hjälpa, att hon sänkte ögonen under hans blick.

»Men jag vet det,» mumlade Henrik. »Jag har

alltid vetat det. Om jag inte tar fel, har Mary också för längesedan upptäckt det.»

»Dumheter, Henrik!» Malin försökte tala så ogeneradt hon kunde. »Det var på den tiden. Det har han glömt för länge sedan.»

»Tror du?» sade Henrik skeptiskt. Han reste sig upp och blef stående bredvid henne med händerna i byxfickorna och såg tankfullt genom fönstret ut i mörkret, i det han hvisslade dämpadt — långdraget.

»Jag kan inte säga, att jag tycker det här dramat skall bli vidare trefligt att se på!» utbrast han plötsligt kort i halft föraktlig, halft irriterad ton.

Malin skrattade lågt. Hon gick fram till toalett-bordet och började långsamt taga nålarna ur håret.

»Du brukar säga, att jag har fantasi! Du skulle höra dig själf! Får jag fråga, om jag också skall spela med? ...»

»Vore inte du, blefve det väl inte något drama att tala om,» svarade han buttert.

»Vet du hvad, Henrik» — Malin vände sig emot honom, håret låg utslaget öfver hals och skuldror. »Jag kan inte hjälpa, att jag... om du har rätt, förstår du... Det liksom gör en yngre i alla fall...»

»Jag har länge misstänkt, att det var det stimuleringsmedel, som damer i allmänhet satte mest värde på, men att du...»

»Jag! Som om jag vore en hårsman bättre än andra i den vägen. Snarare sämre.»

Hon drog kammen ett par gånger genom det långa håret och med nedböjdt hufvud, utan att se upp, sade hon långsamt:

»Jag vet inte riktigt — när man ser dem båda tillsammans... Man får liksom lust att vara med om allt det där engång till.»

»Och det sitter du här och anförtrot mig! Helt frankt.»

»Det vore väl värre, om jag anförtrodde det åt någon annan.» Hon flätade ihop håret och kastade det med en skakning af hufvudet tillbaka öfver skuldran.

»Men — tyvärr! Det är visst bara något du inbillar dig.»

»Och du skall kallas Marys bästa vän!»

»Det är jag...» Hon blef sittande ett ögonblick — tankfull, villrådig. Hur i all världen skulle hon kunna förklara för honom — för någon kari — att hon höll innerligt af Mary, att hon unnade henne all världens lycka, men... En mans tankar, hans längtan, hans hjärta, som hon hade ägt — nej! Frivilligt afstod man icke från sådant — det gjorde ingen kvinna i världen. Hon ville icke medvetet göra något för att draga honom till sig, och om han nu verkligen skulle glömma henne för Mary — naturligtvis skulle det glädja henne, men... men det skulle i alla fall såra henne bittert. Det vore ju nästan som att förlora ett stycke af sig själf — den sista biten af ungdom.

Hon reste sig upp från stolen, kastade otåligt kamkoftan af sig och sade i trött ton:

»Herre Gud, att vi kunna sitta här och tala om sådana dumheter! Som om man inte hade annat att tänka på...»

Den lille minste grymtade inne från ammans rum. Malin öppnade försiktigt dörren och tittade in.

»Gå nu och lägg dig, Malin. Du sofver ju aldrig...
Och med bara fötter...»

»Jag kan inte tåla att höra honom pipa. Hon sofver då också som en sten, den Olivia! Bara någon af dem rör sig, vaknar jag strax.»

»Ja, det skall Gud veta...»

»Du,» sade Malin plötsligt blygt. Det hade gått en lång stund och Henrik höll redan på att somna, men hon låg och såg rakt framför sig med alldeles vidöppna ögon. »Du — var det verkligen din mening, att, om jag bad dig, du ville stå modell för mig som Guise?»

Han vände sig om: »Men Malin,» sade han yrvaket, förvånad och ogillande.

»Å, jag vet, det är nästan dårhusmässigt af mig» — utbrast hon plötsligt i en lidelsefull hviskning. »Jag kan ju ingenting och jag duger ju inte till någonting. Men när jag nu ser dem framför mig» — hon reste sig upp på armbågen.

»Malin, då...» han drog, liksom beskyddande, hennes hufvud intill sig. Nog visste han, att hon gick och tänkte på sådant ibland — de stora dukar hon skulle ha målat — men att hon kunde vara till den grad upptagen af ett ämne, det hade han ändå inte tänkt sig.

»Jag vet ju, att jag aldrig kommer till att måla så mycket som ett veck i Margots klädning,» mumlade Malin — hon skämdes plötsligt för sig själf — »och jag skulle naturligtvis genast stupa för tusen tekniska svårigheter, men... Ser du, jag kan liksom inte låta bli att tänka på, hur en sådan stor tafla kunde se ut...»

Om en stund sof Malin lugnt med handen på Eriks lilla korgsäng, som stod intill hennes egen. Men Stjerne kunde icke på länge falla i sömn igen — icke på flera timmar.

Sedan isen väl blifvit bruten, kom Hellwer ofta till Marieholm. Nästan hvar eftermiddag hände det, att än det ena än det andra af barnen andlöst störtade in och berättade, att de hörde farbror Elofs cyklocka i alléen. Och till slut föll det af sig själf, att man väntade på honom med teet.

I det hela såg det ut — till och med Henrik kunde knappt märka annat — som om han blott kom för Marys skull. De voro nu — som i gamla dagar — nästan beständigt tillsammans: företogo cykleutflykter i grannskapet, promenerade, diskuterade och läste högt tillsammans — »aldeles som förr i världen», påstod Malin. Till henne talade han däremot sällan direkt, och då vanligtvis blott om hvardagliga och likgiltiga ting. De voro så godt som aldrig allena och han tycktes snarare undvika än söka hennes sällskap. Och ändå — ändå hade Malin, och hade haft det sedan första dagen hon återsåg honom — en instinktiv förmimelse af, att hon ännu icke förlorat sin gamla plats i hans hjärta. Hon kände på sig, att när hon var i rummet, visste han, till och med om han ej följde henne med ögonen, allt hvad hon företog sig, och hon hade ett par gånger gifvit akt på, att han afbröt och kom af sig i samtal, då han oförmodadt hörde hennes röst — om det så bara var till pigorna eller barnen hon talade. Likaså kunde hon på en viss hastig, skygg

blick öfver pince-nez'en — en blick, som hon så innerligt väl kände igen sedan gamla dagar — märka, när han fann henne söt, vacker, graciös. Och ovillkorligt vänjde hon sig till att söka och nästan längta efter den där blicken.

Henrik tycktes emellertid helt och hållet ha öfvervunnit sin första misstämning öfver Hellwers ankomst. Under de upprepade besök, som Malins barndomsvän och lärare gjorde i huset, var han icke endast en artig värd — han var kordial, gemytlig och förtrolig, gjorde sig tydligen möda att slå in i samma ton, som från gammalt var rådande mellan de tre forna kamraterna. Han såg, att deras sällskap roade Malin, att det kom mera fart och lif öfver hennes konversation, mera omväxling och — som hon själf brukade säga — »spänning» öfver deras hemlif. Och det — det unnade han henne af hjärtat. Ty här i Västra Göingehärads ödemarker, så väl som i det öfverbefolkade och ytligt kultiverade norrländska sågverks- och stationssamhället hade han emellanåt en tryckande förnimmelse af, att det i det bundna lif de förde egentligen skedde Malin litet orätt — eller att hennes vänner åtminstone alltid uppfattade det så. Och på sätt och vis — trots det han för egen del fann föga nöje i middagar och supéer samt obetingadt föredrog att behålla sin hustru helt och hållet för sig själf — var den fullkomliga bristen på egentligt sällskapslif i trakten äfven honom en saknad. Ty han tyckte i alla fall om att se Malin — hans egen Malin — häfda sin plats i den krets, för hvilken hon blifvit uppfostrad, och i hvilken hon själf fann nöje. Därför — för det att han såg sin hustru så

flickaktig och glad igen — fann äfven han något visst tilldragande i Elofs och Marys sällskap. Och om Hellwer ännu icke alldeles tycktes ha glömt sin gamla ömhet för Malin, så . . . Nåja, så gjorde han åtminstone tydiligen hederliga ansträngningar för att göra det.

»Malin!» Det var en veckas tid efter Elofs ankomst och de båda damerna hade under förmiddagshettan slagit sig ned i salongen med sina handarbeten. »Malin — om du inte hade träffat Henrik» — Mary lät den mjuka virkningen falla ned i knäet och lutade sig tillbaka i gungstolen — »hade du då gift dig med någon annan?»

Malin slätade på sitt broderi med nageln och utan att se upp svarade hon skrattande:

»Hur i all världen kommer du att tänka på något sådant, Mary? Du kan ju inte en gång veta, om det fanns någon annan, som ville ha mig . . .»

»Jack Heathcote var på sin tid mycket intagen i dig . . .» Mary pröfvade sig fram.

Malin rodnade öfver hela ansiktet som en ung flicka. »Hur vet du det?» Hon såg hastigt upp.

»Elof har berättat mig det,» svarade Mary långsamt.

Och i samma ögonblick begrep Malin, att det var Elof Mary hade menat, när hon talade om »någon annan».

»Jag vet inte, det kan nog hända.» Hon borrhade prylen ned i hålen och gaf dem fason med nageln. »Jag var så ung, och jag längtade förfärligt efter, att någon skulle tycka om mig — mig.»

»Å, Malin!» — Marys röst lät ogillande. »Bara det?»

»Ja,» sade Malin vårdslöst, mycket uppriktigt. »Det göra vi väl allesammans i den åldern.»

»Och om du nu verkligen hade gift dig med... en annan... och så bakefter träffat Henrik?» fortsatte Mary sitt förhör.

»Det vet jag inte. Jag kan inte tänka mig något så rysligt.» Hon satt litet och sade därpå stilla, mycket lågt:

»Jag tror, att jag hade dött.»

Mary såg hastigt upp på henne och sänkte därpå åter lika hastigt sin blick.

Du gode Gud! — hon menade det verkligen. En helt vanlig landtjunkare! Hvad i all världen hade Malin egentligen någonsin kunnat se för märkvärdigt hos honom?...

Samtalet afstannade ett par sekunder. Därpå frågade Mary igen — långsamt:

»Om en kvinna nu gifte sig med en man, som hon — låt oss säga — älskade...»

»Ja, låt oss bara det!» skrattade Malin.

Mary blef litet stelare där hon satt. Hon fortfor:

»Och aktade — höll af med hela sin själ, men inte var säker på — inte riktigt säker på hans känslor, förstår du. Hur tror du, att det kunde gå?»

Malin satt med ryggen mot ljuset. Hon tordes inte se på Mary, då hon svarade:

»Det är inte godt att veta — det beror väl på... Om han bara inte brydde sig om någon annan, så...»

»Men om hon nu visste, att han brydde sig om någon annan?» kom det hastigt, skarpt.

»Så tycker jag, att det vore rätt vågadt.» Malin såg upp. »Tycker du inte det också?»

»Jo,» mumlade Mary tonlöst. »Jo — men å andra sidan: hur skulle hon någonsin kunna vinna honom, om hon ej hade rätt att beständigt vara tillsammans med honom — dela hans intressen och hans lif? Visa honom hur stor och varm hennes kärlek kunde vara . . .»

»Du har rätt,» sade Malin enkelt. »Män kunna väl eröfras i ett äktenskap såväl som kvinnor.»

»Kvinnor» — upprepade Mary plötsligt hetsigt, nästan föraktligt. »De flesta kvinnor — det vet du så väl som jag — ha icke begrepp om personlig lidelse. Äktenskapet består som oftast däri, att mannen, skyddad af institutionen, förför henne — och sedan . . . sedan hålla samfundslagarna, barnen, rent yttre omständigheter dem fast . . .»

»Men, Mary — du blir så agressiv!» Malin, illa berörd af hennes häftighet, försökte vända de skarpa orden i skämt.

»Sådana ha de flesta äktenskap varit jag har sett» — Mary talade hårdt, så där obevekligt, hårdhänt och oskönt allvarligt, som hon ibland gjorde. »Och därför . . . undrar jag knappt på, att så många . . . som nu sker . . . försöka att gå utanom . . .»

»Och det säger du?» Malin lät broderiet falla. »Är du tokig? Att af egen fri vilja gå och inveckla sig i dessa 'fria' krångligheter, dessa erotiska experiment . . . När man kan gifta sig . . . Nej, snälla Mary!» — Hon lutade sig tillbaka i stolen och såg upp på

kusinen — litet ironiskt, nästan med en anstrykning af skadeglädje, när hon tänkte på deras flickdispyter och Marys förändrade moraliska ståndpunkt. Mary behöfde knappt blicken ur Malins uttrycksfulla ögon för att ana hennes tankar. Hon sänkte hufvudet djupt öfver sitt handarbete, som hon litet tafatt slätade ut öfver knäna, och med en uppriktig, oemotståndlig lust att få förtro sig åt någon sade hon långsamt:

»Å du... lifvet vänder ju upp och ned på alla ens teorier... Och för mig...» Hon stannade rådvill, halft skamsen och fortsatte sakta:

»Jag vet inte — för mig är nu allting så inveckladt liksom...»

Marys brist på behärskning nedsatte hennes ovillkorligt i Malins ögon — hon visste med sig, att hon aldrig skulle ha kommit till någon med ett sådant förtroende. — Och utan att hon själf gjorde sig reda för det, fanns det i hennes stämma något visst öfverlägset beskyddande, när hon svarade:

»Så förekommer det väl oss alla någon gång i lifvet... Fastän...» Hon rätade sig upp i stolen och utan att se på Mary, med ögonen på broderiet, som hon höll upp framför sig, tillade hon:

»Jag för min del har nu aldrig kunnat begripa, att det kunde vara så konstigt att älska och att veta, hvad man vill.»

Mary hade gått fram till fönstret och stod och såg ut, under det hon nervöst förde virknålen upp och ned mot läpparna. Hon vände sig om:

»Nej, du har haft det bekvämt nog!» Hennes röst lät mycket bitter. »Du har naturligtvis aldrig ens

drömt om, att någon kunde gå utanför den borgerliga slentrianen . . .»

»Drömt? Åjo, litet fantasi har jag väl . . . Men, kära Mary» — hon märkte, att Mary kände sig sårad och försökte nu slå bort alltsammans med skämt — »naiv är jag inte . . .»

»Nej, det skall Gud veta!» mumlade Mary mer och mer irriterad, ond på sig själf öfver sin nyss visade opåkallade öpenhjärtighet.

»Jag ville säga,» sade Malin litet stelt och plötsligt med en viss värdighet, »att jag inte är nog naivt anlagd för att förstå, hur en kvinna i sitt förhållande till en man — när det icke finns den ringaste nödvändighet, väl att märka! — kan inlåta sig på — 'att gå utanför den borgerliga slentrianen', som du säger — på några slags experiment,» tillade hon med eftertryck. — »Vi komma alltid att dra det kortaste strået. Och det skulle du också inse, om du inte tyckte det vara din plikt att vara öfverspänd i dylika saker.»

Och då Mary, indignerad öfver ordet »öfverspänd», inte strax kom sig för att svara, fortfor Malin i samma ton:

»För oss, ser du, som — hur vi vända och vrida saken — alltid bli de svagaste, är blott ett att göra: att taga lifvet så enkelt som möjligt! I de former, i hvilka vår egen tid bjuder oss det.»

»Vår egen tid,» upprepade Mary otåligt och vände halft en rynkad panna mot Malin. »Du blir sannernligen så ömkligt konventionel, att . . . Hade du lefvat för hundra år sedan, hade du väl tyckt det vara din plikt att ha en älskare!»

Malin skrattade: nu började hon äntligen känna igen Mary.

»Det är möjligt! Men så hade jag naturligtvis lagat, att Henrik blifvit min älskare och inte min man.»

»*Toujours perdrix!*» inföll Mary ovanligt spetsigt.

»*Toujours le roi!* Tro du mig» — Malin tog henne om lifvet, så hjärtligt, att Mary omöjligt kunde vara ond längre — »det är sannerligen det enda möjliga för en kvinna. *Le roi — toujours le roi!*» Och — rätt omotiveradt, med intensiv, nästan öfverdrifven öfvertygelse — tillade hon:

»En kvinna duger inte till att dela sig.»

»Men en man?» mumlade Mary sakta, halft frågande. Hon fick icke svar på sin fråga.

XIV.

En eftermiddag i början af juli for Mary på sin cykle till Löfsjö för att hälsa på Elof. Det hade varit meningen att Malin också skulle följa med, men då hon förstod, att Henrik säkert skulle tycka, att det vore »onödigt», skyllde hon på göromål i huset och blef hemma. Mary for således ensam — Elof ansågs ju af dem alla nästan som en släkting och dessutom föll det ingen in — minst henne själf — att tänka sig, att hon, Mary, kunde behöfva något »förkläde».

Hon frågade sig med lätthet fram till hans bostad — i Löfsjö var inte konstigt att hitta rätt. Emellertid var doktorn inte hemma — värdinnan underrättade henne därom, sympatiskt beklagande. Men om fröken ville vara så god och stiga in...

Mary tackade och gick in. Hon hade genast blifvit riktigt intagen i denna gamla lugna by, som ännu inte hade någon järnvägsstation och tycktes henne nästan oberörd af all mera modern civilisation. Med cykeln bredvid sig hade hon spatserat upp för den enda knaggliga, krokiga gatan mellan de långa gröna

och gula envåningshusen med trappor, som makligt bredde ut sig ända till rännstenen, och gamla lummiga träd, som inuti gårdarna höjde sig öfver de sluttande spåntaken. Här och där reste sig redan — i sangvinisk förväntan på »kurortens» renommé — ett ensligt tvåvåningsstenhus med portgång i midten och vindsfönster på gafveln samt, om det skulle vara riktigt fint, en balkong med järnräck stället för den traditionela förstugubron.

Med innerligt välbehag såg hon sig om inne i det stora, djupa rummet med två hopsyddas trasmattor från dörren fram till fönstret, där skrifbordet stod — fullt med böcker och papper, sedan doktor Hellwer flyttat in; med den högröda soffan af obestämbart stil, med divanbord på ena väggen och på den midt emot liggande en byrå med hvit knuten duk, åtskilliga porslinsfigurer, snäckbesatta askar och fotografier i plyschramar omkring en blomstervas med darrgräs. Solen sken in genom de öppna fönstren med rena hvita trådgardiner, och Mary tyckte, att här på det hela var alldeles ovanligt hemtrefligt. Oaktadt hon blifvit uppfostrad i den största lyx, hade hon af naturen hvarken smak eller sinne för sådan och satte nästan en ära i att kunna undvara den elegans och förfining, hvilka för de flesta damer af hennes stånd, förmögenhetsvillkor och bildning voro nästan nödvändiga lifsbetingelser.

Värdinnan gick, och Mary kunde icke neka sig nöjet att ett ögonblick slå sig ned vid hans skrifbord. Där lågo ett par ouppskurna medicinska tidskrifter, några af dagens tidningar och ofvanpå dem en ny norsk roman med en pappersknif af ciseleradt silfver, som

hon själf en gång gifvit honom till julklapp. Ett enda porträtt stod på skrifbordet, infattadt i en dyrbar ram af utskuret och inlagdt ebenholz: en fotografi i kabinetsformat af henne själf och Malin, tagen för många år sedan den sista terminen Malin varit i Stockholm. Man såg bara hufvudena, tätt lutade intill hvarandra: Malins lilla ljufva, allvarliga mun och halft sänkta blick under den låga breda pannan, flätan framdragen öfver axeln; Marys stora ögon — tankfulla, litet stränga — i det regelbundna, ovala ansiktet, inramadt af lockar. Så såg han dem alltså hvar dag framför sig — så tänkte han på dem: alltid på dem bägge!

Hon reste sig upp och gick ut på den lilla gafvelverandan, hvilken stötte omedelbart intill rummet. Där — under kaprifolierna stod Elofs egen amerikanska hvilstol — hon kände igen öfverdraget af smyrnaväf, hvilket hon själf, då han sist var i Stockholm, hjälpt honom att välja. Hon satte sig ned i den, lutade handen mot kudden — hvad den luktade af tobak!... Hon borrhade näsan djupt ned i siden-tyget. Reste sig så åter halft upp och suckade.

Öfver den låga träbalustraden såg man ut öfver täppans smala gångar, kantade med lavendel och buxbom, öfver rabatterna med reseda, styfmorsblommor och »gossen i det gröna». Och öfver planket till gatan skymtade man handlandens ljusröda trähus med den dinglande järnblecksskylden: »J. Jönsson: Manufaktur-, Galanteri- och Diversehandel» — tårpilarna på kyrkogården och den gamla kyrkans fyrkantiga, låga torn...

Någon tog i porten utåt gatan och Mary böjde sig fram öfver räcket — där var ändtligen Elof!

»Nej, Mary! . . . Det var bra snällt af dig.» De möttes ofvanför den låga trätrappan och skakade hjärtligt hand. »Hvar har du Malin? . . .»

»Hon hade tyvärr inte tid» — värdinnan, fru Strömbom, hade nu också kommit ut på verandan. »Både hon och Henrik bådo hälsa dig så mycket.»

Elof såg icke särdeles nedslagen ut — tvärtom: det var, som om han känt en viss lättnad. Mary fick det intrycket, att han liksom hon gladdes åt en timmes ostördt samspråk i dessa främmande och neutrala omgifningar.

»Ha vi något att bjuda fröken Carter, lilla fru Strömbom? . . .»

»Kanske saft och vatten?» föreslog fru Strömbom osäkert.

»Tack, det skall smaka rysligt godt! Vi stanna väl härute, inte sant?»

»Hvar du vill, Mary. Du vet, att du är härskarinna här.»

Mary rodnade. Det behöfdes så litet, när hon var tillsammans med Elof, för att göra henne glad.

Han var verkligen riktigt förnöjd öfver att hon kommit allena — icke tillsammans med Malin; det hade efterhand blifvit honom nästan en plåga att alltid se dem bägge på samma gång. Mary — han ville, att det skulle vara så — stod ju dock hans hjärta närmast. Redan som ung student hade han tänkt sig henne som sin hustru, han hade ända från början så att säga baserat sin framtid på henne — också på hennes fördelaktiga yttre villkor, för hvilka han, den fattige skollärarysonen, hyste stor respekt,

och som han naturligtvis ovillkorligt kom att taga med i räkningen. Han högaktade henne uppriktigt, sympatiserade varmt med henne — ja, ibland var han säker på, att han älskade henne. Men i deras förhållande, som under dessa långa år hade passerat så många känslans grader: intresse, vänskap, förtrolighet — ända till detta mystiska men fullkomligt medvetna hemliga förstånd, denna ömsesidiga förnimmelse af solidaritet och samhörighet, som blott tycktes fordra ett ord för att af bägge erkännas som kärlek — hade alltid detta ord, den tändande gnistan, fattats. Ty Elof var för hederlig att uttala det, så länge han — som han ännu beständigt gjorde — blott tänkte på henne för att jämföra henne med Malin. Han saknade hos Mary allt det han älskade hos Malin — framför allt den ömma, allt förstående sympati och den ljufva, skålmska inkonsekvens, som han i sitt innersta ansåg för det enda evigt kvinnliga och som hans själ hungrade efter. Dock medgaf han, att Mary på sitt sätt var lika så egendomlig som Malin — också hon var en af dem, hvilka, som han sade, »stodo utanför linjen». Linjen — denna öfverklassens hela kompakta falang af sällskapligt och intellektuelt disciplinerade och uniformerade kvinnor, välklädda, hyggliga, bildade, med sitt evigt enahanda »fina sätt» och »goda smak»; alla dessa unga damer, hvilka efterhand, ju mera han som läkare kom i beröring med dem, blott uppväckte hos honom en trött och förbittrad motvilja. Han medgaf, att Mary var bildad, god, klok — förträfflig på alla vis, men ... Hennes osmidighet, hennes envisa, modernt vetenskapliga optimism — hon trodde till exempel blindt

på alla tekniska framstegs välsignelse — hennes ofta pedantiska tvärsäkerhet och naiva ortodoxi, just då hon inbillade sig vara som allra mest heterodox, allt detta stötte honom. Och ändå höll han af henne — mycket, men icke mest. Det hade funnits ögonblick, då de båda känt sig stå hvarandra så nära; då hennes väsen, mildradt och dämpadt, slutit sig så tätt och innerligt till hans; då han med hennes hand i sin och med ekot af hennes allvarliga, innerliga och energiskt öfvertygande stämma ännu i sina öron glömt den andra. Och i sådana ögonblick hade Elof Hellwer, rörd och betagen af denna trofasta, pröfvade och passionerade ömhet, mer än en gång sagt till sig själf, att en framtid vid Mary Carters sida, dock kanske vore det bästa lifvet hade att bjuda honom.

»Jag tycker riktigt om Löfsjö,» sade Mary litet tvunget efter en paus. Fru Strömbom hade varit inne med saftbrickan och gått igen — samtalet ville inte längre flyta så ledigt. »Jag tror nog, att du kommer att trivas här...»

»Åja,» svarade Elof likgiltigt. »Man blir ju någon gång trött på de stora hotellen i utlandet.»

»Hur kom det sig egentligen?» — Mary tog mod till sig — »att du bestämde dig för...»

»För det här stället?» afbröt han litet hastigt. »Å, jag längtade att se den här trakten riktigt, som jag hört talas så mycket om. Och så visste jag ju, att jag skulle få träffa dig...»

»Och Malin,» ifyllde Mary beslutsamt med en röst, som hon fåfängt försökte göra ogenerad.

»Ja, också Malin,» svarade han lugnt, fullkomligt

uttryckslöst. Han tog fram ett cigarrettfodral: »Röker du? ...»

Mary skakade på hufvudet: »Tack. Inte nu.»

Elof reste sig långsamt upp och gick fram till den lilla träbalustraden vid trappan. Hans ögon följde tankspriddt röken från cigarretten.

»Elof,» sade Mary plötsligt -- ansträngdt, det lät som om hon med våld tvingade fram orden. »Är detta rätt — rätt emot dig själf, menar jag?»

»Hvilket?» Han vände sig hastigt om.

»Å, Elof!» Marys röst var så hård, när hon blef upprörd. »Du vet väl inte, att jag har sett det under alla dessa år, men ... Det är — det är för det, att du ännu bryr dig om henne ...»

Elof Hellwer hade blifvit mycket blek. »Du tar fel» — hans röst slog öfver.

»Som om jag kunde taga fel på detta!» Hennes stämma skälfde af lidelse. De sågo icke på hvarandra, medan de talade.

»Det är förbi,» mumlade han mörkt.

Mary teg. Hon visste, att han narrade henne. Hon visste också, hur djupt rotfäst denna kärlek var i hans själ, hur stark den hade vuxit sig under alla de år han dagligen varit tillsammans med Malin — läst med henne, lekt med henne, skämtat och disputerat med henne. Genom sin egen känsla för honom kunde hon bedöma, hur stark hans ömhet för barndomsväninnan, »*die Dritte im Bunde*», måste vara. Och Malin — Mary sade det till sig själf med förtviflan — Malin var icke en kvinna, som en man lätt glömde.

»Det är förbi,» återtog Elof afgörande, med mera säkerhet. »Jag nekar inte till, att det fanns en tid, då hon fängslade mig starkt. Malin» — hans röst hade, då han uttalade hennes namn, ännu alltid denna dröjande ömma klang, som hon så ofta gifvit akt på — »Malin kan vara mycket intagande, förtjusande till och med, men . . . I själfva verket, Mary» — han gjorde en paus och såg stadigt på henne, medan han talade — det var som om han sväljde något innan han kunde få fram orden. — »I själfva verket har jag dock alltid hållit mest af dig.»

Det blef nästan svart för Marys ögon. Hon satte bägge händerna för ansiktet och böjde hufvudet ned mot bordet. Så djupt, så bittert förödmjukad som i detta ögonblick hade hon aldrig i sitt lif känt sig. Å, hvarför skulle han ljuga för henne? . . . Hon visste ju — hon, som älskade — visste ju, att han ljög. Var det af medlidande eller för det — för det — att hon var så rik?

Hon föraktade sig själf för denna tanke; hon sade sig tusen gånger, att det var förnedrande — förnedrande för henne själf, att i många år ha älskat en man, som hon nu i det afgörande ögonblicket kunde misstänka för ett så lågt motiv. Och ändå — denna tanke trängde sig så obarmhärtigt brutalt in på henne, hon kunde, en gång fången af den, icke riktigt göra sig fri från den.

Elof märkte, att hon icke trodde honom. Det grep honom, ty — på sätt och vis, så förekom det honom åtminstone i detta ögonblick — hade han sagt sant.

Mary såg upp. Hon var blek, och det fanns ett

smärtsamt, förvridet uttryck kring munnen, hvilket missklädde henne.

»Jag trodde» — hon talade nästan med besvär — »att vi nu öppet och utan alla omsvep kunde tala om detta.»

Detta Marys sätt att obevekligt gå rakt på sak irriterade alltid Elof. I sitt innersta fann han det »okvinnligt». Han svarade hastigt:

»Det finns ingenting att tala om. Hon har aldrig brytt sig om mig mer än hon har brytt sig om — till exempel — Thomas. Och hvad mig angår, så» — han smålog själfironiskt, halft cyniskt. »Jag borde ha vetat, att en kvinna som Malin, när hon älskar, alltid föredrar korpralstypen. Jag var henne aldrig brutal nog...»

Mary skakade på hufvudet. »Det är icke det — icke bara det...»

»Jo,» sade Elof med en viss kraft. Han stod framför henne med ena tummen i ärmhålet — ögonen bakom pince-nez'n voro en smula hopknipna. »Hvarför tror du hon den gången för många år sedan var så intagen i Heathcote? Jo, först och främst, naturligtvis» — böjde han af — »för det, att han var så blindt kär i henne. Det gör intryck på en kvinna sådan som Malin...»

»Det gör väl intryck på alla,» svarade Mary kort. Detta jämt återkommande uttryck »en kvinna som Malin» — liksom om hon vore något enastående, något för sig, som icke kunde, icke behöfde vidare definieras, plågade och irriterade henne mera än hon ville tillstå.

»Men däreft — å, jag gaf ju beständigt akt på

dem! — närmast var det, för det att han så alldeles hänsynslöst visade henne sin ömhet... Ty Malin hade ju redan då sett mera framstående och till och med vackrare karlar än han,» tillade han torrt.

Mary reste sig upp. Hon kände sig plötsligt så trött — längtade bara att få komma ut härifrån, att få slippa att höra allt detta tal om Malin. Hon sköt undan saftbrickan — otåligt — och fick tag i sina handskar.

»Kan icke detta öfvertyga dig?» han grep plötsligt hennes hand öfver handlofven och försökte se henne in i ögonen. »Att jag — att jag kan tala om allt detta, med dig... Du vet, att jag aldrig har kunnat det förut — nästan aldrig. Nej, Mary — nu skall du höra på mig. Jag har varit rent af tokigt förälskad i Malin — jag håller af henne ännu — du ser att jag är ärlig! — Men det är likväl sant, när jag sade dig nyss, att du på sätt och vis dock står mig närmare. Du har alltid gjort det, det vet du själf. Du är — tro mig nu, Mary,» han tryckte bedjande, öfvertalande hennes hand, som slappt hvilade i hans. »Du är mig och har egentligen alltid varit mig nödvändigare än hon. Under alla dessa år, som vi tre ha känt hvarandra, har du — blott du — delat mina planer, mina åsikter, mina förhoppningar, nästan mitt arbete. Du och endast du har haft mitt förtroende — från detta ögonblick vet du, att du äger det i obegränsad grad, utan inskränkning.»

Hon såg icke upp — stod stilla, orörlig, med nedböjdt hufvud. Han gick ett par steg ifrån henne, lika upprörd som hon. Det var ett ögonblick så tyst

på verandan, att de kunde höra hackspetten i trädet utanför och en högljudd, skrikande vaggvisa genom de öppna fönstren hos handlandens midt öfver gatan.

»Mary» — han stod ett par steg ifrån henne, tog icke ens hennes hand. »Mary — vågar du, törs du, efter hvad jag nu har sagt, bli min hustru?»

Hon höjde ett ögonblick hufvudet, såg på honom och brast därpå plötsligt i häftig gråt. Hastigt gick hon genom den öppna dörren in i hans arbetsrum.

Han blef ett par sekunder stående därute — såg sig mekaniskt omkring, om någon hade gifvit akt på dem. Gick därpå raskt in och stängde dörren.

Mary stod med ryggen emot honom borta vid skrifbordet. På axlarnas konvulsiviska höjning och sänkning kunde han se, att hon ännu grät häftigt.

»Mary... Han kände plötsligt, att han icke hade rätt att gå bort och lägga armen kring hennes lif och draga hennes hufvud intill sitt bröst, hvilket han dock i detta ögonblick hade så innerlig lust till. »Jag vill, att du skall svara mig. Det är bäst — nödvändigt» — han hörde plötsligt själf, hur nervös hans stämma ljud — »för oss bägge.»

»Du vet» — hon talade stilla, försökte kväfva snyftningarna — »att jag icke har mod att säga nej. Lifvet —» hon ryste till, och med de stora blå ögonen fulla af tårar vände hon sig halft emot honom — »lifvet skulle efter detta vara alltför ödsligt...»

Och litet efter, i det hon böjde hufvudet mot bröstet: »Det är därför jag gråter, för det, att jag icke kan säga nej...»

»Min egen Mary...» Han lade rörd sin arm

öfver hennes skuldror. Hon slöt ögonen — det var i den lätt rynkade pannan och i draget kring läpparna ett sådant uttryck af lidelse och af smärta, att det nästan skrämde honom.

»Tack!» hviskade han innerligt, i det han lätt tryckte sina läppar mot hennes. Det var den första kyss någon man någonsin gifvit Mary.

XV.

Malin kunde inte förstå, hvar Mary blef af så länge. Klockan närmade sig half nio, och hon var ännu inte hemma. Inte för det, att hon egentligen hade tänkt på det hela eftermiddagen — Nils och Charlotte hade varit där med enspännaren och frågat, om de allesammans ville komma och dricka kaffe på Munkeboda om söndag, och sedan hade Henrik åkt med dem till Ringarp, där det skulle vara kommunalstämma. Hon hade fått barnen i säng — Erik hade varit så bråkig och inte velat sofva, utan att mor satt bredvid honom och höll honom i handen — och nu, först nu, då hon äntligen hade litet tid för sig själf, började hon tänka på Mary och undra, hvad i all världen hon och Elof kunde ta sig till.

Tebordet stod redan dukadt på verandan, då hon, barhufvad, med en gul sidenschal öfver axlarna, gick ned för de låga trappstegen till trädgården . . .

»Fröken är väl inte kommen ännu, Lina?»

»Nej. Olga frågar därute, om friherrinnan vill ha äggen förlorade eller klufna . . .»

»Klufna, tror jag.» Malin rättade tanksprid på ett par assietter. »Om baronen eller fröken skulle komma, så säg, att jag har gått ned till ån ...»

Långsamt, med händerna på ryggen, gick hon igenom trädgårdens gammaldags smala och raka gångar — förbi de rundvälfda bersåerna och de stora, hvita törnrosbuskarna. Där stannade hon och plockade tanklöst en halfutslagen knapp, som hon ett par sekunder höll tätt upp till näsan, medan hon gick vidare...

Genom de gamla järngrindarna — den ena orörligt tilläst, den andra alltid vidt uppslagen, halft hvilande mot den grå, förvittrade och mossbelupna sandstenspelaren — kom hon småningom ut mellan björkarna på den branta sluttningen, som förde ned till ängen.

Denna äng älskade Malin — den påminde om ängen hemma vid Munkeboda, och det var också samma smala och slingrande å, som flöt förbi där nere. Ängen med det alnshöga gräset och de tusentals olika blommorna — från kabbelökarna och ängsbollarna tidigt på våren till den ljusröda tjärblomman, Mariehänderna, den hvita, böjliga vildnejliken, nattviolen och förgät-mig-ej'en, som nu blommade — den hade varit hennes barndoms paradiset och var ännu hennes käraste älsklingsplats. I synnerhet en stilla julkväll som nu, när solen sjönk bakom skogarna och dimman sakta började stiga längs åkanterna.

Med kjolen högt upplyft i bägge händer vågade hon sig ett par steg ut i det långa gräset — nej, det var redan alltför vått. Hon stannade ett ögonblick liksom villrådig, innan hon äntligen långsamt vände om och åter började gå uppför backen. Så slog hon

sig ned på den murkna träbänken utan ryggstöd under hängbjörkarna midt på slutningen.

»Hvar i all världen blef då Mary af? ... Hvad kunde hon och Elof ha att tala om hela eftermiddagen? ... A — ja, naturligtvis, någon gång skulle det väl sägas ...»

Malin lutade sig fram med armbågarna på knäna och kinderna i bägge händer. Utan att hon ville det, kom hon beständigt tillbaka till detta: hade Elof vid det här laget friat till Mary... Sagt, att han älskade henne?... Å, Herre Gud — att sådant ännu kunde hända! Och människor, som voro lika gamla som hon — ja, Mary var till och med ett halft år äldre. Och hon!... Det var ju en evighet sedan hennes hjärta hade klappat af ovisshet, af het ångest, af ljuf, väntansfull skräck. En evighet!

»*To be wooed and won,*» — sade hon sakta för sig själf — drömmande, njutande orden. »*To be wooed . . .*»
Nej, för henne var det förbi!

När nu Elof också blef förlofvad och gift — det var, som om ett stycke af hennes ungdom gled bort med honom. Aldrig mer denna heta outtalade längtan, detta ömma, nästan omedvetna smicker, denna halft beundrande, halft öfverseende uppmärksamhet — hans outtalade lidelse, hvilken liksom gjorde luften varm omkring henne, gaf glans och poesi — spänning — åt hvart ord han uttalade. Aldrig mera!

Hennes namn skulle bli hvardagsaktigt, innehållslöst — också för honom — mista den ljuft hemlighetsfulla klang och färg det nu ägde. »Du har haft bref från Malin, Mary — hur lefver världen med henne?»

... Och vid middagsbordet midt emot sin hustru mellan två skedblad soppa skulle han så höra nyheterna och börja tala om någonting annat... Han hade älskat henne — nästan så länge hon mindes — nu skulle hon bli honom likgiltig.

Hon rätade upp sig — sträckte på sig och lutade hufvudet mot trädstammen bakom. Utan att hon visste om det, suckade hon. Plötsligt hörde hon det själf och smålog ironiskt. — »Min Gud, en sådan gammal toka!»

Hon tänkte plötsligt på, hvad Henrik skulle säga, om han visste, hvad hon satt här och tänkte på... Hon smålog igen. Om hon brukade alla ord i världen och allt bläck som fanns, skulle hon inte kunna göra det klart för honom. Han skulle alltid tro, att det var något mera... eller något mindre. Hur skulle hon kunna förklara honom, att Elof Hellwer — Elof Hellwer själf — icke betydde stort mera för henne än hvilken som helst gammal bekant, men hans kärlek till henne... hans kärlek, som i hennes egna ögon beständigt gjorde henne ung, strålande, värd att åtra — den betydde mycket.

Hon hörde ett svagt gnisslande, som om någon rörde vid de gamla rostiga järngrindarna däruppe. Solen var nu borta och den ljusblå sommarnattsskymningen begynte bli tätare. Malin reste sig upp — började, utan att bemöda sig därom, tänka på annat: om Erik männe sof — om amman kommit ihåg att taga in smätvätten, innan daggen föll — eller om Henrik verkligen ämnade spatsera hela vägen hem från Ringarp...

Uppe vid grinden med armarna stödda mot järnspjalorna stod Mary. Hon rörde sig inte, fastän Malin kom emot henne, såg orörligt ut i dimman öfver ängen.

»Ändtligen! — Det var då för väl! Jag visste knappt hvad jag skulle tro...»

Mary drog sig litet tillbaka, likväl utan att taga armarna från grinden. Då Malin stannade midt för henne, såg hon, att hon hade gråtit.

»Mary?...» började hon. Hon visste inte, om hon tordes fråga henne.

»Ja,» sade Mary lågt. »Jag stod och väntade på dig.»

»Ville Elof inte följa dig hem?» Malin talade nu också lågt — tvekande.

»Han följde mig ända upp till allén, men...»

»Nå?» Malin lade lätt armen om hennes lif och böjde sig fram öfver hennes skuldra — pröfvande — som för att se henne in i ögonen. Mary vände sig litet bryskt emot henne och deras blickar möttes.

»Jag skulle hälsa dig,» sade Mary hastigt. »Jag tror, att han helst inte ville träffa hvarken dig eller Henrik — i afton.»

De hade långsamt börjat gå uppåt gången. Inne i huset voro lamporna tända.

»Låt oss sitta ned!» Mary drog Malin ned på en trädgårdssoffa i en af de gamla bersåerna — det var nästan alldeles mörkt under det täta löfhvalfvet.

»Mary,» hviskade Malin plötsligt. »Hvarför vill du inte säga mig det? Du kan ju nog förstå...»

Mary svarade ingenting. Hon brast i gråt med hufvudet mot Malins skuldra.

Malin lät henne gråta. Och i detta ögonblick kände hon en svidande smärta, en så djup medlidsam ömhet för barndomsväninnan, att hon icke en sekund hade någon tanke på sig själf.

»Käraste Mary — om jag kunde fatta . . .» hviskade hon sakta, mycket ömt.

»Du kan inte fatta det,» snyftade Mary. »Jag kan inte själf begripa, hur jag kan vara så nervös.» Hon reste sig upp, liksom generad, och putsade näsan. Ännu med näsduken i handen sade hon långsamt, sökande efter orden:

»Vi . . . han — han har frågat mig, om jag ville bli hans hustru.»

»Mary!» Fastän Malin hade tänkt på det hela kvällen blef hon ändå öfverraskad. Därpå sade hon långsammare — varmt, men ändå med en viss reservation:

»Du kan nog förstå, att jag alltid har tänkt mig detta.»

»Ja» — Mary andades på näsduken och förde den upp mot ögonen — »det ha väl alla. Just därför är det så underligt nu . . . att det verkligen har hänt . . .»

Ingen af dem hade lust att säga mera, och ingen af dem hade lust att resa sig upp. Uppe på verandan hörde de Henrik fråga efter friherrinnan. Malin reste sig dröjande.

»Gör mig den tjänsten att inte säga det till Henrik, så att jag hör det,» hviskade Mary feberaktigt brådskande.

Malin satte sig åter ned bredvid henne, plötsligt

beslutsamt. Hon tog bägge hennes händer och böjde sig fram.

»Har du någonsin varit ond på mig, Mary?» Hennes röst skälfde litet af sinnesrörelse och af fruktan för att såra.

»Ond? . . . Nej, jag vet inte . . .» Och därpå, med ett plötsligt utbrott af lidelse:

»Det har funnits ögonblick, då jag nästan har hatat dig, Malin!»

»Jag kunde inte hjälpa det,» mumlade Malin, smittad af den andras häftighet. »Du vet, att jag aldrig någonsin försökte få honom att tro . . .»

Och nu,» slutade hon tvärt, plötsligt rädd för att Mary skulle känna sig förödmjukad. »Nu är det ju alltsammans förbi. Han har funnit den rätta.»

»Tror du?» sade Mary bara, med en öppenhjärtig ödmjukhet, som rörde Malin.

»Ja,» svarade hon varmt. »Och det vet han bäst själf.»

Mary böjde sig fram och kysste Malin — tacksamt.

»Det är för det, att jag var så nyckfull och oåtkomlig och han hela tiden visste, att jag brydde mig om en annan,» försökte Malin göra det ännu bättre. »Och dessutom är det ju en evighet sedan . . .»

Mary suckade. Malin slöt henne fast till sig.

»Du är en ängel, Mary! Om jag visste, om jag kunde tänka mig, att Henrik hade hållit af någon annan — som jag kände — om bara aldrig så litet . . . Jag ville inte se henne för mina ögon!»

Mary skrattade. Detta öppenhjärtiga, förtroliga

prat i mörkret under den stora linden gjorde henne godt, bragte henne åter i jämvikt.

»Men om det hade varit jag?»

Malin skrattade också. »Du blir väl inte stött, men jag kan inte tänka mig det...»

»Nej,» sade Mary uppriktigt, »inte jag heller. Han skulle aldrig se åt mig.»

Henrik hade hört skrattet. Han kom gående på gången.

»Hvad i all världen?... Sitta ni inte där och tissla och tassla som två skoltöser öfver en bunke hemligheter...»

Malin reste sig upp och stack sin arm in under hans: »Tänk, Mary tror inte, att du kunde bli kär i henne?» Hon var uppsluppen som en barnunge.

»Kunde du?» frågade Mary ovanligt skälmaktigt. Hon blef sittande kvar under linden.

»Jag har alltid tyckt mycket mer om dig, än du om mig,» försökte Henrik att manövrera.

»Usla sofismer!» skrattade Malin. »Ja eller nej?»

Henrik lyfte Marys hand från hennes knä och kysste den:

»Nej,» sade han skrattande, smittad af deras munterhet, som han inte förstod. »Får man så veta, hur det kommer sig, att ni bägge två tyckas ha blifvit fjorton år?»

»Säg sjutton! Vi ha talat om kärlek.»

»Naturligtvis. Hvad bruka ni annars tala om?»

»Men, Henrik!» utbrast Mary nästan färdig att bli förnämad — hon hade alltid svårt att förstå skämt.

»Malin och jag, som verkligen ha så ovanligt många intressen . . .»

»Mary!» ropade Malin bedjande — »du är som prinsessan på ärten, så rent irriterande ömtålig! Bjud henne armen, Henrik, och försök, om du kan få veta hemligheten af henne själf. Nu går jag upp och lagar till teet . . .»

Men Henrik fick ingenting veta. Då de kommo upp till tebordet, där Malin, ännu i bästa lynne, presiderade vid det höga teköket bakom en stor skål hvita rosor, talade de bara om bromsen på cykeln, hvilken Mary inte kunde få att verka riktigt. Hon var sedan tyst och reserverad hela aftonen. Det var liksom om hon ångrat den förtrolighet och munterhet hon nyss visat.

Dagen därpå kom Elof till Marieholm på middag. Charlotte och Nils Skytte voro där också och det talades icke ett ord om förlofningen; Malin förstod, att Mary icke skulle tycka om det. Och hon förstod äfven, att Elof för sin del icke önskade bli officiellt lyckönskad af henne själf och Henrik.

Om aftonen, efter det syskonen rest, föreslog Malin, att de andra allesammans skulle följa Elof ett stycke på väg. — Henrik hade erbjudit honom skjuts, men han föredrog att gå hem till Löfsjö. Kvällen var litet kylig och de hade alla lust att röra en smula på sig efter den tämligen långa eftermiddagen.

Malin hade tagit sin mans arm, och då de kommit in i den smala björkallén, saktade de båda snart sina steg och höllo sig något bakom Elof och Mary, hvilka

utan att märka det — eller vilja märka det — raskt fortsatte sin gång. Malin höll sig tätt intill Henrik men undvek att se på honom. De berörde icke med ett ord det ämne, som låg närmast till hands, utan talade med långa mellanrum blott om rent hvardagliga och tillfälliga ting.

»Den där rågen står inte illa» — Henrik pekade med sin käpp bortåt åkerfältet, som bakom de hvita björkstammarna sträckte sig ända fram till vägkanten.

»Nej,» Malin släppte hans arm och fick fatt i ett ax, som hon gnuggade i tu mellan händerna, hvarefter hon blåste bort agnarna mellan sina fingrar. »Men där var ju också träda i fjor.»

»Du blir då aldrig vuxen, Malin!» Hon hällde de rena kornen från sin hand in i munnen, i det hon lutade hufvudet starkt bakåt och gapade. »Gå och tugga på sådant . . .»

»Men det finns ju nästan ingenting, som smakar till den grad godt . . .»

Elof och Mary voro nu långt framför dem. Också de hade kommit in på ett alldeles opersonligt ämne: några föreläsningar, som Mary hade hört Annie Besant hålla i London, och de uttänjde samtalet med nervöst intresse. Hellwer talade vetenskapligt om teosofiens utbredning och gjorde ströftåg in på de olika formerna af damers »hysteri».

Mary blef emellertid efterhand mer och mer fåordig. Elof tittade då och då oroligt på henne från sidan. Plötsligt drog han, utan att fråga om lof, hennes arm sakta in under sin.

»Mary . . .» hviskade han lågt ned emot henne.

Mary gick med envist sänkt hufvud utan att våga se upp. »Äntligen!» for det igenom henne — halft jublande, halft bittert. Hon hade hela dagen otåligt väntat på detta närmande, på något, som kunde återknyta deras samtal från i går.

Elof tog mod till sig:

»Är du missnöjd med mig ... käraste?» Detta sista ord kom lågt och tveksamt men mycket ömt. Han kände hennes arm darra, då han lätt tryckte den intill sig.

»Hvarför i all världen skulle jag vara missnöjd? Tror du» — hon tvang sig till att möta hans blick — »att jag mer än du önskar att uppträda som 'förlofvad'?»

Han skrattade litet tvunget — såg hastigt upp och förde smekande hennes obehandskade hand upp till sina läppar. Därpå kysste han den ännu en gång — längre, ömmare.

»Att du verkligen håller af mig! ...» mumlade han dröjande — ödmjukt, innerligt.

De hade nu vikit af från allén in på gångstigen genom skogen och funno sig plötsligt allena, fullkomligt dolda af de lågt växande risbokarna på bägge sidor.

Plötsligt — liksom genom en hemlig tankeutväxling — blefvo de bägge medvetna om ensamheten omkring dem, hvilken de ej sökt och ej förut reflekterat öfver. Den svala och lugna julinatten hvilade skum och stilla öfver skogen; långt borta lyste ett ensligt ljus mellan trädstammarna och på himlen, midt öfver deras hufvuden, stodo högt ett par bleka, ensliga stjärnor.

Ett djur — en hare väl — flydde mellan ris-

bokarna, de gamla torra löfven på stigen prasslade under dess snabba fötter. Elof kände plötsligt Mary rycka till — nästan hysteriskt — och handen, som hvilade på hans arm, grep nervöst fast i rockärmen, i det samma hon tvärstannade.

Han såg ned på henne — ståtlig, lång och fyllig i den fina, ljusa sommarklädningen, hennes vackra hufvud på den hvita, fasta halsen — lätt bakåtböjdt — ögonen, som förskrämda, lyssnande mötte hans.

Och i samma nu — ingen af dem gjorde sig reda för, hur det gick till: om det var han, som drog henne in i sin famn, eller det var hon, som handlöst kastade sig intill honom — låg hon i hans armar. För första gången kände han hennes varma, fasta kropp mot sin och hennes heta läppar, som i stum lidelse slöto sig under hans.

Han kysste henne som han aldrig i sitt lif kysst en kvinna förut — med en förtärande längtan, en trotsig tillfredsställelse, en frigifven träls stolthet. Så var hon då hans — den ståtliga, stolta och kyska Mary Carter, oåtkomligt förnäm, klok, sträng och nobel. Och hon älskade honom — hade älskat honom i årtal, medan han... Å — en sådan idiot han hade varit! Som om det fanns en annan kvinna i världen, som kunde mäta sig med henne! Hennes armar, hennes läppar, hennes gula, litet rödaktiga hår emot den hvita nacken...

Mary tänkte ingenting. För första gången i sitt lif njöt hon oinskränkt och utan att behöfvä lägga band på sig den mans ömhet, som hon hade sett upp till och älskat så länge hon kunde minnas tillbaka

— trofast, passionerad, så som hennes natur var. Och hon kände — ändtligen kände hon — att nu, i detta ögonblick åtminstone, var hon för honom det käraste i världen. Orörlig, som i extas, kände hon hans lidelsefulla kyssar på sitt ansikte, sin hals och sina händer. Hans nervösa, innestängda passion, hvilken liksom en het våg sköljde öfver henne, ref henne med sig, gjorde henne yr och nästan medvetlös i hans famn.

Plötsligt hördes ett skratt bakom de täta träden ute i björkallén — Malins låga, skälmiska, smekande och gäckande skratt. Elofs och Marys ögon möttes i en hastig blick — förskrämda, nästan med ett uttryck af dåligt samvete — liksom om de känt sig ertappade på bar gärning. Han hade ögonblickligen släppt henne och böjde sig nu litet förläget ned för att taga upp sin hatt, som fallit på marken.

»De ha naturligtvis gått åt stigen,» hörde de Malins stämma från allén.

Elof och Mary hade åter börjat gå långsamt framåt bredvid hvarandra, men icke längre arm i arm. Ingen af dem hade lust att invänta Henrik och Malin.

De kände bägge ett slags förlägenhet öfver att på detta vis liksom rymma fältet, men kunde icke förmå sig att visa det för hvarandra. Det hade kommit ett visst tvång öfver dem bägge, hvilket kändes dubbelt tryckande efter det starka känsloutbrottet nyss förut.

Ett ögonblick hade Elof nästan lust att tvärstanna och låta sig upphinnas, men förstod i detsamma, att det hade blifvit en omöjlighet att skiljas från Mary

utan ett intimt och förtroligt ord, som hon tydligen väntade på och hade rätt att vänta.

»Du ...» började han lågt. Han gick ett par steg närmare intill henne och talade nästan bakom hennes öra. Hon vände litet på hufvudet.

Det behöfdes blott detta obetydliga närmande. Han lade armen kring hennes lif och böjde sig litet grand fram öfver hennes skuldra.

»Du har ju sagt det till Malin, inte sant?» fick han litet tvekande fram.

»Jo,» svarade Mary lika sakta, och litet efter: »Hon gissade det själf för resten.»

»Och hon sade ingenting?» kom det litet hastigt.

Mary lutade sig ned och lösgjorde sin klädning från en enrisbuske. Hon såg inte på honom, då hon svarade:

»Hon sade ... det, som hon måste säga. — I fall hon ville vara uppriktig ... Och det vet du» — hon vände sig plötsligt emot honom — »att Malin alltid är.»

Han tordes inte gå vidare. Men han hade den största lust att veta, hvad hon hade sagt. Det kunde dock inte vara henne alldeles likgiltigt, det kände han på sig, att han ...

Mary afbröt hans tankegång: »Jag bad henne icke säga det till Henrik, så länge jag var inne. Men naturligtvis har hon sagt det nu.»

Elof påminde sig, att Stjerne hela dagen hade varit så underligt uppmärksam, så vaksamt aktgifvande — liksom han varit under hela den sista tiden. Och i hans leende och handtryckning hade ej funnits

det minsta af detta protegerande, halft höfligt, halft ironiskt lyckönskande, som annars alltid brukar finnas hos en redan gammal äkta man gent emot en nybakad fästman.

»Tror du?» frågade han nästan tvislande.

»Ja, naturligtvis.» Och med en blott halft medveten lust att pröfva honom tillade hon:

»Malin kan tåga för alla andra människor. Till Henrik säger hon ögonblickligen allt.»

Han visste, att hon hade rätt. Det ryckte litet till öfver ögonbrynen, när han forceradt skämtsamt svarade:

»Egentligen en utmärkt princip för en hustru! Eller hur?»

»Gud*vet!» svarade Mary litet buttert.

Hon hade sett den hastiga, för en annan nästan omärkbara förändringen i hans ansikte och visste, att hennes ord hade gjort honom ondt.

Elof märkte ögonblickligen att hon var förstämd, och i det han drog henne närmare intill sig, återtog han ömt:

»Det är verkligen min mening, käraste vän. Jag önskar, att du alltid måtte vara fullkomligt öppen emot mig, Mary.»

»Och du?» frågade hon bara.

»Jag har igår gifvit dig det största bevis, jag kan ge dig, på att jag intet önskar dölja för dig,» svarade han sårad.

»Jag vet det.» Hon tryckte häftigt sitt ansikte mot hans skuldra. »Förlåt mig, Elof.»

Nu hörde de bägge de andras röster omedelbart bakom sig. Han böjde sig ned och kysste henne.

»Jag älskar dig,» sade han hastigt, nästan brådskande — liksom för att göra slut på all vidare diskussion.

Hon såg upp till honom — tacksam, bäfvande af fröjd — och försökte möta hans blick. Men i detsamma stannade han tvärt och vände sig om mot Henrik och Malin, som nu blott voro några få steg bakom dem. Hon kunde icke längre få fatt på hans ögon.

»Malin är trött,» började Henrik förklarande — Mary tyckte nästan ursäktande. »Vi få visst vända om...»

»God natt, Elof» — Malin räckte fram sin hand. Och hon tillade menande men blygt — ty hon visste inte, om han tyckte om, att hon hänsyftade på hans nya förhållande till Mary.

»Kom snart igen!»

»Tack...» Han bugade sig formelt med denna korta nervösa bugning, som hon så väl kände.

Henrik bara skakade hand och hade den takten att icke vidare understödja sin hustrus, på det hela — då Hellwer redan brukade komma så godt som hvar-enda dag — rätt obehöfliga, inbjudning.

»God natt, Mary...» Elof tryckte hennes hand fast i sin.

»God natt.» Hon försökte ännu en gång möta hans blick, men kunde blott se pince-nez'glasen, som plötsligt i det osäkra ljuset glimmade till.

XVI.

»Du — Malin» — Charlotte Skytte satt midt i den längsta salongsoffan med hvit pikéklädning och rosor vid skärpet, »var du ändå inte litet nyfiken att se, hur Mary tog sig ut som gift? ...»

»Visst var jag det!» — Malin gick fram och tillbaka i rummet — ordnade litet med böckerna och småsakerna på étagèren. Hon såg flyktigt upp på systemen.

»Var hon generad?» förhörde Charlotte sig vidare.

»Nej, hvarför i all världen skulle hon vara generad, söta Charlotte? Hon har ju varit gift i nästan två år snart ...»

»Å, jag vet inte,» svarade systemen tvekande. »Jag tänkte kanske ... för dig.»

Malin drog hastigt, onödigt bullersamt ned klaffen på det gamla mahognyschatullet:

»Är det inte det jag säger! — Lina är odräglig med sin dammtorkning... Se bara!...» Hon strök demonstrativt fingret genom dammet.

»Hvarför ville de inte bo hos er?» Charlotte var

alltför intresserad af de väntade gästerna för att bry sig om ett par dammkorn mer eller mindre. »Tyckte du inte, att det var rätt underligt? ...»

»Nej,» sade Malin bara. Och litet efter — förklarande:

»Mary förälskade sig ju rent i Löfsjö för två år sedan, då Elof bodde där, och ville nödvändigt hyra rummen hos fru Strömbom. Där ha de det ju också mera för sig själfva ...»

»Jag tycker ändå, att det är konstigt,» fasthöll Charlotte envist — »så rysligt goda vänner som ni äro. Hos prostens talade de också om det. Och Mary, som är så bortskämd ...»

»Tycker du då, att vi ha det så furstligt?» skrattade Malin och gned ihärdigt med polerskinnet på sitt schatull-lock.

»Inte ha ni det som Onkels, intel!» — Charlotte hade förra hösten varit med om Marys bröllop och kunde aldrig glömma de Carterska härligheterna. »Men när man jämför det med fru Strömboms ...»

Doktor Hellwer hade för några dagar sedan kommit till Löfsjö med sin hustru. Stjernes hade tagit emot dem vid järnvägsstationen, men icke sett till dem sedan. I dag skulle de för första gången som gifta äta middag på Marieholm, och för att hedra dem — kanske också för att göra stämningen under detta första sammanträffande — som icke alltför mycket borde påminna om deras aftnar för två år sedan — mera otvungen och naturlig, hade Malin bjudit ihop hela det »lilla umgänget», som Charlotte ironiskt

brukade kalla prostens och ryttmästare Norrmanns på Odinshög.

»Det var då för väl, att jag såg de olyckliga dammkornen, innan Helfrid Norrmann fått upp sin lorgnätt!» sade Malin med en viss triumf. Trots alla hennes hederliga ansträngningar ville aldrig traktens damer erkänna henne vara »riktigt huslig» — hufvudsakligen af den orsaken, att hon legat ett år och målat i Paris.

»Käraste du,» sade Malin, då hon omfamnade Mary ute i den stora förstugan — inne i salongen sutto redan alla de öfriga gästerna och väntade. »Hur kunde ni nännas att låta vänta på er så länge! Helfrid Norrmann och flickorna Estlund äro i den yttersta spänning...»

»Beware oss» — Mary gick ett steg tillbaka och förde händerna upp till sin frisy, som — Malin gaf strax akt på det — var mera kokett än för två år sedan. »Äro här flera än morbrors? . . . Jag trodde . . .» Hon såg ned på sin mörkblå creponklädning. Mary brukade sällan ljusa färger.

Malin granskande toaletten och tyckte också, att den egentligen kunnat vara litet elegantare. »Du är i alla fall den vackraste af oss allesamman,» sade hon godlynt — tröstande.

Elof stod och borstade på sin bonjour borta vid spegeln — så där nervöst noga som bara han kunde föra en borste. Han såg bekymrad, litet irriterad på sin hustrus toalett — och lät därpå blicken flyktigt halka öfver Malins hvita, glänsande mohairklädning. Hvad hvitt då ännu alltid klädde henne!

Hellwer förde naturligtvis värdinnan till bordet. Det

var som Charlotte brukade säga, »riktigt storståtligt», med tre slags vin, massor af rosor och midt på bordet en pråktig, gammaldags tårta upplagd på ett silfverfat med hög fot. Genom de sex stora fönstren sken sommarens sol in på den hvita, styfva duken och de klara slipade glasen, framför de brutna servietterna — medan middagsgästerna, glada och hungriga i förväntan på den goda maten, drogo de tunga chagrinklädda stolarna från bordet och högtidligt slogo sig ned par om par. Lina och en annan jungfru stodo redan tillreds med den enorma gäddan, fångad i går af Elof i Löfsjö sjö.

»Den tar sig bra ut!» nickade Malin till sin kavaljer. Hon var litet nervös som alltid, när hon hade främmande. »Bara den nu inte har kokat för länge!»

»Jag är säker på, att den är utmärkt,» sade Elof artigt med en igenkännande blick på sin present.

Henrik böjde sig fram och hälsade sina gäster välkomna med ett par särskildt hjärtliga ord till Mary, som naturligtvis satt bredvid honom. Malin nickade småleende åt henne öfver bordet och stötte därpå sitt glas emot Elofs.

»Det var rysligt roligt, att ni kommo hit i sommar!» Hon log upp emot honom, upprymd, röd i kinderna — så där alldeles okonstladt, naivt glad, som hon ibland kunde vara. »Jag kan bara inte förstå, att ni brydde er om det!...»

Hon hade menat det blott som en anspråkslös undran, hur de, som hade råd och tillfälle att resa hvalt som helst i världen, verkligen hade lust att slå

sig ned hela sommaren i denna utkant, men ångrade sina ord i samma ögonblick hon sagt dem.

»Det var helt och hållet Marys idé,» svarade Elof artigt — fullkomligt uttryckslöst.

Malin såg upp till honom — litet oroligt.

»Jag menar ...» började hon en smula nervöst, afbröt sig och utbrast plötsligt högt — energiskt:

»Om det hade varit jag! Du gode Gud! ... Jag skulle ha rest till Pyreneerna — eller Karpaterna — eller Alperna — eller ... Tänk, jag har inte ens sett Alperna!» Hon hejdade sig, halft förvirrad.

»Men allt det där har jag ju sett,» kom Mary henne till hjälp tvärs öfver bordet. »Det afskyvärda hotell-lifvet! Nej, tacka vill jag fru Strömboms trefliga trädgård ...»

»Jag kan inte förstå det,» sade Malin allvarsamt. Hon såg vädjande ut öfver bordet: »Kan ni?»

Ryttmästaren och fru Norrmann hade ultranationela sympatier — hade aldrig varit så mycket som i Norge — och flaggade samvetsgrant på alla nationens »märkesdagar», inklusive dagen för Upsala mötes beslut. Fru Helfrid tog tillfället i akt, talade bildadt om Sveriges skönhet, som ty värr »så föga beaktas af landets egna barn» och slutade med en entusiastisk rekommendation af ett sanatorium på Åreskutan, där hon hade återvunnit sin hälsa och fått ögonen öppnade för »naturen i all dess storslagenhet».

Malin såg, som Nils Skytte anförtrodde sin bordsdam, prostens yngsta, »stukad ut», och samtalet rörde sig fredligt mellan badorterna på öst- och västkusten. Ryttmästaren komplimenterade privat fru Hellwer för

hennes kärlek till fäderneslandet i allmänhet och hennes förtjänster om Löfsjö som kurort i synnerhet. Det var glädjande att se — han höjde ridderligt sitt glas — att en dam, för hvilken världen i så ovanligt hög grad stode öppen, verkligen vore så innerligt fästad vid gamla Svea rike. Och han lät förstå, att detta ju vore så mycket mer förtjänstfullt, då man betänkte, att fru Hellwer på fädernet tillhörde en så mycket större och mäktigare nation . . .

»A, vi ha alltid betraktat oss som svenskar, vi barn,» sade Mary enkelt. Hon böjde allvarligt på sitt vackra hufvud — ståtligt — och satte ned glaset.

»Jag tror sannerligen, att Mary tar honom på allvar!» Malin böjde sig fram mot Elof, halft indignerad med ögonen fulla af undertryckt skrattlust. Hon var sig till den grad lik som ung flicka, att Elof nästan ovillkorligt fick igen sin gamla latinlärareton, då han svarade:

»Naturligtvis. Hvarför skulle hon inte det?»

Malin brast ut i skratt. Det förekom plötsligt också henne så likt »den tiden», att det nästan blef komiskt.

Henrik såg förvånad på henne från andra ändan af bordet. Hon tog sitt glas och nickade förstulet till honom. Gudskelef: han hade då lika svårt att låta imponera på sig af denna världen och denna världens människor som hon själf . . .!

Men Mary hade plötsligt blifvit nervös. Det var nu så länge sedan hon hade hört detta låga, frimodiga skratt, hvars respektstridiga klang hon så väl kände. Och utan att hon egentligen ville det, undrade hon

på, hvad det då kunde vara för en massa saker, som Malin hade att säga Elof . . . Nu vände hon sig ändtligen ifrån honom till sin andre granne, löjtnant Estlund — småleende, med hufvudet tillbaka, de klara grå ögonen halft sänkta . . . Att Henrik verkligen aldrig hade upptäckt, hur behagsjuk Malin i själfva verket var . . .

Vid kaffet ute i salongen och på verandan kommo barnen in — till och med lille Henrik, som nu både kunde tala och springa om kapp med de andra. Agnes hade blifvit en lång, gänglig tös, som neg och hälsade korrekt på alla de främmande, var beskäftig och gjorde reda för hvad hon läste och för småsyskonens ålder . . .

»Herre Gud» — sade prostinnan Estlund till doktor Hellwer. »Hvad hon växer! Ja, doktorn kan väl nästan minnas Malin, sedan hon var så där pass stor? . . .»

»Nej» — han smålog höfligt. »Nog var hon litet äldre, alltid.» Hans blick öfverfor flyktigt Agnes — finhyllt, blond och fräknig, lik sin far som ett bär — och han tillade kyligt:

»Hon påminner för resten inte alls om sin mor.»

Mary satt borta i ena soffan mellan fru Skytte och Charlotte. Hon gjorde omständligt reda för »alla där hemma» :

»Ja, moster Eva skulle inte känna igen mamma, så klen som hon har blifvit efter mitt bröllop . . .»

»Du kan vara säker på, lilla Mary —» fru Skytte var alltid en smula imponerad af sin präktiga systerdotter och sade därför alltid 'lilla' — »att det är nerverna. Säger inte Elof det också? . . .»

Eftermiddagen släpade sig fram ganska långtrådigt.

Damerna sutto på gammaldags vis mest för sig själfva, och herrarna rökade oförtrutet både pipor och cigarrer till konjaken och kaffet ute på den skuggiga verandan. Ungdomen, med den magra, eleganta fru Norrmann i spetsen, spelade det ena tennispartiet efter det andra i trädgården, och prostinnan underhöll litet gråtmildt Malin och fru Skytte med hur litet en löjtnant hade att lefva af utanför mötena, och hur svårt det var för Alfred att få en enda dags permission från Ljungby hed, »och ändå har han sitt hem så nära . . .»

Senare på aftonen, när de minsta barnen sade godnatt, följde de mest intresserade af damerna dem upp i barnkammaren för att se dem tvättas och lägga sig — mormor och moster Charlotte kunde aldrig få nog af de små. Fru Skytte talade med Malin om lille Henrik: bara Olivia ändå inte hade varit så vårdslös med att låta honom stödja på benen för tidigt . . . Nog var han litet hjulbent alltid . . . Och midt i stöket, medan prostinnan detaljeradt förhörde småskoleläraryn, fröken Andersson, om hennes förra plats och medan jungfrun röjde undan efter barnens tvättning, lade kläderna tillsammans och ställde tillrätta på lavoaren, försökte Charlotte knäböjande vid Ebbas säng andäktigt lära henne en liten psalmvers . . .

Mary, som utan att tänka vidare öfver det hade följt med dit upp, kände sig efterhand så trist, så tung till sinnes, så fullständigt öfverflödig. Pladdret från alla de små munnarna, lille Henriks gnäll på »mor» inifrån sängkammaren, Eriks högljudda, halfsjungande joller, innan han kunde besluta sig för att somna, den litet instängda, ljumt fuktiga atmosfären, full af tvål-

och vattenluk, den halfhöga, förtroliga konversationen om barnen mellan Malin och hennes moder — allt verkade nedslående, nästan irriterande på henne. Hon kände sig plötsligt så långt utanför allt detta intima småprat, och hon hade ett slags förnimmelse af, att hon egentligen rakt inte hörde hemma i denna rede af fruntimmer och ungar, att det var på falska förutsättningar, blott för det hon var gift, som hon »räknades med» härinne.

Genom dörren intill sängkammaren skymtade hon Malin, där hon stod borta hos lille Henrik med ena handen på sänggafveln och den andra stödd mot höften — bysten litet framskjuten, skuldrorna och hufvudet tillbaka. Och sådan, som hon nu, med sitt eget äktenskaps nya erfarenheter bakom sig, denna ljusa sommarkväll såg Malin stå där i den hvita, fotsida klädningen, med en hållning på en gång så käck och så mjuk, det tjocka, bruna håret deladt öfver pannan, de vakna och varma grå ögonen, den ömma, uttrycksfulla och allvarsamma munnen — när hon såg henne här, i själfva hjärtat af hennes hem, i midtpunkten af hennes rike, så förstod Mary plötsligt alldeles klart det hon aldrig någonsin, trots sin ärliga lust att vara rättvis, riktigt hade kunnat begripa förut: hvad det egentligen var, som Malin ägde framför henne, hvilket gjorde, att hon engång — då han haft valet mellan dem bägge — hade väckt Elofs kärlek. Det var helt enkelt det djupt och primitivt feminina i Malins innersta natur — det, som ända sedan deras tidigaste flickdagar såsom nedsättande för deras kön alltid stött henne själf hos kusinen och som hon brukade kalla: »Malins

öfverdrifna kvinnlighet». Ty med hela sin rika intellektuella och konstnärliga begåfning, alla kunskaper, all modern bildning var Malin lika oförfalskad och ursprunglig kvinna, som den Eva, hvilken för årtusenden sedan skapades ur mullen. Och ur denna, »öfverdrifna kvinnlighet», hvilken föreföll Mary nästan som ett slags anakronism, hade hon också beständigt härledt sin käraste väninnas fel: hennes omedvetna, smidiga dubbelhet, hennes inkonsekvens, hennes oemotståndliga och naiva lust att behaga, hennes passionerade och hänsynslösa egoism, när det gällde henne själf eller dem hon älskade... Men.. Gud vet?... Hon hade ibland tyckt, att det var liksom om männen i sitt hjärta föredroge dessa fel framför de dygder en ny generation af kvinnor i tidernas lopp lärt och lånat af dem själfva...

»Dumheteter!» afbröt Mary nästan högt sin egen tankegång, som med ens, i ett plötsligt omslag af stämning, föreföll henne själf »ohyggligt öfverspänd». Malin kom långsamt tvärs öfver golfvat fram till fönstret, där hon stod:

»Du står så ensam, Mary, och filosoferar...»

»Ja» — Mary lade med en lätt, liksom afbedjande tryckning sin arm inuti hennes. »Du kan ju gärna kalla det för att filosofera...»

XVII.

Malin hade tänkt sig — och det hade väl egentligen från början också Mary — att när Hellwers kommo till Löfsjö, skulle de naturligtvis vara lika mycket på Marieholm som i fru Strömboms villa. Men det såg inte ut, som om umgänget skulle bli så särdeles lifligt. Högsommaren var i år mycket varm och Mary var — som hon alltid varit — en smula maklig af sig. Hon drog sig för att köra på cykle i hettan och se ut som en kokt kräfte hela eftermiddagen, i synnerhet då hon visste, att Elof, som var mycket noga med hennes utseende, inte tyckte om det.

Och Elof tycktes inte heller vara så förfärligt angelägen om att evigt och alltid hålla till på Marieholm. De hade varit där ett par gånger och haft mycket trefligt, men när de kommo därifrån, hade han nästan alltid varit litet förstämd och antydt, att man borde inte för mycket inkräkta på folks gästfrihet . . .

»Men, Elof» — kunde Mary då säga, ehuru hon egentligen var glad öfver att höra honom tala så — »på det viset vet du ju, att hvarken Malin eller Henrik

någonsin skulle resonera . . . Och Malin är ju så innerligt glad öfver att ha någon att tala med . . .»

»Hon har ju sin man,» klippte Elof tvärt af. Men han tillade strax, liksom utjämmande:

»Jag tror för resten, att hon numera icke har intresse för stort annat än för honom och barnen . . .»

»Du gör Malin orätt,» mumlade Mary lamt men samvetsgrant. Hon hade icke något emot, att Elof såg, hvad hon själf kallade »Malins begränsning», men hon tyckte i alla fall, att det var hennes plikt att försvara kusinen.

Hellwer hade sagt fullkomligt sant, när han sade, att det uteslutande varit Marys idé, att de skulle slå sig ned i Löfsjö öfver sommaren. Hon hade absolut velat återse Malin, eller rättare — för sig själf medgif hon modigt, att detta var grundén — hon ville ännu en gång se Elof tillsammans med henne. Hon sade sig själf, att det blott var en sjuklig idé af henne, en sista rest af svartsjuk inbillning från hennes hysteriska flickperiod — det hjälpte icke: när hon väl en gång fått denna idé i hufvudet, kunde hon ej bli fri därifrån. Hon fann ingen verklig frid i sitt äktenskap förr än hon och hennes man — utan att behöfva göra något slags våld på sig, utan att ömsesidigt iakttaga hvarandra — lugnt och naturligt sinsemellan kunde nämna Malins namn. Ty det kunde de icke nu — icke på samma sätt som de nämnde andras. Han undvek det: kanske för att spara Mary ett minne, som han trodde förödmjukade henne och gjorde henne ondt, eller också . . . för det, att det på ett eller annat sätt gjorde honom själf ondt . . .?

Men utan att minnas Malin kunde de icke minnas hela sitt föregående lif — hennes namn var oskyljaktigt inväfdt i hvar gemensam ungdomshågkomst, i hvar episod, hvar anekdot, hvar dröm, som gått om intet, och hvar plan, som blifvit till verklighet. Mary visste ju, att Elof omöjligt kunde framkalla hennes egen bild från gångna tider, utan att han på samma gång också nödvändigt måste se Malins framför sig. Just för det, att han — då — hade tänkt så oändligt mycket mer på Malin än på henne.

Strax efter bröllopet, då hon utom sig af lycka och triumf, i besinningslöst jubel märkte, att hon — med sin skönhet, sin blotta person, utan att det ens behöfde kosta henne någon ansträngning — så starkt förmådde fångsla honom, hade Mary verkligen en tid på fullt allvar trott, att hon och Elof nu tillsammans öfvervunnit alla lifvets svårigheter. Men småningom, när den första berusningen lagt sig, kunde hon icke undgå att se — och i detta förhållande, som sysselsatt henne allt sedan hon kunde tänka och känna någorlunda själfständigt, var Mary skarpsynt — att hon ännu var långt ifrån målet. Hon begrep — nästan instinktivt fattade hon det — hur hon just genom att hängifva sig åt honom så helt, så lidelsefullt som hon gjort, liksom blifvit en annan i hans ögon — mera främmande. Hon förstod icke riktigt orsaken, ty hon var ju icke erfaren nog att reflektera öfver, att hennes man vid sidan af nordbons erotiska våldsamhet också innerst inne ägde nordbons regelrätta, styfva och konventionella anständighetskänsla: han ville icke, att hans hustru skulle vara hans älskarinna, själfva

hennes häftiga ömhet för honom nedsatte henne i hans ögon. Hon märkte blott, hur han, som innan de blefvo gifta varit till den grad uppriktig emot henne, sett upp till henne och vid alla möjliga tillfällen nästan vördnadsfullt böjt sig för hennes omdöme, hur han nu mer och mer slöt sig inom sig själf och blott reserveradt, nästan motvilligt, gaf henne sitt djupare förtroende. Vål försökte hon trösta sig med, att detta blott var en öfvergående reaktion, ett utslag af hans medfödda inbundenhet och ömtåliga skygghet, ett trotsigt försök att återtaga sig själf; men hur hon än resonerade kunde hon icke undgå att känna sig bittert besviken genom hans förändrade sätt emot henne, och efterhand dök en fråga upp, hvilken hon i början stolt afvisade, men som kom tillbaka åter och åter, tills hon i sin ångest icke mera kunde se bort från den. Var det möjligt, att hans gamla kärlek verkligen ännu icke vore död? Var det möjligt, att hans under första tiden af deras äktenskap så våldsamt uppblossande böjelse för henne själf verkligen icke fullständigt hade besegrat hans känsla för Malin? Var det möjligt? . . . Och nervös, öfverspänd, som hon på sista tiden hade blifvit, gaf hon sig ingen ro, förrän hon genom att anföra alla möjliga svepskäl, genomdrifvit, att de i sommar skulle bosätta sig i Löfsjö: blott genom att dagligen se honom tillsammans med Malin kunde hon erhålla svar på sin fråga, ändtligen finna frid.

Till sin innerliga lättnad, tyckte Mary sig emellertid snart märka, att hon gjort sig onödiga bekymmer. Elof syntes nästan undvika Malin — i alla fall vore det synd att säga, att han sökte hennes sällskap. De

aftnar de tillbragt på Marieholm hade han alltid mest underhållit sig med Henrik, och icke en enda gång under hela den tid de nu vistats på landet, hade han varit så där retlig och skyggt inbunden gentemot henne, som han så ofta visat sig i vinter. Hon började nu på allvar slå sig till ro med den tanken, att det verkligen, när allt komme omkring, vore öfveransträngning: Elof hade aldrig varit stark och de fordringar, hans läkarepraktik ställde på honom, voro mycket stora. Honom hade hon aldrig anförtrott det minsta om sin fruktan och sina »griller». Hon kände nämligen instinktivt, att om hon med orätt misstrodde honom i detta — och det hoppades hon, att hon gjorde — skulle han aldrig förlåta henne. Denna sak: hans förhållande till Malin, var en gång för alla — hon förstod, att han önskade det så — utdebatterad dem emellan. Men just för den skull — för det, att han stillatigande förskansade sig bakom sin nervösa skygghet, förbjöd henne att tala — för den skull kunde hon inte heller vara uppriktig emot honom.

Malin å sin sida gaf icke synnerligen akt hvarken på Elof eller Mary. Hon hade nyligen åter börjat måla på allvar; så länge barnen ännu voro späda och behöfde ständig tillsyn, hade hon sällan haft ro till det, eller rättare: hon tyckte sig icke kunna göra det med godt samvete. Men nu under denna sommar, då hon hade mera tid till sin egen rådighet, än hon någonsin förut under hela sitt äktenskap haft, kunde hon icke längre lägga band på sin lust att arbeta: hon ville dock själf se, hvad hon dugde till engång ännu!

Henrik låtsade till att börja med, som om han icke

märkte, hvad det var, som upptog henne. Han ville naturligtvis icke lägga något band på henne, när hon fick lust till att måla — det hade han aldrig gjort eller inbillade sig det åtminstone — men hans stolthet krympte samman under hennes frånvarande, nyckfulla väsen, hennes sätt att isolera sig själf. Han förstod icke, att själfva vanan att ständigt kväfva arbetslusten, hvilken hon alltid fruktade som en fara för barnen och hemmet, efterhand kommit henne att nästan skämmas för sin egen begåfning som för ett fel, hon icke kunde råda bot på, men som helst borde döljas. Han förstod icke hennes ömtålighet i detta fall, uppfattade den nästan som en obegriplig och sårande brist på förtroende till honom — i synnerhet sedan han märkt, att hon mycket väl kunde tala med främmande — till exempel med Hellwer — om sin målning. Men om hon än icke sade ett enda ord, kunde han alltid ögonblickligen se på henne, när hon gick och sysslade med utkasten till något nytt arbete: blott någon talade till henne om alla de hvardagliga saker, hvilka annars brukade upptaga henne, begärde order eller råd, var det ju, som om hon med våld lösslet sin själ från en annan omgifning ... Själfva hennes leende gjorde honom ondt och hennes blick, då hon såg upp, denna svindlande, drömmande, hemlighetsfullt strålande och fjärrskådande blick, som han kände så väl igen från hennes allra första ungdom. Det var, som om han stod utanför, som om hon icke ville veta af honom i detta hemlighetsfulla rike, hvilket var hennes, och som hon icke ville eller kunde dela med någon annan — åtminstone icke med honom!

Däremot visste han, att Hellwer alltid till en viss grad ägt Malins förtroende i allt, som rörde hennes arbete; han hade i Stockholm varit den ende, för hvilken hon yppat sina första spirande, oklara och sväfvande framtidsplaner; och han hade, när det gällde att verkliggöra dem, aldrig nekat henne sin sympati, alltid varit hennes bundsförvant och varma förespråkare. Hon hade engång på skämt sagt — en gång i Paris — att Elofs »tro» på henne »verkade ordentligt inspirerande». Detta uttryck hade han då skrattat åt — nu kom han i sina tankar mer än en gång tillbaka till det.

Ty redan under de få gånger Hellwer varit hos dem i sommar hade Henrik blifvit alldeles säker på, att hans hustru — lika litet nu som för två år sedan — var Elof likgiltig. Med en mans kännedom om andra män, förstod han i grund och botten arten af den andres förhållande till Mary, hvilket duperade och förvirrade Malin precis på samma sätt som det förvirrade Mary själf. Redan under deras korta förlofningsstid på Marieholm för två år sedan, hade han, då han såg Elof och Mary tillsammans, medlidsamt och förbittradt undrat på, hur det kunde vara, att en kvinna då aldrig tycktes förstå, att det i erotik fanns något, som hette surrogat. Men nu var förlofnings- och bröllopsruset förbi; — Malins man såg snart, att Hellwer i sina tankar redan återvändt till den kvinna, han så länge och trofast älskat, till den, som för honom — liksom för Henrik själf — från början varit idealet för all kvinnlighet, den i hans ögon ljufvaste och mest be-dårande. För det att de bägge kände så lika gent-

emot Malin, förstod den ene också alltid ovillkorligt den andre.

Malin satt och målade inne i hörnrummet, där hon rullat ned för bägge fönstren på ena väggen. En helt ung, vacker blondin, utklutad i det sextonde århundradets dräkt, stod modell. Elof Hellwer gick förbi ute på gården, just som Malin borta vid sin målarelåda framför det öppna fönstret valde ett par penslar. Hon nickade ut:

»Kom in!» sade hon inbjudande.

När han öppnade dörren, vände hon sig om emot honom. Hon bar en fotsid, ljusgrå lärftsöfverklädnings, sydd precis som ett af barnens ärmförkläden, med vida linningsärmar, och ett smalt, hvitt läderbälte omkring lifvet, vid hvilket hon stuckit ned ett par mörka hängande fuksior.

»Jag tror det är första gången i mitt lif jag har sett dig måla, Malin...» Han satte sig på bordskanten nära henne och lade hatt och käpp bredvid sig.

»Det är heller inte många som sett det!...» Med hufvudet på sned tryckte hon ut tuben öfver paletten. »Men nu om förmiddagarna, när barnen ha sin skola — tänk, till och med Erik har börjat stafva så smått! — och Henrik gör sin förmiddagsrond på ägorna, så har jag utmärkt tid till det...»

»Här är också så fredligt och stilla — knappt en katt i solskenet på gården...»

»Hvad tycker du om den?» — hon trädde ett par steg tillbaka från taflan. — »Ja, jag skulle väl egentligen först presentera: doktor Hellwer — fröken

Winge. Flickan, som knappt tordes röra sig i sitt underliga, styfva halskrås, blef röd helt upp i pannan, och Elof bugade sig artigt. »Fröken Winge är så innerligt uppoftande att komma hit och hjälpa mig en smula ...»

»Det är visst icke uppoftande» — fröken Winge var den nykomne folkskolelärarens sjuttonåriga dotter, och hon svärmade för Malin.

»Jo, det är rysligt snällt,» sade Malin tacksamt. »Jag vet icke många, som skulle vilja stå härinne en hel vacker sommarmorgon i mina gamla trasor. Men nu skall det också vara slut för i dag! Det är för resten strax Agnes' speltimme ...»

»Är det fröken, som undervisar?» Elof tyckte, att han skulle konversera med henne om något.

»Ja, i musik. Fröken Winge är i det hela rysligt snäll emot oss. Själfläsa jag litet språk och sådant med de två äldsta. Det öfriga har fröken Andersson åtagit sig. Du ser, vi ha snart fullständig pension härute!» skrattade hon böjd öfver skålen, där hon rengjorde sina penslar.

»Att du hinner med det?» Fröken Winge hade gått och Elof var allena med Malin.

»Å, nu då de börja växa till, är det ju inte mycket att göra ...»

De kände plötsligt bägge två ett visst tvång — precis som den gången för två år sedan, då han gjorde sin första visit på Marieholm. Men då var det ju förklarligt, då de icke hade sett hvarandra på så länge... Nu däremot! Malin kunde inte begripa det.

»Kan du se, hvad det föreställer?» vände hon sig åter till taflan.

»Nej,» bekände Elof ärligt. Han betraktade den med närsynt, något konstladt intresse. »Någon Valois...?»

»Det är för det, att du inte har det ringaste historisk fantasi! Någon Valois!» — härmade hon uppsluppet. »Nej, det är Malin Sture i trappan på Hörningsholm den där morgonen, då hon går ned för att möta Erik Stenbock. Där är en förtjusande gammal trappuppgång i den röda flygeln — du vet, den urgamla — som gaf mig idén.» Hon stod litet och såg ned på den, innan hon långsamt vände duken om.

»Den här tror jag nog skall bli färdig,» sade hon sakta.

»Vill du försöka utställa den?» Han hade icke lämnat sin plats vid bordskanten. Malin stod böjd öfver sitt målarekrin. Nu såg hon upp.

»Nej — det duger jag väl inte till...»

Elof satt och borrhade käppknappen emot läpparna — han hade knappt hört, hvad Malin sade, blott ljudet af hennes stämma, som så harmoniskt svarade mot leendet och blicken. Folk talade om grå ögon som det vanligaste i världen — ingen hade grå ögon utom Malin...

»För resten» — återtog Malin, litet förödmjukad af hans tystnad — »till och med om jag målade som en ängel... Det finns här i landet några få dussin människor, som verkligen förstå sig på taflor, och de... Jag menar, för dem, som ha sett så mycket annat, är det ju komplett likgiltigt, om de också se mina... Som ju ändå i allra bästa fall — till och

med om jag kunde, menar jag — blott skulle tyckas dem 'second rate'. Och de andra — publiken — de ha ju bra mycket mera glädje af oljetryck än af ofärdiga studier och namnlösa taflor.»

»Ja, men för dig själf — jag tänker inte på andra — hade det då ingen betydelse för dig själf? Att utställa något ...»

»Jo.» Hon teg litet. »Kanske. Men inte mycket, tror jag ...»

»Ser du» — hon hade mött hans frågande blick — »jag menar, att hur jag bär mig åt med det, och hurdant än andra tycka, att mitt arbete är, så har det ju alltid lika mycket att säga för mig.» Hon såg blygt upp och fortsatte med mera säkerhet:

»Eller tror du inte, att mina stackars halffärdiga skisser där ha haft den största betydelse för mig själf — alltid skola ha det? För mig, som vetat hvad jag ville och hvad jag menade, hvad jag såg och drömde — för mig äro de ju stora, lefvande taflor.»

»Också för mig, när du visar mig dem,» mumlade Elof varmt. »Du tror det kanske inte, Malin, men jag kan se med dina ögon.»

Malin rodnade till — halft af okonstlad glädje, halft af förlägenhet. Hon förstod, att det blott var till henne, han kunde tala så, och blott när de voro allena.

»Är det inte eget,» sade hon därpå hastigt, underligt kyligt liksom för att komma bort från det intryck hans ord lämnat efter sig — klangen af dem skälfdes ännu i luften omkring dem. »Är det inte eget — om man får aldrig så mycket beröm, och du

vet, att förr i världen brukade folk berömma mig — man längtar efter det af hela sin själ, men det liksom rör en inte, när man fått det, man tycker bara, att det är som det skall vara. Men hvart enda litet ord af tadel, till och med från människor, som man faktiskt vet inte äro kompetenta att bedöma något, och hvilkas loford skulle vara en lika ligkiltiga som de själfva . . . Å, det är så gräsligt dumt . . .»

Henrik öppnade dörren inifrån våningen. »Nej, se god dag, Hellwer!» Han låtsade inte bli det ringaste förvånad. »Det var ju hyggligt af er att söka upp oss . . . Hvar har du gjort af Mary? . . .»

Malin mindes plötsligt, att hon icke så mycket som frågat efter Mary. Hon kunde inte begripa, hur det gått till, men de hade kommit så hufvudstupa in i samtalet, och det var så sällan hon talade med någon om . . . »sådant».

»Mary vet inte ens, att jag är här.» Han skratade litet nervöst och skakade hand med Stjerne. »Jag var ute på min morgonpromenad och märkte plötsligt, att jag var helt nära Marieholm. Så tyckte jag det var lämpligt att komma in och säga tack för sist . . .»

»Och få en smula frukost. Inte sant — Elof? Klockan är redan elfva . . .»

»Jag är rädd, att Mary blir orolig . . .» Han bugade sig avfärjande.

»Frukosten står på bordet,» sade Henrik litet kärft, inte precis riktigt inbjudande.

»Jag hade också redan varit i ordning,» försvarade Malin sig, »om inte Elof hade uppehållit mig. Jag kommer om två minuter» — hon öppnade raskt dörren.

När Malin kom in i matsalen — hon hade inte kunnat motstå frestelsen att taga en annan blus, en vit, som klädde henne förträffligt — stod Henrik allena därinne med ryggen mot fönstret och händerna i byxfickorna och hvisslade.

»Nå?...» sade Malin. Hon kände sig plötsligt litet flat — mest för den hvita blusens skull. »Elof gick ändå sin väg?»

»Ja.» Henrik drog ut stolen från bordet. De sutto där så ensamma i det stora rummet, de båda; barnen deltog aldrig i detta mellanmål. »När allt kom omkring, tordes han likväl inte låta Mary vänta.»

»Han har verkligen utvecklat sig till en mycket uppmärksam äkta man!» utbrast Malin ironiskt.

»Tycker du?... Ja, något kan hon väl också fordra af honom...»

Och då Malin inte låtsade höra:

»Tror du, att han ofta kommer att förlägga den där ensamma morgonpromenaden åt Marieholmssidan?»

Malin såg upp — hastigt och vredgadt:

»Inte, om du inte är mer gästfri, än du var nyss.»

»Å...» Henrik rörde litet häftigt om i sitt kaffe och det skvätte öfver på duken. »Det är väl heller inte precis för min skull, som han kommer.»

»Men, Henrik — den alldeles rena duken...» nöjde sig Malin att förebrå honom.

Henrik hade posten bredvid sig och ögnade igenom ett par bref. Malin sträckte sig efter »*Le Figaro*» som hon höll egentligen för Caran d'Aches karrikatyrier.

»En sådan häst, du! — Så han kan teckna...»

Men när de hade rest sig från bordet, och hon, som hörde barnen i trädgården, ville gå förbi honom — han stod med sin cigarr på verandan — räckte han ut armen och drog henne plötsligt intill sig.

»Malin!»

»Henrik...» Hon såg upp i hans ögon. »Att du kan!...»

»Jag svär dig, att jag sannerligen själf trodde, att det det var förbi...» hviskade han nedemot henne.

»Det är en förnärmelse,» mumlade Malin lika sakta. »Inte mot mig, för mig gör det ju ingenting, men mot honom och mot... först och främst mot... Mary.»

»Hon måste vara blind...» Och han tillade långsamt, med eftertryck, utan att se på Malin:

»Han älskar dig. Han har älskat dig lika länge som jag...»

Malin gjorde en rörelse som för att slita sig ifrån honom — hon hade blifvit röd ända upp i tinningarna.

Han såg att han upprört henne, och liksom för att urskulda sig, mumlade han hastigt:

»Jag kan ju inte hjälpa att jag ser klarare än ni båda. En karl förstår alltid bättre en annan... — Men Malin?...» Han såg ned på henne. »Hvad i all världen?...»

»Du skulle inte ha sagt mig detta. Inte för det, att jag tror det, naturligtvis, — men...» Hon vände bort hufvudet — han kunde blott se hennes röda örsnibb under det bruna håret. »Det är — det är du mt af dig.»

»Hvad menar du?...»

Malin svarade inte.

»Svara, hör du!...» Med bägge händerna vände han hennes ansikte emot sig.

Det var ett spänstigt motstånd i hela hennes hållning, i hennes smärta, litet bakåtböjda kropp med de upplyfta, krökta händerna, som stödde sig mot hans bröst, i hennes smala hals och käcka haka, i de blossande kinderna och de tungt fransade ögonlocken, som så retsamt orörligt dolde blicken. Aldrig i sitt lif, tyckte Henrik, hade han älskat henne, som han älskade henne i detta ögonblick.

»Svara mig! Eller» — han lutade sig ned mot hennes öra — »vill du, att jag själf skall gissa mig till svaret?»

»Om du kan» — kom det långsamt — »så var så god. Men» — och med läpparna plötsligt mot hans och ögonen fulla af skratt, mumlade hon otydligt:

»Men du kan aldrig!»

XVIII.

En stathustru på Marieholm hade, då hon skulle gå med smör och ägg till Löfsjö, fallit och brutit benet just utanför fru Strömboms villa. Mary, som alltid var medlidsam mot de fattiga, hade strax yrkat på, att Elof, som annars strängt höll på sina ferier, skulle sköta henne — provincialläkaren bodde så långt borta . . .

Henrik kunde inte låta bli att undra på, om Hellwer verkligen alltid ägnade sina patienter så mycken tid och skötsel, som han bestod Anton Nilssons Ida. Nästan hvarannan dag kom han och såg till henne. Och då stathusen lågo aldeles intill gårdens dörrar, var det ju helt naturligt, att han en passant gjorde en liten titt in. Ofta hade han också direkt ärende till Malin: ett bref från sin hustru, en nyutkommen bok, som »det kanske kunde roa henne att se» — Mary ansåg det för sin oafvisliga plikt att sätta sig in i all modern skandinavisk litteratur —, en eller annan högst aktuel illustration ur en af de stora utländska tidskrifter, som Hellwers alltid höllo. Han stannade aldrig länge, steg

ibland icke engång in, utan blef stående utanför det skuggiga gafvelfönstret i hörnrummet med armbågarna på karmen och hatten skjuten tillbaka i nacken, medan Malin inifrån serverade honom ett glas iskyld mjölk och gjorde sig underrättad om, hur det gick med stackars Idas stygga benbrott.

Hon tyckte alltid, att det var roligt, när Elof kom, i synnerhet som Henrik, trots sin privata ironiska undran, aldrig numera gjorde den minsta anmärkning öfver dessa helt naturliga förmiddagsvisiter. Tvärtom — han uppmuntrade dem nästan. Ty han förebrådde sig ännu sitt första obehärskade anfall af dåligt lynne, då han den där morgonen så oförmodadt träffat Elof vid sidan af Malins staffli, och hennes blick, hennes gåtfulla och öppenhjärtiga »det är dumt af dig» mindes han icke utan en viss oro. Visst var det dumt af honom — ärkedumt. Nog kunde han förstå, hur farligt det är att sätta en kvinnas fantasi i rörelse, i synnerhet en fantasi så stark och oberäknelig som Malins.

Det hände också numera oftare än den första tiden, att Hellwers af sig själfva kommo till te om aftonen. Då ägnade sig Malin, som helt naturligt var, mest åt Mary, och Elof och Henrik, hvilka egentligen aldrig hade haft särdeles mycket att säga hvarandra, återupptogo sitt gamla nöje: att spela schack och röka ett otroligt antal cigarrer. Emellanåt, när posten kom om kvällarna, läste de högt — det vill säga Malin läste. Hon var en i högsta grad impressionabel och meddelsam natur, nästan allt mellan himmel och jord intresserade henne — om än högst förbigående — och

hon ägde i hög grad förmåga att smitta andra med sitt intresse. Referaten från de stormiga franska riksdagarna i *Le Figaro*, de journalistiskt utbroderade beskrifningarna öfver det spansk-amerikanska kriget och de magra, nyktra Ritzau-telegrammen, de lokala nyheterna i Stockholmstidningarna och »Sydsvenskan» — allt kunde under några flyktiga minuter mer eller mindre upptaga henne. Hon satt med tidningen helt utbredd framför sig, med armbågarna ofvanpå den och hakan i händerna. »Nej — kan ni tänka er!» . . . Ett par klara, ljusa ögon tittade ifrigt upp och utan att vänta på uppfordran eller bry sig om, i fall hon störde de andras läsning, begynte hon strax läsa upp artikeln eller notisen i fråga — dramatiskt åskådligt, halft berättande, som om hon själf hade upplefvat allt sammans.

»Men Malin,» kunde Mary då förebrående säga — litet pedantiskt grundlig som hon var — »nu var jag ju just midt inne i Dramatiska teaterns affärer . . .»

»Hvad bryr du dig om dem? Det har du ju inte det minsta med att göra? Nu skall du bara höra, hur det går i Frankrike. Tänk — de ha häktat Picquart! . . . Det är naturligtvis efter Cavaignacs tal den 7:de. Och — ändtligen! Esterhazy skall nu också ställas till ansvar! . . .»

Och Malin läste — »med brinnande ögon», som Mary brukade säga, när de voro barn — skälvande af ett så intensivt intresse, så lidelsefullt tagande parti, att de alla ovillkorligt rycktes med och hörde på. Till och med den motsträfviga Mary tvangs att öfvergifva »Dramatens» krångliga affärer.

»Man kan knappt uthärda, att se Frankrike förnedra sig till den grad» — hon kastade otåligt den stora tidningen åt sidan och reste sig upp. »Att inte kvinnorna kunna göra något, då männen nu äro så förblindade! De — de borde då ha medlidande åtminstone, och de borde ana!... Man riktigt längtar efter att se en Madame Roland i Paris, eller en Madame de Staël...» Hon stod litet och såg rakt framför sig, därpå skakade hon resigneradt på hufvudet: »Du gode Gud...»

»Seså,» sade Mary med en röst som skulle vara skämtsam, men som röjde en viss irritation — hon hade sett Elofs ögon med precis samma uttryck som förr i världen i Stockholm småleende hvila på Malin. — »Seså, nu sjunger Malin åter den gamla visan: *Si c'était moi!*»

»Det har jag aldrig sagt!» Hon vände sig raskt om. Tonen i kusinens röst, hade icke undgått henne. Hon blef plötsligt röd — rädd för att de allesammans gjorde narr af henne.

»Men du menar det!» kom Elof retsamt Mary till hjälp.

»Ni må gärna skratta åt mig!» Malin skrattade själf godmodigt. Hon talade till dem bägge, men hennes blick sökte ofrivilligt Elofs, och det fanns en viss förebräelse däri.

»Ja, stackars du» — Henrik reste sig litet otåligt upp — »som aldrig har fått spela en roll i den stora världen...»

Malin såg upp till sin man — hastigt, förskräckt, halft trotsigt. Det var så olikt Henrik, när främmande voro tillstädes.

»En sådan kväll!...» Hon brydde sig alls icke om att svara dem. Verandadörrarna stodo öppna och hon böjde sig långt fram i den ljumma natten.

Hon satte sig ned på själfva den låga trappan med knäna litet uppdragna och hakan i händerna. Elof med sin cigarr i handen kom långsamt ut från salongen och ställde sig uppåt verandapelaren bredvid henne.

»Ja, det är härligt... så stilla...»

De tego ett par minuter. Inifrån salongen hörde de Henrik fråga Mary, om hon hade läst Gustaf Anderssons resebref i »Aftonbladet»...

»Kommer du ihåg,» sade Hellwer plötsligt — det var, som om han högt fortsatte en lång tankegång. »Kommer du ihåg, att engång, då du nyss var konfirmerad, sade du, att du aldrig ville gifta dig med någon konstnär eller läskarl. Kommer du ihåg?...» Han såg halft småleende, halft forskande ned på henne med de stickande ögonen.

»Det har jag ju heller inte gjort,» svarade Malin hastigt. De talade bägge lika högt som vanligt.

»Nej — du var ju rätt tidigt tämligen på det klara med dig själf, och hvad du ville... Men» — han drog litet på det och slog nervöst med lillfingret askan af cigarren, utan att se upp — »var det ändå inte egentligen menadt som en slags öfvermodig varning — till mig?»

»Å, Elof!» Malin skrattade men icke fullt naturligt. Det var första gången i deras lif som Elof direkt lät henne förstå, hur mycket hon betydte för honom. Och hon begrep, att han nu gjorde det i skydd af sitt giftermål med Mary, som berättigade

honom att anse allt detta för »gamla historier». »Naturligtvis menade jag ingenting!»

»Naturligtvis gjorde du det,» svarade han torrt.
»Och jag förstod det mycket väl.»

De tego bägge utan att se på hvarandra — ångrade bägge de ord som fallit utan att dock någon af dem hade förmåga att frigöra sig från intrycket af dem.

Mary reste sig från »Aftonbladet», hvilket hon alltid af gammal vana läste från första till sista linjen. Ett ögonblick ställde hon sig i den öppna dörren och såg ut i den vackra kvällen. Malin beredde redan plats för henne bredvid sig på trappan.

Då sade Elof hastigt:

»Å, Mary, sjung något för oss . . . Det är så länge sedan . . .»

Mary var stolt öfver sin röst och visste, att Elof tyckte om att höra henne. Hon gick bort till pianot och begynte strax utan noter sakta sjunga en af sångerna i »*Irish Melodies*». På verandan hade samtalet afstannat. De vackra, ädelt förbundna orden klingade rytmiskt, burna af de rena tonerna, tydligt ut i det stora rummet.

»Hvad Mary sjunger bra i afton . . .»

»Ja —» Han lyssnade. »Minns du, hur hon alltid brukade sjunga där hemma i Stockholm, då vi voro ensamma om vinterkvällarna . . .»

Malin teg. Hon satt ännu med armbågarna mot knäna och hakan stödd i händerna, i det hon sakta vaggade öfverkroppen i takt med musiken.

»Det är liksom man förstode Mary bättre, när hon sjunger» — fortfor Elof igen efter en paus.

»Det låter bara så längtansfullt...»

»Det är väl också den mest allmänmänskliga sträng man kan slå på...»

»Längtan?» Hon såg upp.

»Ja. Längtar du aldrig?»

»Jo.» Det kom mycket långsamt, nästan ofrivilligt. »Annars kunde jag väl inte lefva.»

»Hvad menar du egentligen? Och hvad» — han tvekade — »längtar du efter?»

»Å, jag vet inte... Jag längtar väl efter allt... det... obestämda... som vi alla längta efter» — Elof igenkände småleende, med en egen rörelse af glädje hennes gamla sväfvande, en smula tafatta sätt att uttrycka sig, när hon talade »allvarligt».

»Lyckliga Malin!» sade han med en viss ironi, men tvunget — »som inte ens kan nämna något bestämdt du längtar efter...»

»Förr brukade jag längta hem till Skåne.» De talade nu hviskande för att inte störa sången. »Däruppe i Norrland... Aldrig var man ensam...»

»Det trodde jag heller inte, att du brydde dig om att vara,» inföll han torrt.

»Jo, med mitt. Med Henrik och barnen menar jag.»

»Du behöfver alltså icke mera?»

»Jo — men jag behöfver först och främst dem. Annat kan jag undvara.»

De tego igen. Inne från salen hörde de tydligt de engelska orden. Han satte sig sakta ned på trappan bredvid henne.

»Hvad menar du då egentligen med 'ensamhet'?»
frågade han dröjande.

»Å, det är så svårt att säga... Jag tror jag närmast menar ro — till att vara sig själf. Jag vet inte riktigt, hur jag skall förklara det. Men den hösten, till exempel, då vi först flyttade hit till Marieholm — hvad jag njöt af den! Jag var som förtrollad, försäkrar jag dig — så lycklig. Dessa kyliga, fuktiga, litet ruskiga kvällar, då brasorna sprakade i alla kakelugnar och barnen sofvo, och Henrik och jag sutto uppe i hörnrummet däriinne... Han brukade vara så trött efter jakten och det eviga trampandet omkring i skogarna, att han sof nästan — han också. Och så kunde jag öppna alla dörrar i hela det gamla huset och gå och gå — fram och tillbaka — ända tills jag tyckte, att jag ensam fyllde alla de stora halfmörka rummen. Med mig själf, förstår du — med mina drömmar, förhoppningar och minnen och sympatier och antipatier och små och stora tankar. Och allt som blifvit diktadt och uträttadt och tänkt här i världen, det var mig då liksom så nära — så öfverskådligt...» Hon stannade litet. »Så har jag också upptäckt...» Hon såg ned på honom och fortsatte icke.

»Hvad har du upptäckt?» Han böjde sig fram och fångade hennes blick.

»Å, det låter väl så underligt för andra människor, det jag sitter här och säger... Men, ser du» — hon vände sig rakt emot honom med ena handen hvilande i knäet och kinden stödd mot den andra. »Ser du, jag har upptäckt, att det enda, som har betydelse här

i lifvet, det enda, som verkligen ger lifvet innehåll och bakgrund — och utan bakgrund taga sig inga färger ut, de må vara hur lysande som helst! — det är endast och allenast de allra mest primitiva och ursprungliga förhållanden man som människa knyter till andra människor.»

Han skrattade till — lågt, litet spetskt.

»Och det tror du, att du ensam har upptäckt, Malin?»

»Ja.» Hon rätade på sig, stött öfver hans ton, och ångrade redan sin öppenjärtighet.

»Å, Herregud! Hvad tror du inte vi allesammans ville ge för att kunna knyta ett af dessa 'ursprungliga' förhållanden? ...»

Hon teg, ännu med handen under kinden och sänkta ögon.

Ett par minuter hörde de bägge på sången, som rytmiskt steg och sjönk. Så sade han hastigt, nervöst, underligt brådslande:

»Jag önskar, att du, Malin — du, först af alla — kunde förstå mig.» Han teg ett ögonblick och återtog dämpadt, så lågt, att hon knappt hörde det:

»Förstå, menar jag, att jag kunde besluta mig till ...»

Hon svarade inte, satt orörlig som förr. Han lade lätt handen på hennes arm:

»Malin? ...» Det lät som en fråga och en bön.

»Jag förstår,» mumlade hon sakta, mycket förvirrad och gjorde med en hastig, nästan omärklig rörelse sin arm fri. »Jag har förstått ... alltid.»

Hon steg upp från sin plats på trappan — högst

olycklig, illa berörd och plötsligt med dåligt samvete. Han reste sig också upp, i detsamma Mary slutade sången därinne. Ett ögonblick blefvo de stående framför hvarandra, tysta och förlägna, utan att se på hvarandra.

Mary kom ut i verandadörren. Malin vände sig hastigt om, och med en handtryckning och ett halfhögt tack gick hon hastigt förbi sin kusin in i salongen.

Där såg hon sig om öfver skuldran. Elof och Mary hade gått ut på gången, gruset knarrade under deras skor.

»Gud vet, hvad han nu kan säga henne!» for det ovillkorligt genom Malins hjärna.

XIX.

»Jag tror inte, att jag går med till prostens i kväll, Henrik . . .»

Malin satt i en af de stora länstolarna inne i hörnrummet. Hon hade sitt målareförkläde på sig, men staffliet stod ett långt stycke ifrån henne, ända framme vid fönstret.

»Såå . . .» Med mössan i handen och lärftsrocken uppknäppt öfver västen kom han just in från åkern, där de höllo på att slå råg, för att kläda sig till bjudningen.

Han såg flyktigt på henne — hon hade lagt armen öfver det stoppade ryggstödet och lutade pannan där emot. Därpå utbrast han barskt, nästan hårdt:

»Hvad är nu detta för nycker? Hvarför kan du plötsligen inte följa med? Är det kanske» — han gjorde en rörelse bortåt staffliet — »för — det där? . . .»

»Jag mår icke riktigt bra.» Malin lyfte ett ögonblick hufvudet och såg kallt upp.

»Hvad fattas dig?» Han stod midtför henne — mistrogen.

»Jag vet inte» — hon slöt ögonen för att slippa att möta hans blick. »Hufvudvärk och matthet, egentligen . . .»

»Värmen naturligtvis!» Han gick mot dörren. »Kommer du?»

»Nej.» Hon blef sittande i samma ställning. »Du får göra som du vill, men jag far ingenstades i afton.»

Henrik gick ett par slag upp och ned på golfvet. Utan att se på henne sade han — långsamt, med tydlig ansträngning att icke synas häftig:

»Du sätter mig verkligen i en mycket obehaglig situation, Malin. »Bjudningen är för dina vänner» — han lade hörbart eftertryck på »dina» — »alltså närmast för din skull. Hur skall jag förklara ditt uteblifvande i allra sista ögonblicket vid ett sådant tillfälle? . . .»

»Genom att säga det som sant är,» svarade Malin trött. »Att jag inte är frisk.»

Rösten var verkligen matt och lät icke som vanligt. Henrik stannade och såg forskande på henne.

»Du har naturligtvis öfveransträngt dig,» afgjorde han därpå hastigt. »Hvarför har du till exempel stigit upp klockan fem de sista morgnarna? . . .»

»Det vet du ju mycket väl» — hon såg honom rakt in i ögonen, men det kostade henne en viss ansträngning att säga det. »Jag har målat.»

»Som om du vore en sådan slaf af ditt hushåll, att du inte kunde få tid till det annars!»

Malin var så nervös i afton, att hon höll på att brista i gråt. Men hon tvang sig till att svara någorlunda lugnt:

»Jag tycker inte själf, att jag har ro till det . . . nu, när Mary är här . . .»

Mary hade på Malins upprepade inbjudning samtyckt att stanna en veckas tid på Marieholm, innan de reste. Elof, som de naturligtvis också bedt, hade ursäktat sig med, att han vore tvungen utarbete ett föredrag han lofvat hålla, och som han uppskjutit till sista ögonblicket att göra något vid. Nu, då Mary var hos Malin, finge han ju god tid till det . . .

Henrik gick bort till staffliet. »Den där taflan är icke värd din hälsa,» sade han irriteradt — fientligt.

Malin blef flammande röd och därpå lika hastigt blek. Hans ton ännu mera än hans ord sårade henne på det djupaste. Och så — den blick, hvarmed han betraktade hennes stackars tafla . . .

»Nej,» sade hon långsamt — trots all ansträngning darrade stämman litet grand. »Den är icke värd någonting — tror du inte jag vet det! Men nu har jag lofvat Elof den, och så ville jag äntligen ha den färdig . . .»

Henrik blef stående framför taflan med ryggen åt sin hustru och med sänkt hufvud. Jaså — det var åt Elof hon ämnade den . . . Hennes bästa arbete! — Ja, obestridligt var det det bästa hon någonsin gjort. Denna blida och själfrådiga Malin Sture, hvars blotta namn påminde om hennes eget och hvilken hon på ett eller annat hemlighetsfullt sätt lyckats göra till den grad lik sig själf — i hållningen i synnerhet, och sättet att resa hufvudet . . . Och han, som älskade denna tafla, — som följt den ända från det allra första utkastet till trappan i röda flygeln — där hon stod midt i regn-

slasket en vårmorgon, med schal öfver hufvudet, och tecknade och blef så förvirrad och förskräckt, när han kom . . .

. . . Nå, så den hade Hellwer tiggat sig till . . . Naturligtvis! Att han inte redan för länge sedan hade tänkt sig det . . .

Malin plågades af hans tystnad, af den obarmhärtiga kritik hon gissade i hans orörliga hållning, hans sympatilösa köld. Ända sedan allraförsta dagen af sitt äktenskap hade hon haft en viss blyghet för att tala med Henrik om sin målning — det var som om hon alltid väntade att finna honom öfverlägsen och ogillande, svartsjuk om den tid hon stal från sina husliga sysslor . . . Hon reste sig upp från stolen:

»Om du särskildt önskar, att jag skall fara med» — började hon kallt, ostentativt undergifvet.

Han vände sig om vid ljudet af hennes röst utan att möta hennes ögon. Du gode Gud, att hon inte kunde se, hur hon pinade honom! Detta kyliga, apatiska undfallande för hans vilja — en sådan despot, som han var! Denna ohyggliga stolthet, som hellre tålte allt än gaf sig . . . Hvarför tordes han nu inte gå rakt fram till henne, taga henne med bägge händer i axlarna, skaka henne och se henne in i ögonen? — Hvarför stod hon nu där och ville förödmjuka honom? — Så känslolös, så absolut oförstående, med sin envist slutna mun och sina sänkta ögon! Hon, som ju dock måste begripa — ty dum var hon ju inte! — hvad det var, som gjorde honom till den grad irriterad . . .

»Malin!» brast han ut.

Hon såg icke upp, stod lika orörlig som förut. Han tog ett steg emot henne.

»Gör, som du tycker.» Han vände sig om. »Det är ju på det hela en bagatell. Jag tvingar dig naturligtvis inte...»

Han slog dörren hårdt i efter sig. Malin hade åter satt sig ned på sin plats. Hon var mycket röd på kinderna, ända upp i tinningarna och pannan. Under de slutna ögonlocken pressade tårarna sig fram... en efter annan...

Hon hade suttit så en lång stund, då hon hastigt torkade ögonen och vände ansiktet från dagern. Mary kom in.

»Så du ser ut, Malin! Riktigt feberaktig, tycker jag» — hon lade handen på hennes panna. »Vill du inte, att jag skall bli hemma hos dig?...»

»Nej, snälla du... Inte för allt i världen.» — Hon tryckte ännu engång tacksamt Marys behagligt kyliga hand upp emot sin heta panna. »Det är nog bara värmen...»

»Ja, ty du vet — för mig är det sannerligen ingen uppoffring.»

»Du är ju redan klädd, Mary...»

Hon hörde Henriks steg och blef plötsligt nervös. Bara Mary ville gå sin väg, så att hon kunde få taga riktigt afsked med honom, inte skiljas från honom för många timmar på det här sättet...

Men Mary blef stående, full af medkänsla och beklagande.

»Jag tycker verkligen, att Malin ser riktigt dålig ut, Henrik.»

Han såg hastigt på sin hustru. Så hon blossade under det bruna håret — så dunkel och matt hennes blick var, och hennes hand — så het . . .

»A» — han böjde sig lätt öfver henne. Hade Mary icke stått där, hade han trots deras oenighet nyss — ja, just för den skull — ovillkorligt gifvit efter för den känsla af våldsamt, svartsjuk ömhet, som plötsligt lågade upp inom honom, och utan vidare tagit henne i sina armar. Nu sade han bara:

»Å — det är visst bara litet nervös hufvudvärk i värmen . . .»

I dörren vände han sig om:

»Håll dig nu i ro, Malin . . .» Och Mary sekunderade: »Gå och lägg dig, så fort du kan.»

Men Malin följde icke deras råd. När de gått, blef hon länge sittande stilla på samma plats med hufvudet lutadt tillbaka mot stolskarmen och slutna ögon. Julikvällen led och det blef nästan skumt i rummet.

Barnen kommo in för att säga godnatt. De visste, att mor var sjuk och hade blifvit tillsagda att gå tyst.

Allesammans älskade de modern öfver allt i världen — hennes klara röst och klara ögon, hennes ömma smek och joller, hennes fantastiska historier och äfventyrliga påhitt. De hade inte sett henne sjuk, sedan lille Henrik föddes — hvilket de knappt mindes nu — och de kunde inte begripa det.

»Mor» . . . Bekymrade och helt perplexa stodo de omkring henne alla fyra — den minste var redan i säng.

Hon drog dem häftigt intill sig med en nervös,

sentimental lust att gråta ut öfver dessa små ljusa hufvuden men förstod, att det skulle skrämma dem och lade band på sig. Dessutom skändes hon för fröken Andersson, som stod i dörren och såg konventionellt medlidsam ut.

»Gå nu bara upp och lägg er, barn» — hon kysste dem, den ena efter den andra. — »I morgon, skall ni få se, är mor alldeles rask igen...»

»Fröken säger,» babblade Ebba viktigt, »att mor målar alldeles för mycket.»

»Men Ebba!» kom det olyckligt, förläget förebrående från småskollärarinnan. »Friherrinnan skall inte tro...»

»Det har fröken visst rätt i,» sade Malin sakta. Hon såg upp på fröken Andersson. Och i det hon satte Ebba ned på golvet och reste sig upp, tillade hon högt, med en ton, som lustigt liknade Ebbas egen:

»Mor skall aldrig göra så mer.»

»Seså, barn... Badvattnet blir ju kallt däruppe...»

De två små kastade sig ännu engång öfver modern som en förevändning att inte gå upp ännu. Erik och Ebba hade ett helt afskedsceremoniel, som skulle utföras i de minsta detaljer hvar afton, innan de kunde besluta sig för att gå till sängs.

Ändtligen kommo de ut. Hon hörde deras steg i trappan — Niklas som fick bannor, för det att han plötsligt hasade sig ned för räcket, då han väl engång kommit upp, och Agnes, som tog sig ton mot den beskedliga fröken Andersson...

»Ja, jag försummar dem,» sade hon alldeles högt.
»Jag ägnar mig icke nog åt dem...»

Hon gick bort till skrifbordet och tände ljusen i den ena af de gamla tvåarmade empirekandelabrarna med skärm öfver. Därpå tog hon fram skisserna till sin stora illustrationsserie »Före Bartolomeinatten» och bredde ut dem framför sig.

Hon kände sig i en underligt upphetsad, öfverretad stämning, hennes hufvud var tungt och hennes händer skälfde, men ändå — tyckte hon — hade hon aldrig tänkt så klart och koncentreradt eller velat något så fast som nu. Och därför — nu — då hon hade mod till det...

Nej, dessa olyckliga skisser, halffärdiga, spruckna i färgen, utplånade, utskrapade och omtecknade så många gånger — de voro sannerligen icke värda att stå emellan Henrik och henne...

Ty det var på dem han var svartsjuk — icke på Elof Hellwer, såsom hon en tid inbillat sig. Det var på dem. För det att hennes tankar och intressen genom dem sökte sig väg utanför hemmet och gjorde hennes eget jag till medelpunkt i en för honom okänd drömvärld. Och så länge hon till sin rådighet — om än nu trubbigt, oslipadt, belagdt med rost — ägde detta vapen: sin konst att måla, så länge ägde hennes själ, oberoende af honom, ett medel till fröjd och smärta, och hennes ärelystnad dref henne, nästan utan att hon ville det eller visste af det, emot mål, som för honom voro intet. Elof Hellwer med sin trofasta ömhet för henne hade gissat det och ända från början gjort sig till hennes bundsförvant i denna

halft omedvetna kamp för hennes egen individualitets rätt, hvilken hon under alla dessa år fört — länge i hemlighet och nu på sista tiden öppet. För den skull . . . för den skull . . .

Hon betraktade skisserna noga — en efter en — och lade dem efter hand omsorgsfullt ifrån sig i en hög. Herre Gud — dessa penselstreck och dessa färgklumpar, som icke hade minsta värde för någon människa på jorden utom just för henne själf! Dessa fattiga, blodlösa gengångare af hennes ärelystna ungdoms stolta drömsyner — de skulle sannerligen icke längre få kasta skugga öfver hennes hem, — hennes hem, som borde kunna vara så soligt och harmoniskt. Hon, som i djupet af sitt hjärta var så stolt öfver sin förmåga att älska, att kunna ge sig själf och fångsla genom själfva den intensiva värmen af sin egen hän gifvenhet; hon, som intet högre önskade än att kunna vara i stånd att sätta allt hvad hon ägde af känsla, intelligens, viljekraft och smak som insats i sitt samlif med den man hon tillbad — hon, som engång för icke länge sedan så öfverlägset förklarade Mary, att en kvinna icke dugde till att dela sig! Hvad var hennes lif nu utan en beständig delning — en fortsatt dubbelexistens?

Desperat, i sjuklig, öfverspänd lust att sarga och straffa sig själf, grep hon hastigt målareknifven bredvid sig och skar en stor skåra i en af skisserna. Så såg hon på målningen — kastade bara en enda snabb, rädd blick på den, nästan som om hon icke riktigt tordes se — och reste sig beslutsamt upp.

. . . Nej, inte på det sättet — inte förstöra dem.

Det kändes ju nästan som att lägga hand på sig själf . . .

Borta i ett hörn af det stora rummet stod en gammal konstig kassakista af ek, hvilken en gång i världen tillhört Malins farfar, Joachim Skytte, och i hvilken denne — liksom hans son Karl Niklas efter honom — i brist på pengar och värdepapper, för hvilka kistan från början sangviniskt varit bestämd, resigneradt förvarat sina käraste bref, sina mest lästa böcker med förstrykningar och anteckningar på sidorna, och framför allt — sina egna otryckta poesier. Malin hade tiggat sig till den gamla möbelen, när hon gifte sig: det var — som hon alltid brukat säga i Norrland — »ändå liksom en liten bit Munkeboda». Sedan hade den här på Marieholm, härinne i deras eget allra käraste hvardagsrum fått liksom ett slags hedersplats vid sidan af staffliet och Henriks farfars gamla skrifbord.

Hon stod ett ögonblick och såg på den gamla kistan, dunkel i halfmörkret under de två enstaka ljusen på skrifbordet. Långsamt — liksom med ett slags tanklös smekning — förde hon handen öfver det gamla släta träet och de många konstiga, snirklade metallbeslagen, med hvilka Joachim Skyttes fantasi en gång smyckat den. Hon tänkte, när hon såg den, alltid på farfar sådan som Henrik ofta hade beskrifvit honom för henne: hans lugna, tungsinta blick under de tjocka, grå ögonbrynen, hans sällsynta leende och den litet rostiga stämman, som lifvet hade dämpat . . .

Själf hade hon på den tiden naturligtvis aldrig

kunnat förstå det, men gumman Karin Maria hade alltid brukat säga, att Malin påminde så mycket om sin farfar — just så öfvermodigt glad för att lefva, så passioneradt betagen i allt hvad lifvet ägde vackert och stort och lysande, så säker på sig själf och på sin plats i världen hade han också varit, när han var ung. Hon hade aldrig kunnat förstå det, när hon hörde det — nu tyckte hon liksom att hon skymtade meningen...

»Det åtminstone» — for det bittert igenom hennes tankar — »tyckas alla vi Skyttar ha gemensamt: att alltid sikta för högt!»

Hon samlade hastigt tillsammans alla sina arbeten — teckningar i svart- och rödkrita, blyertsutkast, skisser i olja och akvarell — och utan att se på dem, med sänkta ögon och rynkad panna som under ett allvarligt beslut eller en fysisk smärta, lade hon dem omsorgsfullt allesammans — hela högen — betänksamt i en stor bunke framför sig på skrifbordet.

Därpå öppnade hon beslutsamt det tunga, mörka eklocket på den gamla kistan, och ofvanpå sin farfars gamla papper och sin faders redan skrinlagda ungdomsfantasier lade hon sakta, dröjande, nästan med ömhet, alla sina egna halffärdiga arbeten. Ofvanpå alltsammans satte hon sin målarelåda.

Taflan på staffliet lät hon stå; den var färdig och skulle i alla fall snart bort från Marieholm.

Därpå slöt hon sakta igen locket på kistan och vred om nyckeln i det gamla, konstiga låset två gånger.

»Nu, när jag gör mig af med den» — hon löste
nyckeln från stålringen — »kastar den i Löfsjö sjö
till exempel,» for det trotsigt, halft förvirradt genom
hennes hufvud, »så kan jag inte komma åt dem mera.
Ty det låset dyrkar ingen upp!»

XX.

Klockan var half tre på morgonen då Henrik bultade på Marys dörr.

»Hvem är det? Hvad står på?» Hennes röst lät yrvaken och uppskrämd.

»Det är jag — Henrik.»

»Vänta ... En minut ...» Hon fick fatt i sin morgonrock och sina tofflor. Julidagen — litet disig — bröt redan fram.

Hon öppnade dörren på glänt. Henrik stod utanför, utan väst, i rock och benkläder.

»Hvad i all världen, Henrik? ...» Marys röst lät dämpad, långdragen. Hon knäppte morgonrockens skärp omkring lifvet och drog igen dörren efter sig.

»Malin är sjuk,» sade han brådiskande. »Jag förstår inte hvad det är — något slags feber.»

Hon räckte liksom afvärjande handen ut emot honom, och han tog den i ett hårdt, ångestfullt grepp.

»... Hon har varit litet — liksom lat de sista dagarna och ibland klagat öfver, att hon haft ondt i hufvudet och ingen aptit ...» Mary talade nästan som för sig själf.

»Det går tyfus i Ringarp.» Henrik liksom stötte orden fram. »Jag fick veta det i går.»

»Henrik!» Hon blef förskräckt öfver hans förstörda utseende.

»Jag ville be dig gå in till henne — om du törs.» Han bemödade sig att tala lugnt. »Jag måste försöka att få bud till Hellwer.»

Och som svar på Marys hastiga blick, tillade han brådskande:

»Det finns ingen annan läkare på två mils omkrets.»

Mary gick. Den lille minstes säng hade redan blifvit flyttad in i barnkammaren. Det såg tomt ut efter den vid väggen. Malin låg på ryggen, het i ansiktet och med armarna utsträckta åt sidorna — siksom för att söka svalka på en kylig fläck på lakanet.

»Hur är det med dig?» Mary försökte tala så lugnt som möjligt.

Malin såg upp. Blicken var dunkel, mörk och het. Det var liksom om hon bemödade sig att reda sina tankar, innan hon svarade:

»Jag tror bara, att det är en förkylning . . . Jag har ondt —» hon suckade smärtsamt — »liksom öfverallt.»

Mary böjde sig fram öfver henne — lade lakanet till rätta och fick fatt i den ena torra och feberheta handen.

»Barnen?» frågade hon. »Ha ni tänkt på . . .?»

»Fröken Andersson och Emma resa med dem till Munkeboda, bara det blir morgon.» Malins stämma ljöd plötsligt klarare och mera lik sig. Hon försökte

resa sig upp på armbågen men sjönk tillbaka med ett utrop af smärta.

»För Guds skull, Malin — var nu stilla. Elof kommer snart.»

»Elof? . . .» Blicken blef åter oklar och hon slöt ögonen. Hon hade sagt namnet alldeles mekaniskt utan någon som helst rörelse.

Henrik kom in igen. Han drog — litet bullersamt — sin säng bort från Malins och satte sig sedan på sängkanten. Mary hade tagit plats på andra sidan om henne.

»Jag förstår mig inte på det,» sade Mary sakta. Och med sin vanliga ärlighet tillade hon bryskt:

»Men nog är hon sjuk, alltid.»

Henrik steg upp. Det var liksom om han rakt inte hade någon ro på sig. »Jag har aldrig sett henne sjuk förut,» sade han tonlöst. »Aldrig. Bara när barnen föddes . . . Men detta . . .» Han knöt handen hårdt om den polerade knappen på sänggafveln.

» . . . Elof kan inte vara här på en timme ännu.» — De hviskade för att icke störa Malin, som åter liksom tycktes försjunken i ett slags dvala. Henrik böjde sig djupt ned öfver henne — det låg i hans blick, i hela hans sätt en passionerad, nästan vidskeplig ångest, som han icke ens tänkte på att dölja. Plötsligt såg han upp på Mary:

»Vill du inte ha kaffe?» frågade han.

Hon reste sig upp och skakade på hufvudet.

»Jag vill kläda mig litet ordentligt.» Hon ryste till i den kyliga morgongryningen. »Sedan» — hon

var redan borta vid dörren — »måste vi väl tänka på,, att få barnen ur vägen...»

»Ja... Malin har redan själf tänkt på det.»

Ute i den breda korridoren fann Mary frökem Andersson och husjungfrun Lina. De hade en koffert emellan sig och höllo på att packa ned en del kläder åt de små.

»Hvad tror fru Hellwer?» frågade lärarinnan ängsligt. Hon såg redan fullkomligt utvakad och öfveransträngd ut.

»Jag vet inte.» Mary stannade bredvid dem. »Jag förstår mig inte alls på sådant.»

»Är frun inte rädd?» frågade Lina rakt på sakem.

»Nej. Är Lina?»

»Jesus, nej!» Hon blef plötsligt generad och dök åter ned i kofferten. »Sådant får en annan en ju inte tänka på...»

Nere i köket stod den stora kaffepumpan redan på elden. När Mary efter en stund åter kom ut från sitt rum, mötte hon Lina, som bad henne gå ner i matsalen.

»Kommer inte baron?»

»Baron bad fru Hellwer för all del inte vänta. Han kommer senare...»

Mary satte sig ensam ned vid det stora, ovala matbordet, på hvilket några par ensliga koppar i rull hast blifvit framsatta på en serviett. Solen hade nu brutit igenom och sken nästan obarmhärtigt klart in genom de många höga, smårutiga fönstren. Rummet hade icke hunnit bli städadt ännu, och dammet låg

tjockt på de mörka mahognymöblernas stora polerade ytor.

Hon drack sitt kaffe långsamt och mekaniskt men ändå med ett visst slött välbehag. Ute på den stora kringbyggda gården hörde hon liarna slipas. Klockan var fyra och skördefolket skulle gå till arbetet.

Hon visste inte hvarför — om det var Henrik, som smittat henne med sin obehärskade ångest, eller om hennes fruktan blott var ett slags förklädt samvetsagg, därför att hon så ofta under de sista åren liksom önskat sin kusin ur vägen — men hon hade plötsligt blifvit så förfärligt rädd för att Malin skulle dö. Skulle dö? . . . För det att ett fattighjon i Ringarp fått tyfus? Det vore ju meningslöst, onaturligt! . . . Eller var det verkligen möjligt bara att tänka sig, att dessa klara, grå ögon, så vakna och så varma, så fulla af ljus och sol, att de nu skulle brista och slockna — intet mera se af den värld de älskade? Att hennes skratt, så klingande öfvermodigt, så snabbt förstående, skulle tystna för alltid? Att hennes stämman, som så ofta skälft i lidelsefullt starka kärleksord och ömt smekande sänkt sig till svar på barnens spåda joller, som så ofta i stilla förtroliga samtal tankfullt och aningsfullt undrat och frågat, som så ofta jublat högt öfver allt stort och skönt i lif och konst, skakats af gråt, brutits af smärta, klingat skiftande och mjukt genom den civiliserade konversationens, skämtets, satirens, det harmlöst muntra småpratets hela breda skala — att denna stämman så mild och böjlig, så eldigt ifrig, så spotskt hånande, så ljuft allvarlig, så smeksam och så stolt, så fullt tonande och rikt nyanserad, icke skulle höras mera? Den

Malin, som de alla älskat, som i sin sundhet, sin begåfning, sin sprittande lifslust tyckts äga tusen lif... Nej, det var omöjligt...

Hon steg upp och begynte gå fram och tillbaka i det långa rummet. Ovillkorligt — här i ensamheten — började hon nu alldeles medvetet resonera öfver det, som hon hela tiden — ända sedan hon hörde Henriks första ord för en timme sedan — i det innersta djupet af sin själ tänkt på: Hur skulle Eloff, ifall det verkligen var någon fara, taga Malins sjukdom? Hurudan skulle han vara, när han nu kom? Hvad skulle hon komma till att läsa i hans ögon, då de inom kort tillsammans stodo vid Malins bädd? Var detta det prof, hon i sin lidelsefulla törst efter sanning och full klarhet så många gånger bäfvande hade önskat?...

Med en rörelse af förtviflan satte hon bägge händerna för ansiktet. När hon nu fick visshet — ty här, det kände hon, kunde han icke mera vika undan — när hon nu icke längre kunde hoppas eller be- draga sig själf — hvad så? Hurudan skulle lifvet sedan blifva för dem bägge? Och ännu innan frågan klart och konsekvent hunnit formulera sig, hade hon redan i sin tanke besvarat den: Lifvet skulle fortfarande blifva sådant som det nu var — åtminstone till det yttre. Hon skulle fortfarande vara hans hustru som hon nu var, — kanske till och med föda honom barn; — inför världen dela hans existens och hans arbete. Men innehållet af deras gemensamma lif skulle från den stund Mary fick visshet om, att hon, från att vara Elofs högt värderade, kära väninna, nedsjunkit

till att en kort tid blifva hans älskarinna utan att kanske ett enda ögonblick äga en hustrus oinskränkta rätt öfver hans hjärta, ovillkorligt vara ett annat. De skulle bägge veta, att lifvet — nyckfullt och obevekligt — ohjälpligt bedragit dem på något... »Något»...? Ja, de som aldrig hade känt det, skulle icke ens kunna definiera det. Något varmt och godt och innerligt, något obegripligt ljuft och obegripligt starkt. Något, som de skulle minnas, att Malin hade ägt i sitt leende, när hon hälsade sin man, i sin blick, när hon såg efter honom, i sin röst, när de voro öfverens eller de voro osams. Alltid skulle de vara tillsammans — hon och Elof — alltid gifva akt på hvarandra, alltid känna bördan af fordringar, som ingen af dem hade i sin makt att inlösa, bördan af ett samlif, som icke lyftes af ömsesidig kärlek och som icke längre var — aldrig mera kunde blifva — vänskap.

Ute på trappan hörde hon röster — kunde det vara han? Redan?... Hennes första impuls var att gå fram till fönstret — öppna det och se honom, se honom strax, medan Henrik talade med honom. Men hon hade knappt tagit två steg, förrän hon ångrade sig; hon ville icke, hon tordes icke... Det var som att spionera på honom — öfverrumpla honom. Hon ville icke, osedd af honom, försöka läsa sig till en känsla, som han kanske i detta ögonblick ej ens själf var medveten om.

Henrik hade också hört Elof komma. Han lämnade hastigt sin plats hos Malin och tog emot honom på själfva trappan.

Hellwer hade åkt dit på sin cykle. I handen bar han en väska med de nödvändigaste rekvisita.

»Jag kunde inte få riktigt besked af drängen —» med en nervös rörelse torkade han svetten ur pannan och såg icke på Henrik, medan han talade. Emellertid — hans röst blef stadig och han såg den andre rakt in i ögonen — »förstod jag så mycket, som att det gäller Malin.»

»Ja,» svarade Henrik enstafvigt. Och i det han räckte honom handen: »Tack för det du kom.»

»Naturligtvis.» Hans blick flyktade åter oroligt bort under pince-nez'glasen. »Det är väl bäst, att jag ser henne strax . . .»

»Vill du inte först ha en kopp kaffe?» Henrik gjorde med handen en rörelse åt matsalen. »Du måste ha farit mycket fort . . .»

»Sedan —» han hade redan börjat gå inåt förstugan. »Sedan . . .»

Mary gick oroligt fram och tillbaka. Då och då stannade hon och såg alldeles tanklöst ut genom fönstren. Om en stund kom Henrik in.

»Nå? —» Hon såg inte på honom, ordnade nervöst med sakerna på bordet, slog i kaffe och skar bröd . . .

»Ja, han ville ju inte säga något bestämdt strax, förrän han hade undersökt henne . . .» Han tog socker, som Mary bjöd honom, och rörde mekaniskt om i koppen.

Mary hade satt sig vid fönstret och läste tanklöst gång på gång igenom siffrorna på en prisnotering från ett svinslakteri, hvilken något af barnen hade glömt i

fönsterkarmen. Det var alldeles tyst i rummet. En tupp gol på afstånd — ihållande och långdraget.

Henrik sköt plötsligt koppen ifrån sig. Han reste sig otåligt upp och gick bort till det andra fönstret. Där blef han stående — med blicken stelt ut framför sig och bägge händerna i byxfickorna. Fröken Andersson kom sakta, diskret in i rummet. Han vände sig hastigt om — nervöst känslig för hvart ljud.

»Var det baronens mening, att barnen skulle väckas eller de skulle få sofva, så länge de ville?...»

»Är det inte bäst att få dem härifrån så fort som möjligt?» blandade Mary sig i samtalet. »Man kan ju aldrig veta, hvad det kan vara...»

»Låt oss först höra, hvad doktor Hellwer säger, fröken Andersson.» Han hade börjat gå upp och ned i rummet och stannade nu framför henne. »Har fröken fått litet frukost?» Mary såg, hur han gjorde våld på sig, för att synas lugn och behärskad.

»Nu kommer Elof» — de hörde bägge hans steg. »Å, lilla fröken Andersson» — Mary var så nervös, att hon riktigt darrade på händerna. »Var snäll och säg till där ute om litet varmare kaffe. Det här...» hon räckte henne den rymliga, stormagiga silfverkannen, i hvilken solen ett ögonblick bredt skinande speglade sig.

Henrik tordes icke fråga Elof om något. Han blef stående vid fönstret och vände sig blott om med en hastig blick.

»Ja» — Hellwer slog sig trött ned vid bordet utan att först hälsa på Mary — »det ser ju inte riktigt bra ut...»

»Hvad är det? — Är det något farligt, tror du?...» Mary lutade sig fram emot honom. Elofs sätt, som var så helt vanligt läkaremässigt, lugnade genast hennes egna personliga farhågor, hvilka hon i detta ögonblick icke ens längre mindes. Hon tänkte nu endast och allenast på Malin.

Hellwer såg upp och sade myndigt — mycket bestämdt:

»Det är det Stjerne fruktade: tyfoid...»

Henrik tog ett steg emot honom. Då Elof mötte hans blick, tillade han plötsligt saktare:

»Efter allt hvad jag i ögonblicket kan se ..»

XXI.

Henrik Stjerne reste sig från Malins säng — han såg Hellwer in i ögonen:

»Är det — är det alldeles hopplöst?» frågade han sträft, brutet, i en hes, förtviflad hviskning.

Hellwer, som satt vid den andra sidan af sängen och med uret framför sig höll Malins hand i sin, såg flyktigt upp:

»Jag har redan sagt det» — hans ord föllo dämpadt, långsamt, med en viss motvilja — »ännu kunna vi intet veta med visshet.»

»Ja, för så...» han talade i samma underligt sträfvade, hesa ton, liksom strupen vore så torr, att han blott med yttersta ansträngning kunde få fram orden — »så kan det ju...» Han afbröt sig plötsligt i förtviflan:

»Jag vill vara ensam med henne, när... till sist...»

Hellwer stoppade uret ned i västfickan. Liksom om han icke hade hört den andres ord, frågade han långsamt:

»Fingo vi in mera is? ...»

Henrik nickade. De hjälptes åt att krossa isstycket och att anbringa det på hennes hufvud.

Hon låg oroligt — kastade sig fram och tillbaka med vidöppna, dunkla och förvirrade ögon, som intet sågo. Det rika, ljusbruna håret var ojämnt afklippt tätt intill hufvudet. Kraftlöst, utan mål grep hon framför sig med händerna och talade oupphörligt halfhögt för sig själf — tydligt, med svag, otålig stämma, halft irriteradt klagande som ett barn, man har gjort emot.

»... Å, räck mig de hvita blommorna, Henrik — de största, de allra [hvitaste... Herregud, kan du då inte nå dem!« — Hon såg styft på tapeten. »Se, de växa däruppe på väggen under taket...»

»Ebba, Erik! — Rif inte i dem, säger jag er. Se — hon blöder på fingrarna... hon blöder!...» Hon mumlade otydligt en hel ramsa — det lät som franska — och sade därpå högt, mycket tydligt:

»Men, Mary, du håller ju inte taflan rätt! Kan du inte se: den är vänd upp och ned. Det är Karl IX hos amiralen... Någon har skurit en stor skåra i den med knifven, blodet forsar ut... Kan ni inte se, hur det sprutar,« jämrade hon sig — »på sidentyget och på de stora puffärmarna... Och mina händer!... Där är blod på mina händer, Henrik.« Hon teg litet och sade hårdt, mycket bestämdt:

»Det är din skull.»

Stjerne förde nervöst handen öfver pannan. Hans blick sökte Elofs i hopplös ångest.

»Om hon bara kunde känna igen mig!... Bara en enda sekund...»

»Nu, då febern är på sin höjdpunkt? ... Du måste ha tålmod...»

Henrik såg på sin hustru — mötte hennes vidöppna ögon, som intet urskilde.

»Låt mig vara ensam med henne!» utbrast han kort, nästan hotande.

»Den första sekund, hon blir redig — det lofvar jag dig...»

»Och om hon nu aldrig... aldrig mera...» Han tog Elof hårdt i skuldran, och deras ögon möttes. Hellwer sänkte långsamt sin blick.

»Jag gör hvad jag kan,» sade han långsamt med samma motvilja att tala som förut. Och en lång stund tego de bägge.

»Minns du» — sade Henrik Stjerne sakta efter en lång stund. Han hade åter satt sig på sin plats vid andra sidan af sängen och böjde sig djupt ned öfver sin hustru. »Minns du henne, när hon var en femton — sexton år — inte riktigt vuxen ännu?...»

»Ja.» Hellwer bytte stillsamt om ispåsen. Malin låg stilla, plötsligt blek men med öppna ögon. Mary kom sakta in och ställde sig vid fotändan af sängen.

»Lider hon?» Hon var mycket blek och lade bägge händerna hopknäppta på den höga mörka sänggafveln framför sig.

»Ingen vet det,» sade Hellwer högt. Han hade icke vändt sig om.

»Hur glad hon var...» mumlade Henrik, liksom han talade med sig själf. »Inte yster eller bullersam

som andra flickor, men så mild... så solvarm och solljus ...»

Han tog hennes hand, som slappt hvilade på täcket, och i ett anfall af förtviflad svaghet, med ett oemotståndligt behof att tala om henne — och om sig själf — sade han hviskande, han som under andra förhållanden hellre skulle ha dött än talat till Elof Hellwer om sin kärlek till Malin:

»Jag älskade henne redan då... Hon var nästan ett barn och hon begrep det icke, men jag älskade henne... Jag visste, att jag aldrig skulle bry mig om någon annan...»

Och då Elof icke svarade — han satt med hakan i handen och såg oafvänt på Malin — fortfor den andre, af sin olidliga ångest oemotståndligt drifven till än ytterligare förtrolighet, mer och mer svag i sin eländighet och smärta, som han nu instinktivt plötsligt sökte döfva med ord:

»Och i Paris... Minns du henne i Paris...? Hennes ögon, när man mötte henne — så frimodiga och klara... På långt afstånd — hela tiden, medan man gick fram till henne...»

»Nu är hon stilla.» — Elof talade mycket lågt och hans blick lämnade icke Malins medvetlösas ögon. Vid fotändan af sängen stod Mary ännu på samma plats — blek i sin hvita, fotsida nattrock, med det gyllne håret utslaget öfver axlarna och händerna orörligt sammanknäpta. Men hon såg icke längre på Malin — hon såg på Elof. Ingen af de båda männen tycktes märka henne.

Återigen var det alldeles tyst i rummet. Ännu

en gång tog Elof upp sin klocka — kedjan rasslade lätt, han skälfde på handen och svetten sprang ut på hans panna.

Henrik tordes icke fråga. Från andra sidan af sängen såg han stumt upp i Hellwers ögon: halft en andlös, tiggande fråga, halft nästan med en hotelse i blicken.

Elof förstod, och han svarade honom högt — i en passionerad, brutal hviskning:

»Tror du då inte, att jag också gifve mitt lif, om det kunde hjälpa henne!»

Mary hörde hvart ord, men hon tänkte icke öfver dem — icke nu. Det föreföll henne i detta ögonblick alldeles naturligt — lika naturligt som det föreföll Henrik — att Elof kände och talade så.

»Mary,» sade plötsligt Malin med sin naturliga röst — ingen af dem kunde i första ögonblicket bli klok på, om hon ännu yrade. »Säg till fröken Andersson, att hon passar på Niklas' skrifning. Han gör så långa, långa streck på t'na — så långa, långa ...» Hon brast ut i ett klanglöst, sorglöst skratt.

»Jag uthärdar icke detta längrel!» mumlade Henrik nästan tonlöst. Han hade sjunkit alldeles ihop, med hufvudet ned mot armen.

»Hvarför spänner Lina ut klädstrecken mellan popplarna?» började hon igen mycket hastigt och blef plötsligt mera orolig än någonsin förut. »Se, hur tätt! ... Som en väf — som en väf ... Jag kan inte bryta mig igenom! ...»

»Mera is!» Elof talade lågt, hastigt, mycket energiskt. »För Guds skull, Henrik! ... Gif inte

efter . . . Låt henne inte kasta af sig. Mary — hjälp oss . . .»

»Dör hon?» frågade Mary alldeles högt. Hon såg upp på sin man, som icke flyttade blicken från Malin. Han tycktes icke ha hört henne — gjorde blott en svag, tvetydig rörelse med hufvudet.

»Henrik!» mumlade Malin matt — klagande, nästan ohörbart.

Hon tog efter hans hand, och långsamt — de sågo allesammans andlösa in i hennes ansikte — slöt hon ögonen.

»Hon kände mig!» mumlade Henrik dödsblek, triumferande — hans ögon flammade till. Därpå blef det länge — mycket länge alldeles tyst i rummet.

»Febern faller . . .» Elofs stämma skälfdde plötsligt. »Gif mig det stora ejerdunstäcket där . . . Och filten . . .» Han lade den varsamt öfver henne.

Ingen tordes fråga. Henrik hade lutat sitt hufvud så djupt ned mot Malins hufvudkudde, att man icke kunde se hans ansikte. De sutto allesammans orörliga — ingen af dem kunde någonsin sedan säga, hur länge.

»I detta ögonblick» — Elof talade långsamt, och hans röst var så osäker, att Mary förskräckt, genomisad af en fasa hon knappt förstod, icke kände igen den. »I detta ögonblick ser det ut, som om det ännu vore hopp . . .»

Mary brast plötsligt ut i en våldsam gråt. Hela hennes kropp skakades af snyftningar. Elof vände sig om emot henne — det låg något så underligt främmande i hans blick.

»Gå —» sade han bara. »Gå din väg. Nu får hon inte störas.»

Med bägge händerna för ansiktet gick Mary fram till dörren. Hennes rygg var böjd och hufvudet sjönk ned mellan axlarna. Utan att vända sig om öppnade hon ljudlöst dörren och gick ut.

På *Albert Bonniers* förlag ha förut utkommit af

Mathilda Malling:

SKYTTES PÅ MUNKEBODA. Hemlif i Skåne
1830. 2:a uppl. 3: 75.

»En allt igenom behaglig och älskvärd skildring.»

Aftonbladet.

EN ROMAN OM FÖRSTE KONSULN. Från den
18 Brumaire till freden i Amiens. 2:a uppl.
4: 50.

»Denna särdeles intagande bok har den dubbla dragningskraften att vara grundad på de mest samvetsgranna och vidsträckta kulturhistoriska studier och att inrymma en frisk, nästan naiv poesi, genomträngd som den är af en entusiasm som icke kan vara skönare.»

Georg Brandes.

FRU GVERNÖREN AF PARIS. Bilder från kejsarhofvet 1807. Med ett porträtt i färgtryck af
M:me Junot. 2:a uppl. 4: 50.

»Tack vare sin konstnärliga fantasi förmår författarinnan att åt sina skildringar förläna lifvets färg och glans.»

Stockholms Dagblad.

EREMITAGE-IDYLLEN. Interiörer från 1750-talet.
Med ett porträtt i färgtryck af M:me d'Houdetot.
3: 50.

»Fint och förstående har förf. utfört sin teckning, färgerna äro delikata som vid en miniatyrmålning, detaljerna rikt utarbetade.»

Sundsvallsposten.

DOÑA YSABEL. Roman. 5 kr.

»En mycket underhållande händelseroman, skrifven med talang.»

Stockholms Dagblad.

FRU LEONORA. Komedi i fyra akter. 2: 75.